

UCHWAŁA NR XXIX.253.2022
RADY GMINY W WIELOPOLU SKRZYŃSKIM
z dnia 28 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Na podstawie art. 10f ust. 4, art. 10e oraz art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559) w związku z art. 3 pkt 3 i art. 4 ust. 1, art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1057)

Rada Gminy w Wielopolu Skrzyńskim
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021–2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielopole Skrzyńskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Wielopole Skrzyńskie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

iż. Piotr Zięba

Załącznik do Uchwały Nr XXIX.253.2022
Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim
z dnia 28 kwietnia 2022 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIELOPOLE SKRZYŃSKIE NA LATA 2021-2030

DANIEL SMUCZEK
665 648 952
DANIEL.SMUCZEK@WP.PL

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Proces opracowania Strategii	7
3. Diagnoza Gmina Wielopole Skrzyńskie	9
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru gminy	10
3.2. Demografia	12
3.3. Rynek pracy i bezrobocie	18
3.4. Gospodarka i rolnictwo	22
3.5. Oświata, sport i kultura	30
3.6. Walory historyczne i turystyka	37
3.7. Bezpieczeństwo publiczne	43
3.8. Komunikacja i transport	45
3.9. Ochrona Zdrowia	48
3.10. Pomoc społeczna	49
3.11. Gospodarka mieszkaniowa i budownictwo	52
3.12. Infrastruktura techniczna	55
3.13. Gospodarka finansowa	61
3.14. Planowanie przestrzenne	65
3.15. Uwarunkowania wodne i obszary szczególnego zagrożenia powodzią	77
4. Analiza trendów zewnętrznych – zjawiska i procesy	82
5. Gmina w oczach mieszkańców	85
6. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT	93
7. Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju gminy	98
8. Wieloletni Plan Inwestycyjny	144
9. Część planistyczna	150
9.1 Struktura Strategii	151
9.2 Wizja i misja Gminy Wielopole Skrzyńskie	153
9.3 Model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy	156
9.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	163
9.5 Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań ..	166

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

10. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	
185	
10.1 System wdrażania	186
10.2 System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie	187
10.3 Zasady aktualizacji	197
10.4 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	198
10.5 Informowanie lokalnej społeczności	198
11. Ramy finansowe oraz źródła finansowania	200
12. Spis tabel.....	206
13. Spis map.....	208
14. Spis Wykresów.....	209

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Strategia jest odpowiedzią na stojące przed Gminą Wielopole Skrzyńskie wyzwania, które wiążą się z globalizacją i rewolucją gospodarczo – technologiczną, ponieważ zmieniają one sposób funkcjonowania gospodarki lokalnej i społeczeństwa. Dzięki nowoczesnym technologiom wzrasta wydajność i produktywność gospodarki lokalnej, ale pojawiają się nowe formy wykluczeń lub marginalizacji, takie jak wykluczenia cyfrowe, „bezrobocie technologiczne” i inne. Wyzwaniem jest także podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego.

Kluczowe staje się również przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznym i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości i dążenie do większej spójności społecznej. Proces starzenia się społeczeństwa lokalnego wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie nasila napięcia i osłabia spójność społeczną. Potencjalne zagrożenie niedoboru mieszkańców aktywnych zawodowo może przyczynić się do podjęcia przemyślanej polityki migracyjnej. Wyzwaniem jest też poprawa warunków życia mieszkańców oraz warunków dla rozwoju gospodarki lokalnej. Wszystkie te działania muszą przebiegać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

W uzasadnieniu przystąpienia do opracowania „Strategii rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030” stwierdza się, że jest to dokument nadrzędny, promującym rozwój gminy w długiej perspektywie czasowej, który określa misję, cele, identyfikuje narzędzia realizacji programów i projektów w ramach wyznaczonych kierunków rozwoju. Uwzględnia także aktualne uwarunkowania prawne, ekonomiczne oraz zmieniające się potrzeby mieszkańców oraz ich bezpośredni udział przy tworzeniu tego dokumentu.

Przy opracowywaniu dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030” wzięto pod uwagę zmiany ustaw: o samorządzie gminnym oraz o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, które wprowadzają obowiązek przygotowania zintegrowanego dokumentu strategicznego, zawierającego zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną.

Opracowanie „Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030” uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, które odnoszą się do projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).

Polityka spójności Unii Europejskiej jest najważniejszą płaszczyzną, obok polityk krajowych, regionalnych, do których odnoszą się zapisy Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, w tym także „Strategii rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030”, przy zachowaniu

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

zgodności wertykalnej i horyzontalnej podczas jej tworzenia. Wynika to z faktu, iż jest to najskuteczniejszy instrument zwiększenia globalnej konkurencyjności UE, a jednocześnie podstawowy instrument wyrównywania różnic rozwojowych i uruchamiania potencjałów wewnętrznych na lokalnych obszarach wymagających wsparcia.

W dyskusji nad kształtem polityki spójności po 2020 roku, wskazuje się, że powinna ona koncentrować się na innowacyjności i inteligentnej transformacji gospodarczej (cel polityki spójności UE: „Europa bardziej inteligentna”), promocji czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganiu ryzyku i zarządzania ryzykiem (cel: „niskoemisyjna Europa bardziej przyjazna dla środowiska”), zwiększeniu mobilności i doskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych (cel: „Europa lepiej połączona”), wdrażaniu europejskiego filaru praw socjalnych (cel: „Europa o silnym wymiarze społecznym”) oraz wspieraniu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych (cel: „Europa bliżej obywateli”).

Realizacja programów i projektów przyszłego dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030 będzie odbywać się w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021 – 2027.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

2. Proces opracowania Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030 było procesem wieloetapowym, szeroko angażującym mieszkańców gminy i przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji. Założeniem dokumentu było połączenie tradycji z nowoczesnością oraz pomysłów mieszkańców z wizją ekspertów zewnętrznych. Praca rozpoczęła się od stworzenia mapy problemów i wyzwań dla gminy Wielopole Skrzyńskie w sześciu obszarach – środowisko, ekonomia, ludzie, życie, zarządzanie i mobilność. Lista wyzwań powstała w oparciu o analizę danych statystycznych, polityk i dokumentów strategicznych obowiązujących w gminie oraz literatury przedmiotu. Równocześnie prowadzone były wywiady bezpośrednie z wybranymi pracownikami Urzędu.

Następnym krokiem była rozmowa z mieszkańcami. Od lipca do sierpnia 2021 r. odbyły się cztery spotkania konsultacyjne, organizowane w różnych lokalizacjach. Zaproszeni na nie zostali mieszkańcy z całej gminy. Przedmiotem rozmów były problemy i potrzeby mieszkańców gminy, a także atuty i mocne strony zamieszkania w gminie. Uzupełnieniem spotkań z mieszkańcami były dwa warsztaty branżowe, dotyczące wybranych obszarów tematycznych. Tutaj, oprócz mieszkańców, zaproszeni zostali przedstawiciele lokalnych instytucji, organizacji i przedsiębiorców.

Przygotowana została także ankieta badająca opinię mieszkańców na temat, jakości życia w gminie. Zakończenie tego etapu nastąpiło w sierpniu 2021., a jego efektem było powstanie raportu diagnostycznego opisującego sytuację w gminie.

Dokument został uzupełniony o listę wskaźników, zaś sformułowane cele i kierunki zmian zostały zweryfikowane pod względem zgodności z dokumentami wyższego rzędu o charakterze krajowym i regionalnym. Sformułowano inne niezbędne elementy Strategii - system monitoringu i ewaluacji, model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, obszary strategicznej interwencji, uwarunkowania finansowe.

3. Diagnoza

Gmina

Wielopole

Skrzyńskie

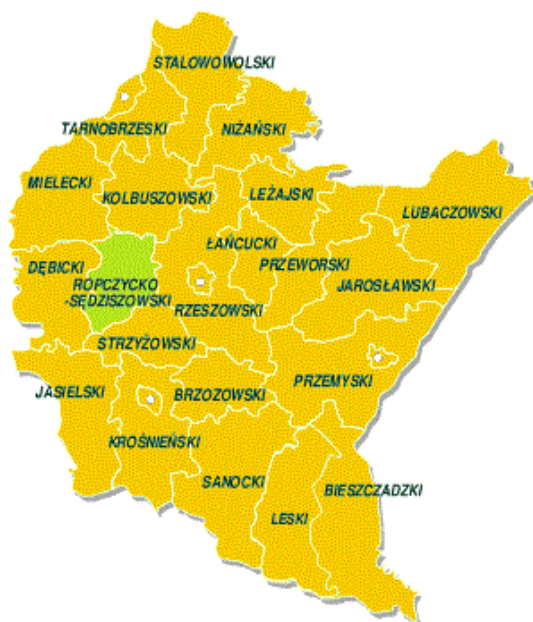

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru gminy

Gmina Wielopole Skrzyńskie jest gminą wiejską, położoną w środkowo-zachodniej części województwa podkarpackiego w powiecie ropczycko - sędziszowskim. Obszar gminy zajmuje 9355 ha, co stanowi 0,5% powierzchni woj. podkarpackiego oraz 17% powierzchni powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Gmina Wielopole Skrzyńskie graniczy z 8 gminami: od wschodu Czudec, od zachodu Brzostek, od południa Strzyżów, Wiśniowa i Frysztak, Ropczyce, Sędziszów Małopolski i Iwierzycze. Położenie gminy Wielopole Skrzyńskie odzwierciedlają poniższe mapy.

Mapa 1 Położenie gminy Wielopole Skrzyńskie na tle województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Mapa 2 Położenie gminy Wielopole Skrzyńskie na tle powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Źródło: Opracowanie własne

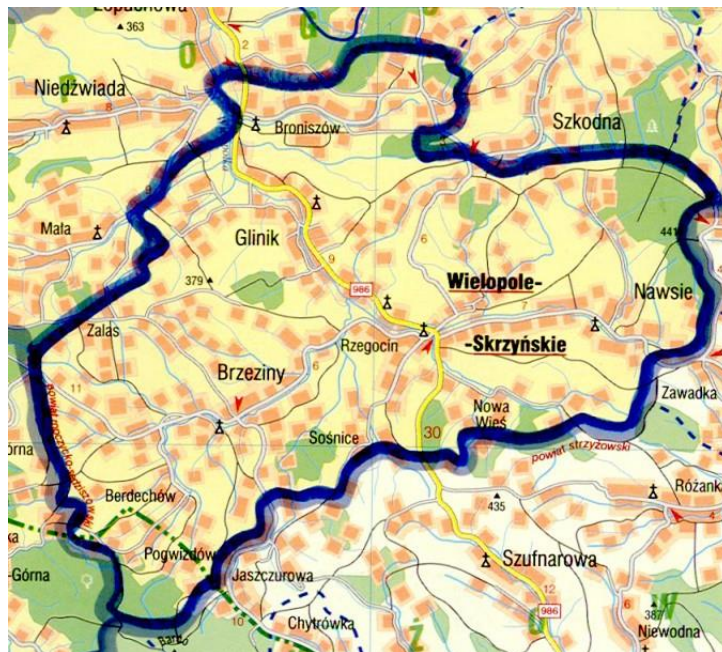
Pod względem administracyjnym, gminę Wielopole Skrzyńskie tworzy 5 sołectw, charakteryzujących się dużą różnorodnością pod względem powierzchni terytorialnej oraz gęstości zaludnienia. Sołectwa te tworzą:

- 1) Wielopole Skrzyńskie,
- 2) Brzeziny,
- 3) Glinik,
- 4) Nawsie,
- 5) Broniszów.

Miejscowości pod względem największego zajmowanego obszaru to Brzeziny 33,57 km², Nawsie 22,75 km², Wielopole Skrzyńskie 17,55 km², Glinik 11,77 km² oraz Broniszów 7,91 km². Te pięć miejscowości zajmują łącznie 93,55 km² w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Mapa 3 Układ osadniczy gminy Wielopole Skrzyńskie

Bardzo dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich umożliwiającą dobrą komunikację z okolicznymi miastami - Ropczycami, Strzyżowem, Sędziszowem Małopolskim, Rzeszowem. Główna droga nr 986 Tuszyma - Ropczyce-Wiśniowa umożliwia dojazd w Bieszczady z rejonów Ropczyc i Mielca. Teren gminy położony pod względem fizyczno-geograficznym znajduje się w Prowincji Karpat i Podkarpacia, Podprowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich, Makroregionie pogórzy Środkowo-Beskidzkich i Mezoregionie Pogórza Strzyżowskiego.

Południowo-zachodnia i wschodnia część gminy, znajduje się w obszarze Czarnorzecko - Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego zajmującego 1195 ha obszaru gminy. Region, w którym leży gmina charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi, urozmaiconą rzeźbą terenu, wieloma zabytkami wartymi zobaczenia, co umożliwia wykorzystanie tego obszaru do rozwoju różnych form turystyki i agroturystyki.

Teren gminy położony jest w górnej części dorzecza Wielopolki-prawego dopływu Wisłoki. Wielopolka ma długość 57,4 km, z czego 13 km przebiega na terenie gminy. Zarówno ta rzeka, jak i jej dopływy: Liwek, Brzezinka, Malanka i Broniszowianka mają charakter rzek górskich.

3.2. Demografia

Jednym z głównych czynników, kształtujących procesy rozwojowe oraz mających wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą w gminie są jej mieszkańcy. Potencjał demograficzny gminy Wielopole Skrzyńskie według danych GUS na koniec 2020 roku to 8 094 osób, co stanowi 10,85 % ludności powiatu ropczycko-sędziszowskiego. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 87 osób/km².

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Poniższa tabela przedstawia stan ludności gminy Wielopole Skrzyńskie na tle pozostałych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego na przestrzeni lat 2019-2020.

Tabela 1 Ludność, średnia gęstość zaludnienia oraz powierzchnia gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Jednostka terytorialna	Ludność				Wzrost/spadek (%)	Powierzchnia w km ²
	2019		2020			
	ogółem	osób / km ²	ogółem	osób / km ²		
Gmina Iwierzycze	7 707	118	7 735	118	0,36	65,53
Gmina Ostrów	7 354	76	7 346	76	-0,10	96,19
Gmina Ropczyce	27 487	198	27 533	198	0,16	139,08
Gmina Wielopole Skrzyńskie	8 151	87	8 094	87	-0,70	93,55
Ropczyce (miasto)	15 860	337	15 864	337	0,02	47,10
Miasto i Gmina Sędziszów Małopolski	23 784	154	23 812	155	0,11	154,03
Razem powiat ropczycko-sędziszowski	74 515	136	74 573	136	0,07	548,31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na przestrzeni ostatnich lat, można zauważyć tendencję wzrostową, jeśli chodzi o liczbę mieszkańców. Nie dotyczy to jednak całego powiatu ropczycko-sędziszowskiego, tendencję spadkową odnotowała Gmina Ostrów oraz Gmina Wielopole Skrzyńskie o 0,70 %. Największy wzrost liczby ludności można odnotować w mieście i gminie Sędziszów Małopolski, gdzie liczba ludności w 2020 roku w porównaniu do roku poprzedniego, była większa o 0,52 %. Na drugim miejscu znalazła się gmina Iwierzycze gdzie wartość wyniosła 0,36 %.

Gmina Wielopole Skrzyńskie jest czwartą największą jednostką terytorialną pod względem powierzchni spośród siedmiu gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego, zajmuje piąte miejsce pod względem liczby ludności oraz szóste miejsce pod względem gęstości zaludnienia.

Jak już wspomniano we wcześniejszej części opracowania, pod względem administracyjnym gmina dzieli się na 5 sołectw.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców wyniósł w 2020 roku wartość: -3,20 ulegając w porównaniu do 2019 roku obniżeniu o 0,75. Liczbę urodzeń oraz zgonów w gminie na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Liczba urodzeń i zgonów oraz przyrost naturalny w gminie Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Urodzenia	74	79	100	76	74
Zgony	76	77	94	96	100
Przyrost naturalny	-2	2	6	-20	-26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

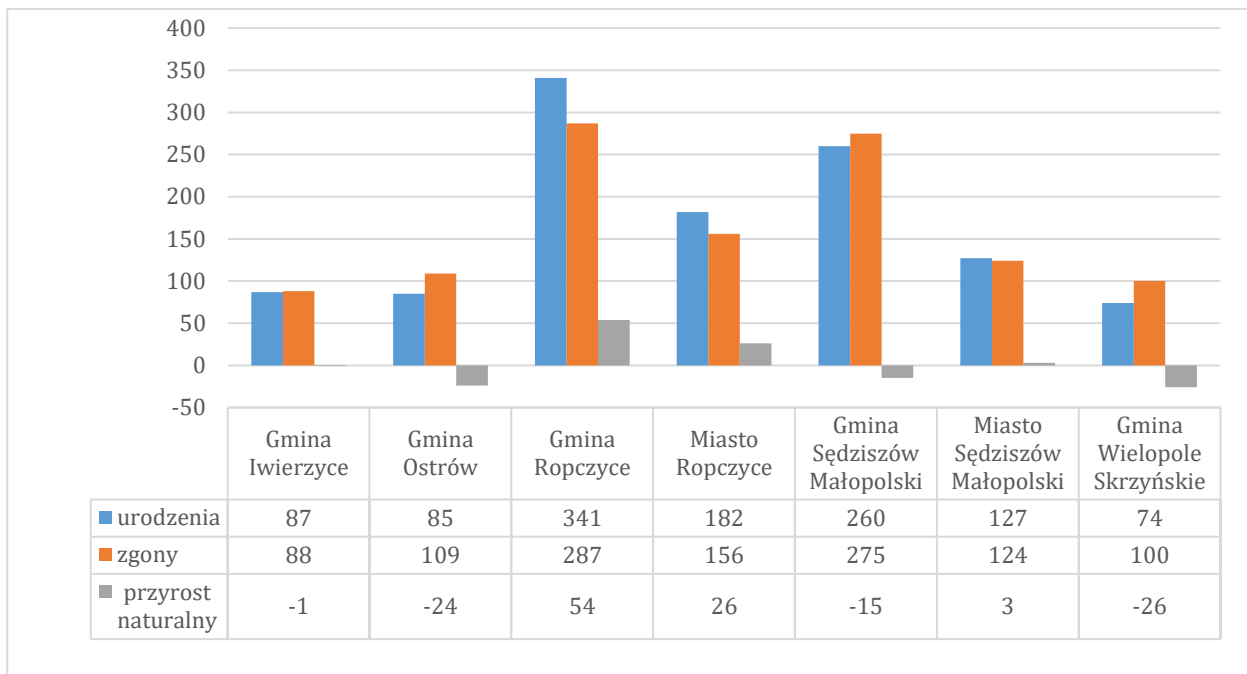
Powyższe dane wyraźnie wskazują na pogłębiający się ujemny przyrost naturalny, ze względu na zmniejszającą się na przestrzeni lat liczbę urodzeń oraz zwiększającą się liczbę zgonów. Szczególnie różnica między urodzeniami a zgonami wyraźna była w 2020 r., gdzie przyrost naturalny wynosi aż -26. Chwilowy wzrost urodzeń nastąpił jedynie w roku 2017 i był dodatni na poziomie 2 oraz w roku 2018 na poziomie 6. Sytuacja ta występuje jednak na obszarze całego powiatu ropczycko-sędziszowskiego, a z problemem ujemnego przyrostu naturalnego zetknęły się również inne gminy z tego terenu. Liczbę urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w 2020 r. na tle pozostałych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego, przedstawia poniższy wykres.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 1 Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny na terenie gmin powiatu ropczycko – sędziszowskiego

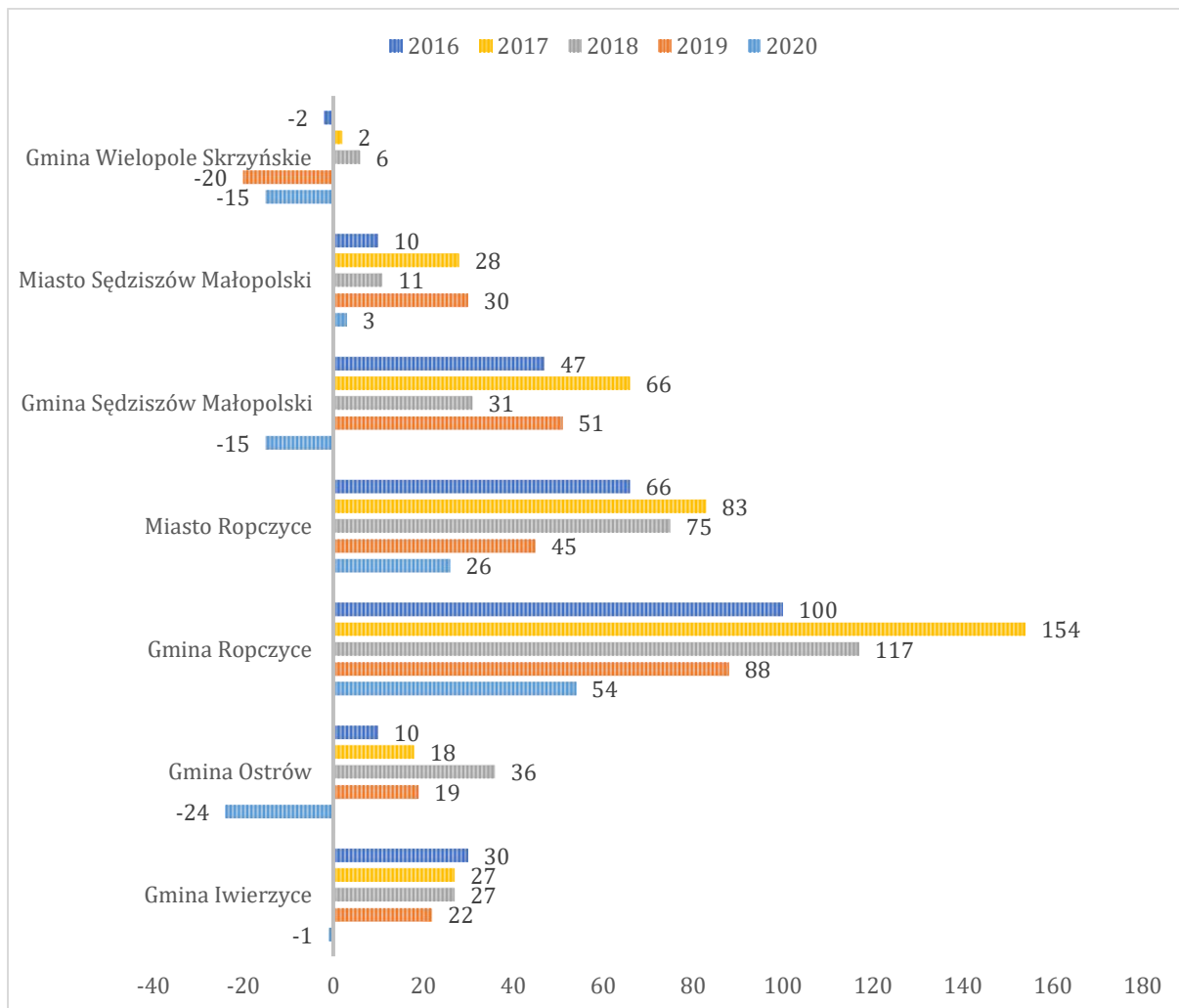
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na tle pozostałych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego, gmina Wielopole Skrzyńskie według danych z 2020 roku posiada najmniejszą wartość przyrostu naturalnego. W powiecie gmina Wielopole Skrzyńskie ma najmniejszą liczbę urodzeń, wynoszącą 74 osób. Na głębszą analizę kwestii przyrostu naturalnego na tle pozostałych gmin może pozwolić porównanie przyrostu naturalnego na przestrzeni lat 2016-2020, co przedstawia poniższy wykres.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 2 Przyrost naturalny na terenie gmin powiatu lubaczowskiego na przestrzeni lat 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Powyższy wykres wskazuje, że na przestrzeni lat 2016-2020 gmina Wielopole Skrzyńskie osiągała najmniejsze wskaźniki przyrostu naturalnego spośród pozostałych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego, co stanowi bardzo istotny problem, jeśli chodzi o sytuację demograficzną. W żadnej z gmin, problem malejącego przyrostu naturalnego nie jest tak wyraźny jak w gminie Wielopole Skrzyńskie. Problem ten szczególnie pogłębiony został w 2020 roku, wówczas w każdej gminie odnotowano rekordowo niskie wartości, wskutek drastycznego wzrostu liczby zgonów. Przyczynę takiego stanu rzeczy można powiązać z wystąpieniem na terenie kraju stanu zagrożenia epidemiologicznego oraz wirusa COVID-19.

W 2020 roku, według danych GUS zarejestrowano 49 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 88 wymeldowań, w wyniku, czego saldo migracji wewnętrznych wyniosło dla gminy

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wielopole Skrzyńskie -39. W tym samym roku, z zagranicy zameldowało się 5 osób. Liczbę zameldowań i wymeldowań ogółem na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Liczba zameldowań i wymeldowań ogółem oraz saldo migracji w gminie Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Zameldowania	51	42	46	40	49
Wymeldowania	51	116	83	115	88
Saldo migracji	0	-74	-37	-75	-39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że oprócz pogłębiającego się ujemnego przyrostu naturalnego, gmina Wielopole Skrzyńskie zmagą się również z problemem ujemnego salda migracji. Ma to ogromny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą oraz potencjał demograficzny gminy, a skutkiem jest zmniejszająca się z roku na rok liczba mieszkańców gminy. Dane GUS dotyczące zmieniającego się stanu ludności gminy Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Stan ludności w podziale na płeć w latach 2016-2020.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba ludności	8 333	8 260	8 223	8 151	8 094
w tym kobiety	4 165	4 115	4 113	4 079	4 050
w tym mężczyźni	4 168	4 145	4 110	4 072	4 044

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

W latach 2016-2020, w oparciu o dane GUS liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 284 mieszkańców, tj. o -3,40%, w tym liczba kobiet zmniejszyła się o 115 (-2,76%), a liczba mężczyzn o 124 (2,97%). Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji.

Wśród mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie, najliczniej reprezentowaną grupą wiekową są osoby w wieku 0-19 lat, których liczba na koniec 2020 roku wyniosła 1 823 osób, co stanowiło 22,52 % ogółu ludności gminy. Kolejne miejsca w strukturze wiekowej mieszkańców gminy zajmują

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

grupy wiekowe: 30 – 39 lat (15,75 % ogółu) oraz 65 i więcej lat (15,23 % ogółu). Szczegółowe dane w tej kwestii przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5 Struktura wiekowa mieszkańców w 2020 roku

Przedziały wiekowe	Ogółem		w tym kobiety		w tym mężczyźni	
	Ilość mieszkańców	% ogółu mieszkańców	Ilość kobiet	% ogółu kobiet	Ilość mężczyzn	% ogółu mężczyzn
0 – 19	1 823	22,52	915	22,64	908	22,42
20 – 24	520	6,42	259	6,40	261	6,44
25 – 29	593	7,33	280	6,92	313	7,73
30 – 39	1 275	15,75	590	14,60	685	16,91
40 – 49	1 140	14,10	536	13,25	604	14,91
50 – 59	1 058	13,07	506	12,51	552	13,64
60 – 64	452	5,58	215	5,31	237	5,85
65 i więcej	1233	15,23	743	18,37	490	12,10
Razem	8 094	100,00	4 044	100,00	4 050	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

3.3. Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy

Analizując ekonomiczną strukturę wiekową mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie, można zauważyć spadek na koniec 2020 roku w odniesieniu do 2016 roku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym – grupa mieszkańców w wieku do lat 14 zmniejszyła się o 122 osoby. Najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym (65,77 % populacji), jednak ich ilość zmniejszyła się w ciągu pięciu lat o 120 osób. Struktura wiekowa mieszkańców gminy odzwierciedla ogólną sytuację występującą na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego - postępuje spadek ilości osób w wieku przedprodukcyjnym i wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się obecnej tendencji tak na terenie gminy jak i powiatu niekorzystnie rokuje na przyszłość i w perspektywie kilkunastu lat będzie skutkować postępującym starzeniem się społeczeństwa.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 6 Struktura ludności gminy Wielopole Skrzyńskie wg ekonomicznych grup wiekowych

Grupa ludności	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Ilość osób	1445	1323	5443	5323	1435	1448
Udział % w ludności ogółem	17,34	16,35	65,32	65,77	17,22	17,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Analizując dane dotyczące liczby osób pracujących z terenu gminy Wielopole Skrzyńskie można zauważyć, z roku na rok postępujący wzrost osób pracujących pomimo ze zmniejszającą się liczbą osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 7 Pracujący na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie w latach 2016 – 2020

Lata	Ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
2016	653	346	307
2017	667	346	321
2018	720	354	366
2019	733	359	374
2020	805	398	407

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Bezrobocie

Duży wpływ na sytuację społeczną na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie ma zjawisko bezrobocia. Udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na koniec 2020 roku według danych GUS wyniósł na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie 6,9 %, notując spadek w porównaniu 2016 rokiem o 1,3 %. Udział zarejestrowanych bezrobotnych wśród mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie na tle pozostałych gmin oraz powiatu lubaczowskiego przedstawia poniższa tabela.

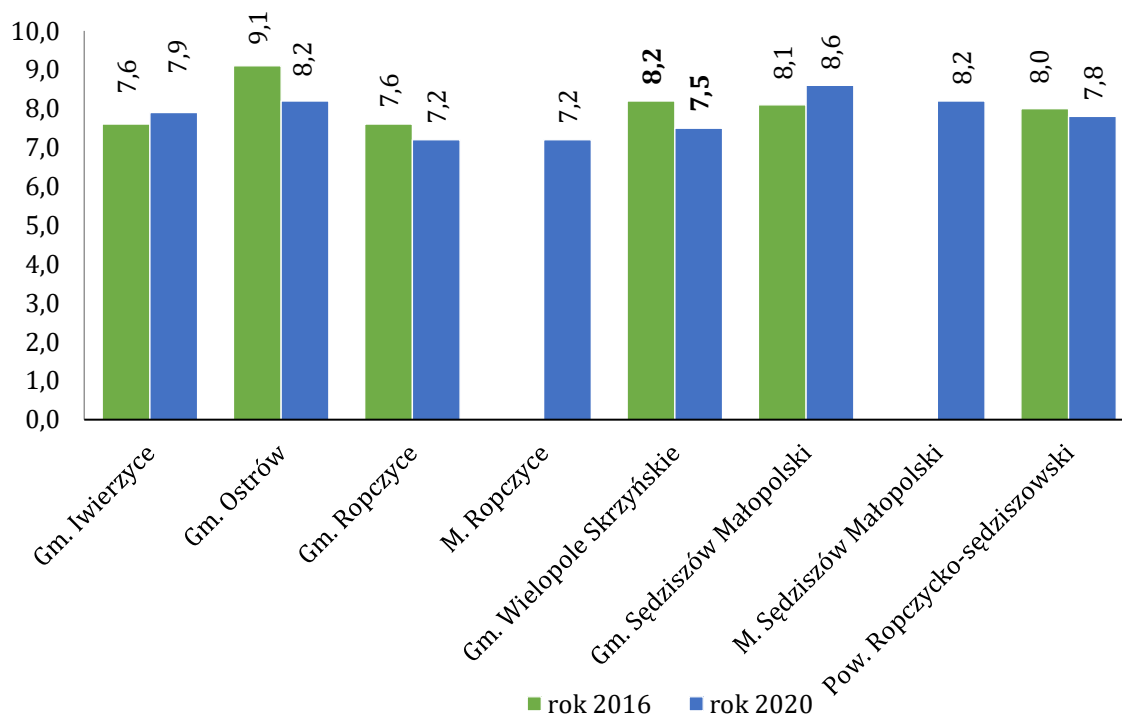
Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 8 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle powiatu ropczycko-sędziszowskiego według płci

Jednostka terytorialna	Ogółem		Kobiety		mężczyźni	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Gmina Wielopole Skrzyńskie	8,2 %	6,9%	9,3 %	9,7%	7,2 %	7,2 %
Powiat ropczycko-sędziszowski	8,0 %	7,8 %	9,2 %	8,8 %	7,0 %	7,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wykres 3 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie w liczbie ludności na tle gmin i powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Według danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ropczycach, na koniec 2020 roku zarejestrowanych było 377 bezrobotnych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie, w tym 189 kobiet (50,13%), z czego prawo do zasiłku posiadało tylko 75 osób. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych aż 192 mieszkańców to osoby długotrwale bezrobotne, a 79 bezrobotnych to osoby dotychczas niepracujące. Liczbę osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 9 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wielopole Skrzyńskie w latach 2016 - 2020

Lata	Bezrobotni ogółem	W tym kobiety	W tym z prawem do zasiłku	Osoby długotrwale bezrobotne	Bez stażu pracy
2016	418	216	73	226	112
2017	389	203	69	226	95
2018	396	211	27	129	51
2019	322	171	65	173	61
2020	377	189	75	192	79

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ropczycach

Według stanu na koniec 2020 na terenie gminy najwięcej bezrobotnych było w wieku od 25 do 34 lat – 110 osób oraz 18-24 lata – po 87 osób, tj. kolejno 29,18 % oraz 23,08 % ogółu bezrobotnych.

Tabela 10 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wielopole Skrzyńskie według wieku w latach 2016 - 2020

Lata	Przedział wiekowy					
	18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 59	60 i więcej
2016	90	156	89	60	16	7
2017	72	137	78	65	28	9
2018	80	131	73	71	29	12
2019	61	104	54	66	25	12
2020	87	110	72	61	32	15

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ropczycach

Największą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wielopole Skrzyńskie według wykształcenia w 2020 roku stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (123 osoby, tj. 32,62 %). Mniej liczebną kategorią wśród bezrobotnych były osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym (111 osób, tj. 29,44 %). Najmniejszy

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

udział w populacji bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (26 osoby, tj. 6,90 %). Szczegółowe dane na ten temat na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11 Bezrobotni w gminie Wielopole Skrzyńskie wg wykształcenia w latach 2015 - 2020

Lata	Wykształcenie				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe / branżowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe / branżowe	gimnazjalne / podstawowe i poniżej
2016	37	130	30	135	86
2017	29	128	25	114	93
2018	32	133	29	124	78
2019	21	114	18	102	67
2020	26	123	32	111	85

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ropczycach

3.4. Gospodarka i rolnictwo

Gospodarka

Gmina Wielopole Skrzyńskie jest obszarem przyjaznym dla przedsiębiorców – w ostatnich latach obserwuje się pozytywne zjawisko rozwoju przedsiębiorczości, a co za tym idzie wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na jej terenie na koniec 2020 roku działało 551 podmiotów gospodarki narodowej, co klasuje ją na miejscu w powiecie ropczycko-sędziszowski.

Tabela 12 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gmin powiatu ropczycko - sędziszowskiego

Jednostka terytorialna	Ogółem*		Sektor publiczny		Sektor prywatny	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Gmina Iwierzycze	451	571	15	14	436	557
Gmina Ostrów	444	519	21	19	423	500
Gmina Ropczyce	2307	2460	96	73	2211	2387

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Gmina Wielopole Skrzyńskie	474	551	13	14	460	537
Ropczyce (miasto)	1630	1678	72	61	1558	1617
Miasto i Gmina Sędziszów Małopolski	1590	1789	38	34	1552	1755
Powiat ropczycko-sędziszowski	7627	8670	274	237	7352	8433

* W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy dotyczy głównie sektora prywatnego, w którym ilość podmiotów w latach 2016 – 2020 wzrosła o 63 i wyniosła na koniec 2020 roku 537, z czego 437 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (396 w 2016 roku).

Tabela 13 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

Rodzaje podmiotów		2016	2020
Sektor publiczny	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	11	12
	Inne formy prawne	2	2
Sektor prywatny	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	396	437
	Spółki handlowe	13	21
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1
	Spółdzielnie	2	2
	Fundacje	0	0
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	19	21
	Inne formy prawne	29	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Analiza struktury działających podmiotów w okresie od 2016 do 2020 roku pokazuje, że największy wzrost ilości działających firm wystąpił w sekcji F (na koniec 2020 roku funkcjonowało 173 podmiotów, podczas gdy w 2016 roku ich liczba wynosiła 3 – wzrost o 98,27 %), Q (94,45 %), oraz G (95,66 %), natomiast spadek w sekcji O (-8,88 %).

Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD oraz sektorów własnościowych zarejestrowane na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

Sekcja PKD	Wyszczególnienie	Ogółem*		Sektor publiczny		Sektor prywatny	
		2016	2020	2016	2020	2016	2020
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	11	-	-	3	11
B	Górnictwo i wydobywanie	-	-	-	-	-	-
C	Przetwórstwo przemysłowe	17	78	-	-	17	78
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	3	-	-	2	3
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	3	-	-	1	3
F	Budownictwo	3	173	-	-	3	173
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4	92	-	-	3	91
H	Transport i gospodarka magazynowa	3	65	-	-	3	65
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	-	4	-	-	-	4
J	Informacja i komunikacja	-	7	-	-	-	7
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	8	-	-	1	7
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	-	1	-	-	-	1
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	17	1	1	1	16
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	-	8	-	-	-	8

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9	8	2	2	7	6
P	Edukacja	8	16	8	7	-	9
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	18	1	3	-	15
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6	9	1	1	5	8
S, T	Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	18	32	-	-	18	32
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	-	-	-	-	-	-
Razem		78	555	13	14	64	537

* W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

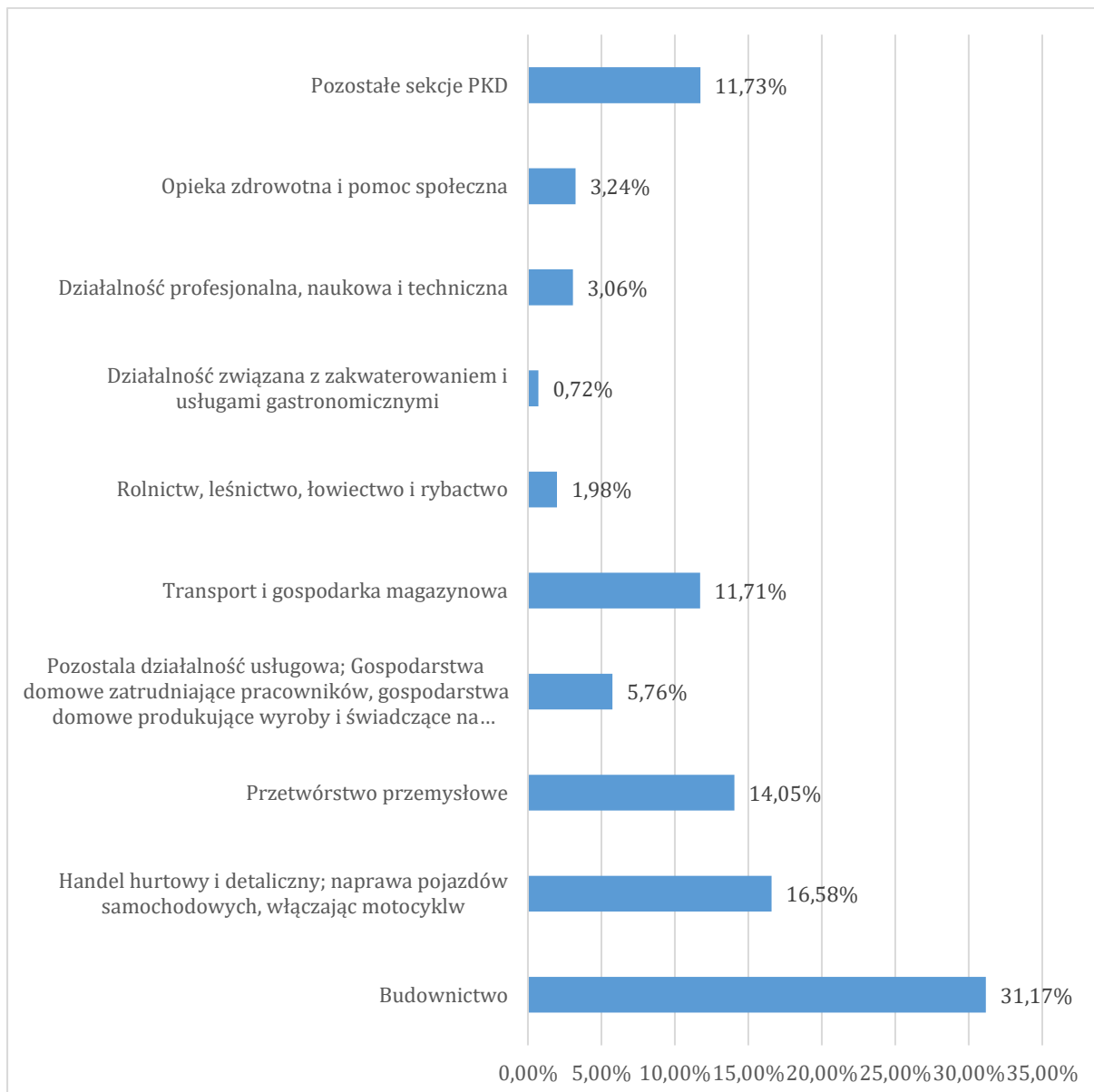
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL.

Na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie na koniec 2020 roku najwięcej podmiotów zajmowało się budownictwem (31,17%), działalnością handlową i naprawą pojazdów samochodowych (16,58%) oraz przetwórstwem przemysłowym (14,05%).

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 4 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie wg wybranych sekcji PKD (stan na koniec 2020 roku)

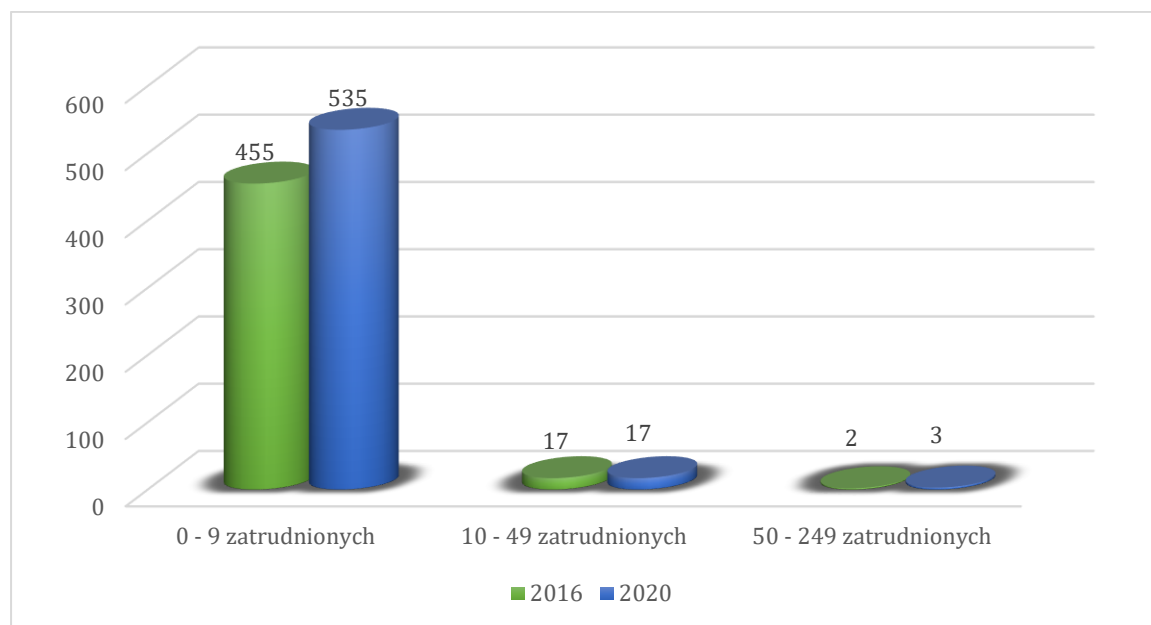
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Najwięcej podmiotów gospodarczych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób, których ilość zwiększyła się w porównaniu do danych z 2016 roku o 80. Wśród małych przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 osób w analizowanym okresie ich stan się nie zmienił i pozostał w ilości 17, natomiast ilość średnich przedsiębiorstw ich liczba wzrosła o 1. Na terenie gminy nie działają żadne przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 250 osób.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 5 Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie wg klas wielkości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

W okresie ostatnich pięciu lat w gminie Wielopole Skrzyńskie zwiększyła się ilość podmiotów gospodarki narodowej przypadająca na 10 tysięcy mieszkańców oraz ilości nowo zarejestrowanych jednostek w rejestrze REGON na 10 tysięcy ludności. Ujemną wartość posiada wskaźnik dotyczący jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców - ich ilość w 2020 roku była większa o 4 w porównaniu do 2016 roku.

Tabela 15 Wskaźniki dla obszaru gminy Wielopole Skrzyńskie za lata 2016 i 2020

Wskaźnik	2016	2020
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	569	686
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	55	57
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	33	37
Podmioty wpisane do rejestru na 1 tys. ludności	57	69
Podmioty na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	92,5	110,5
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 tys. ludności	48	58

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	7,73	9,30
--	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Rolnictwo

W strukturze użytkowania ziemi w gminie Wielopole Skrzyńskie przeważają grunty orne, które stanowią 52,20 % powierzchni. Drugą najczęściej spotykaną formą są lasy i grunty leśne, stanowiące 23,46 % powierzchni. Rozmieszczenie upraw roślin uzależnione jest od towarowego lub samozaopatrzeniowego typu gospodarki, a także warunków klimatycznych i wodnych, stąd też wynika różnorodność uprawianych roślin na terenie gminy. Również struktura agrarna ułatwia określenie celów wyznaczonych do realizacji w rolnictwie.

W dniach od 1 września do 30 listopada 2020 roku na terenie RP został przeprowadzony Powszechny Spis Rolny według stanu na dzień 1 czerwca 2020 roku. Według ramowego harmonogramu udostępniania informacji wynikowych dostępnego na stronie www.spisrolny.gov.pl, dane wstępne będą udostępnione w systemie bazodanowym GUS w dwóch turach w miesiącach wrzesień i grudzień 2021 roku, natomiast dane ostateczne w kwietniu i sierpniu 2022 roku. W związku z powyższym brak jest aktualnych danych, które mogłyby pozwolić na ocenę obecnej sytuacji w tej kwestii.

W granicach administracyjnych gminy Wielopole Skrzyńskie, wg danych Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie, znajdują się 2783 gospodarstwa rolne, w większości zakwalifikowane, jako gospodarstwa indywidualne.

Tabela 16 Rodzaje gruntów i użytków rolnych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie (2020 rok)

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
Grunty orne	4 742,48
Sady ogółem	8,10
Łąki trwałe	585,30
Pastwiska trwałe	1 422,00
Pozostałe użytki rolne	158,50
Nieużytki	36,42
Lasy i grunty leśne	2 131,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Strukturę agrarną gospodarstw na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie charakteryzuje znaczne rozdrobnienie, które może stanowić jednak pewien atut dla rozwoju produkcji ponadstandardowej, ekologicznej, opartej na tradycyjnych rozwiązaniach.

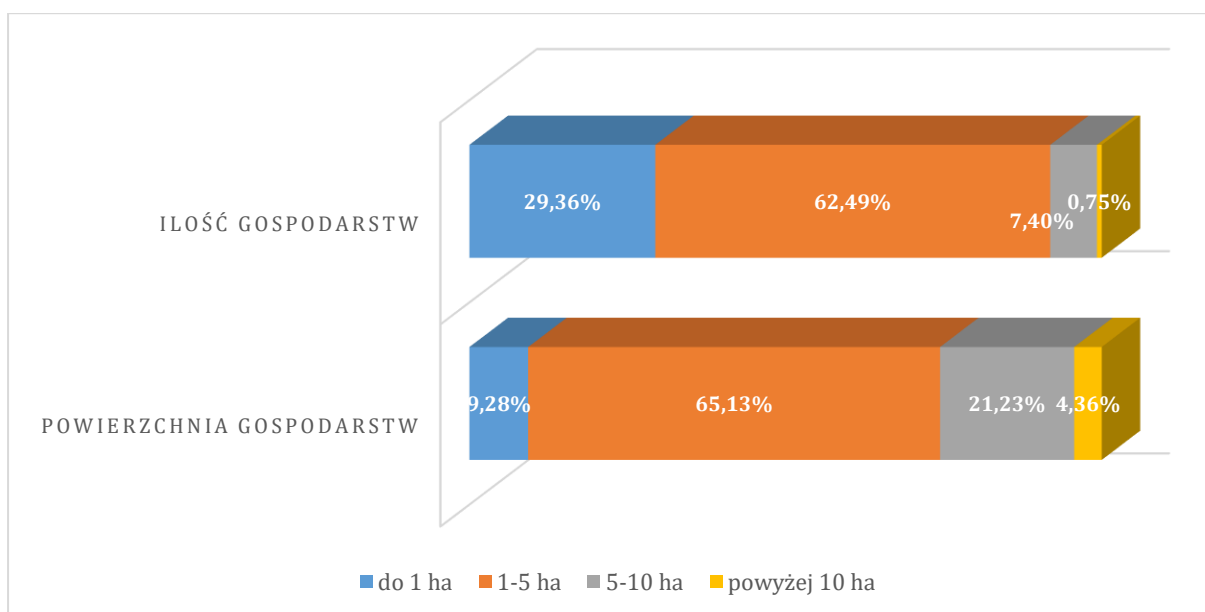
Tabela 17 Rodzaje gospodarstw na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie (2020 rok)

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw rolnych	Powierzchnia [ha]
Gospodarstwa ogółem	2 783	6 958,46
Do 1 ha włącznie	817	645,90
1 – 5 ha	1 739	4 531,70
5 – 10 ha	206	1 477,60
10 ha i więcej	21	303,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie

Gospodarstwa do 5 ha stanowią 91,84 % ogólnej liczby gospodarstw zajmując jednocześnie tylko 74,41 % całościowej powierzchni gruntów, natomiast gospodarstwa o powierzchni ponad 5 ha stanowią 8,16 % ogólnej liczby i zajmują 25,59 % gruntów ogółem).

Wykres 6 Struktura ilości gospodarstw wg powierzchni na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie

3.5. Oświata, sport i kultura

Oświata

Reforma systemu oświaty realizowana w Polsce od dnia 1 września 2017 roku przywróciła dwustopniowy system szkolnictwa. Okres nauki w szkole podstawowej został wydłużony z 6 do 8 lat, a następnym etapem edukacji stało się do wyboru 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letni szkoła branżowa I stopnia i 2-letnia szkoła branżowa II stopnia.

Od roku szkolnego 2017/2018 nie przeprowadzało się rekrutacji do klas pierwszych dotychczasowego gimnazjum oraz zasadniczej szkoły zawodowej (przekształconej w szkołę branżową I stopnia). Dzień 31 sierpnia 2019 był ostatnim dniem funkcjonowania tych szkół w ustroju szkolnym.

Na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie funkcjonuje siedem publicznych placówek oświatowych:

1. Przedszkole Samorządowe w Wielopolu Skrzyńskim,
2. Szkoła Podstawowa w Broniszewie,
3. Szkoła Podstawowa nr 1 w Brzezinach,
4. Szkoła Podstawowa nr 2 w Brzezinach,
5. Szkoła Podstawowa w Glinku,
6. Szkoła Podstawowa w Nawsiu,
7. Szkoła Podstawowa w Wielopolu Skrzyńskim.

Według danych Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie na dzień 30 września 2020 roku do wszystkich placówek oświatowych prowadzonych przez jednostkę samorządu gminnego uczęszczało 870 dzieci i uczniów, tj. o 130 mniej niż w 2019 roku.

Tabela 18 Liczba dzieci i uczniów oraz oddziałów w gminnych placówkach oświatowych

Placówka	Liczba dzieci i uczniów	
	2019	2020
Przedszkola samorządowe	98	84
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	143	132
Szkoły podstawowe	759	654
Razem	1000	870

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Według danych Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie, na dzień 30 września 2020 roku do klas I-VIII szkół podstawowych, których organem prowadzącym jest Gmina Wielopole Skrzyńskie uczęszczało 544 uczniów oraz 68 dzieci w „zerówce”.

Tabela 19 Liczba dzieci i uczniów w gminnych szkołach podstawowych na dzień 30.09.2020

Placówka	Klasy I – VIII	Oddział przedszkolny „Zerówka”
	Liczba uczniów	Liczba dzieci
Szkoła Podstawowa w Broniszewie	69	28
Szkoła Podstawowa nr 1 w Brzezinach	102	31
Szkoła Podstawowa nr 2 w Brzezinach	54	8
Szkoła Podstawowa w Glinku	115	40
Szkoła Podstawowa w Nawsiu	86	28
Szkoła Podstawowa w Wielopolu Skrzyńskim	228	0
Razem	654	132

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie

Ważnym warunkiem funkcjonowania oświaty są kwalifikacje kadry pedagogicznej. Zdecydowana większość nauczycieli i pedagogów szkół posiada pełne kwalifikacje, wielu cały czas się doskonali. Stan zatrudnienia w poszczególnych jednostkach oświatowych przedstawia poniższa tabela.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 20 Liczba pracowników oświaty i etatów w gminnych placówkach oświatowych na dzień 30.09.2019 i 30.09.2020 roku

Placówka	Pełnozatrudnieni 2019		Pełnozatrudnieni 2020		Niepełnozatrudnieni 2019		Niepełnozatrudnieni 2020	
	Według umów o pracę		w osobach		Według umów o pracę		w osobach	
	etaty	umowy	etaty	umowy	etaty	umowy	etaty	umowy
Szkoła Podstawowa Wielopolu Skrzyńskim	16	16	18	18	6,44	11	6,09	14
Szkoła Podstawowa w Broniszowie	12	12	12	12	4,31	12	2,94	10
Szkoła Podstawowa w Gliniku	13	13	16	16	4,56	14	4,26	14
Szkoła Podstawowa w Nawsiu	11	11	11	11	5,11	12	4,13	12
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Brzezinach	12	12	12	12	2,04	7	3,10	10
Szkoła Podstawowa Nr 2 Brzezinach - Berdechów	8	8	7	7	6,06	12	4,4	9
Samorządowe Przedszkole w Wielopolu Skrzyńskim	6	6	7	7	1,26	3	0,31	2
RAZEM	78	78	83	83	29,78	71	25,23	71

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie

Sport

Sport na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie odgrywa ważną rolę. Działalność w sferze sportu i rekreacji prowadzona jest przez szkoły podstawowe oraz kluby sportowe. Zakres tej działalności jest bardzo szeroki i skierowany do różnych grup wiekowych oraz różnych środowisk.

Tabela 21 Szczegółowe dane dotyczące klubów sportowych w gminie Wielopole Skrzyńskie

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2020
Kluby sportowe			
Kluby	sztuka	4	3
Sekcje sportowe	sztuka	9	6
Członkowie	osoba	220	113
Trenerzy	osoba	1	5
Instruktorzy	osoba	8	1
Inne osoby prowadzące zajęcia	osoba	2	0
Ćwiczący			
ogółem	osoba	217	102
mężczyźni	osoba	157	89
kobiety	osoba	60	13
Ćwiczący do lat 18			
ogółem	osoba	179	72
chłopcy	osoba	119	59
dziewczęta	osoba	60	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Powyższe dane wskazują, że na przestrzeni lat 2016-2020 zmniejszyła się znacznie liczba ćwiczących (spadek o 53 %), w tym liczba ćwiczących do lat 18 (spadek o 59 %). Wyróżnia się tu również znaczący spadek ćwiczących kobiet w 2016 roku liczba ta wynosiła 60, zaś w 2020 już tylko 13.

Podstawową jednostką organizacyjną realizującą cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są kluby sportowe, działające w formie stowarzyszeń. Gmina Wielopole Skrzyńskie wspiera i upowszechnia aktywność sportową między innymi poprzez dotowanie istniejących na terenie gminy klubów sportowych. Dzięki corocznym dotacjom kluby mogą funkcjonować i realizować swoje cele w zakresie upowszechniania sportu, poprzez organizację zawodów, rozgrywek, imprez sportowych, w tym rozwijania bazy sportowej.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

W gminie Wielopole Skrzyńskie na koniec 2020 roku aktywnie działały 2 kluby sportowe, promując zdrowy tryb życia i proponując mieszkańcom udział w treningach i zawodach sportowych:

1. Ludowy Klub Sportowy „POGÓRZE” Wielopole Skrzyńskie,
2. Uczniowski Klub Sportowy „Wielopole” Wielopole Skrzyńskie,

Organizacją pozalekcyjnego życia sportowego uczniów, angażowaniem ich do różnorodnych form aktywności fizycznej i kształtowaniem pozytywnych cech charakteru i osobowości zajmuje się Uczniowski Klub Sportowy „Wielopole” Wielopole Skrzyńskie, działający przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Marii Kantora w Wielopolu Skrzyńskim.

Gmina Wielopole Skrzyńskie posiada wiele obiektów i miejsc do uprawiania sportu oraz służących rekreacji i wypoczynkowi o zróżnicowanym standardzie technicznym. Są to m.in.:

1. boiska do piłki nożnej w miejscowościach, w których działają Ludowy Klub Sportowy „POGÓRZE” Wielopole Skrzyńskie,
2. zespół boisk sportowych,
3. Boisko "ORLIK" W Wielopolu Skrzyńskim,
4. hala sportowa.

Kultura

Kultura jest czynnikiem wpływającym na zwiększenie poziomu życia mieszkańców (poprawa zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy), poszanowaniu i ochronie dziedzictwa kulturowego, promocji gminy w regionie, kraju i w świecie.

Zadania związane z rozwojem działalności kulturalnej w gminie to m.in.:

1. prowadzenie edukacji kulturalnej i społecznej dzieci, młodzieży i dorosłych,
2. popularyzacja i promocja twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki,
3. stała pomoc metodyczną dla zespołów amatorskich ruchu artystycznego, grup twórczych i środowiskowych, tworzenie warunków do rozwoju twórczości, folkloru, rękodzieła ludowego i artystycznego,
4. działalność metodyczna polegająca na wypracowaniu innowacyjnych form i metod działalności społeczno – kulturalnej w środowisku lokalnym,
5. gromadzenie i wykorzystywanie zasobów informacyjnych dotyczących zjawisk kulturowych i społecznego środowiska lokalnego,
6. prowadzenie i wspieranie zespołów artystycznych i grup twórczych tworzonych przez mieszkańców,
7. promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną,
8. prowadzenie własnych zespołów artystycznych,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

9. upowszechnianie sztuki filmowej,
10. współdziałanie z innymi instytucjami, stowarzyszeniami i fundacjami w zakresie zaspakajania potrzeb społecznych, kulturalnych i edukacyjnych wspierających rozwój lokalny,
11. nawiązywanie, rozwijanie i aktywne prowadzenie międzynarodowych kontaktów w zakresie wymiany kulturalnej,
12. realizowanie projektów z zakresu tradycji narodowej i lokalnej oraz ochrony dziedzictwa narodowego,
13. współpraca z instytucjami i organizacjami Unii Europejskiej i krajów członkowskich w realizacji ww. celów,
14. prowadzenie biblioteki,
15. prowadzenie punktu informacji turystycznej.

Działalność kulturalna na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie skupia się głównie przy Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim. W skład organizacyjny GOKiW w Wielopolu Skrzyńskim wchodzi: Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim, filie OK w Broniszowie, Nawsiu i Brzezinach, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wielopolu Skrzyńskim, biblioteki GOKiW w Nawsiu, Brzezinach, Gliniku oraz w Wielopolu Skrzyńskim, Ośrodek Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim oraz Kantorówka Ośrodek Dokumentacji i Historii Regionu Muzeum Tadeusza Kantora w Wielopolu Skrzyńskim. Jest to samorządowa instytucja kultury, w której prowadzona jest wielokierunkowa działalność w zakresie upowszechniania kultury i sztuki. Ośrodek Kultury jest organizatorem wielu otwartych imprez kulturalnych, dzięki którym mieszkańcy gminy mogą stać się nie tylko obserwatorami, ale i współtwórcami życia artystycznego regionu poprzez uczestnictwo w imprezach artystycznych, udział w różnych konkursach, wystawach, koncertach, poprzez prezentację swoich prac i umiejętności twórczych na różnych imprezach plenerowych, promując w ten sposób szeroki zakres działalności kulturalnej.

Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim współpracuje z Wójtem Gminy Wielopole Skrzyńskie, szkołami podstawowymi, stowarzyszeniami, Kołami Gospodyń Wiejskich, lokalnymi grupami działania, OSP, sołtysami, radnymi i przede wszystkim mieszkańcami gminy.

Zespoły działające w GOKiW w Wielopolu Skrzyńskim:

- Zespół Regionalny „Wielopolanie” — liczba członków 16 (Wielopole Skrzyńskie);
- Zespół Regionalny „Mali Wielopolanie” — liczba członków 20 (Wielopole Skrzyńskie);
- Zespół Tańca Nowoczesnego Clap Trap Mini — liczba członków 7 (Wielopole Skrzyńskie);
- Zespół Tańca Nowoczesnego Clap Trap Kids — liczba członków 11 (Wielopole Skrzyńskie);
- Zespół Tańca Nowoczesnego Clap Trap Junior — liczba członków 12 (Wielopole Skrzyńskie);
- Zespół Tańca Nowoczesnego Clap Trap Crew — liczba członków 22 (Wielopole Skrzyńskie);

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- Zespół Tańca Nowoczesnego Clap Trap — liczba członków 8 (Wielopole Skrzyńskie); — Gminna Orkiestra OSP w Brzezinach — liczba członków 20 (Brzeziny);
- Zespół Mażoretek Kadetki — liczba członków 6 (Brzeziny);
- Zespół Mażoretek Juniorki — liczba członków 9 (Brzeziny);
- Teatr Kantor Wymiany Myśli — liczba członków 9 (Wielopole Skrzyńskie); — Męski Chór Rolników — liczba członków — 30 (Wielopole Skrzyńskie);
- Chór Mieszany „Opoka” z Glinika — liczba członków 20;
- Chór Mieszany „Gloria” z Brzezin — liczba członków — 22;
- Chór Mieszany „Seniores” z Nawsia — liczba członków — 19;
- Kluby Seniora z Wielopola Skrzyńskiego, Nawsia, Glinika, Broniszowa, Brzezin — 250 osób.

GOKiW również wynajmuje odpłatnie salę na zajęcia nauki gry na instrumentach klawiszowych i strunowych prowadzonych przez Szkołę Muzyczną Yamaha z Ropczyc (w Budynku Kulturalno — Oświatowym).

W skład Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim wchodzi 4 biblioteki w miejscowościach Nawsie, Brzeziny, Glinik oraz Wielopole Skrzyńskie. Biblioteka w każdej z wymienionych miejscowości służy zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa gminy oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Tabela 22 Szczegółowe dane dotyczące czytelnictwa w gminie Wielopole Skrzyńskie w roku 2016 oraz 2020

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2020
Biblioteki i filie ogółem	ob.	4	4
Pracownicy	osoba	5	5
Księgozbiór	wolumin	44 596	42 962
Wypożyczenia księgozbioru	wolumin	14 686	9 494
Czytelnicy w ciągu roku	osoba	1 072	754
Czytelnicy na 1000 mieszkańców	osoba	129	93
Wypożyczenia księgozbioru na jednego czytelnika	wolumin	13,7	12,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Tabela 23 Informacje dotyczące działalności biblioteki na przestrzeni lat 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Ilość wypożyczeń w Bibliotece Głównej i filiach	11 442	11 343	9 494
Ilość odwiedzin w Bibliotece Głównej i filiach	913	917	754
Ilość osób korzystających z Internetu	607	489	-
Ilość wydarzeń-impresz organizowanych przez bibliotekę	82	76	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Czytelnictwo jest najbardziej powszechną formą uczestnictwa w kulturze, a korzystanie z oferty biblioteki w dalszym ciągu pozostaje popularne. Pomimo, że w 2020 r. spadła liczba czytelników w porównaniu do roku 2016 (spadek o 318 osób), liczba wypożyczeń spadła o 5192, stąd wskaźnik dotyczący wypożyczeń księgozbioru na jednego czytelnika, spadł o 1,1. Analizując sytuację jaka wystąpiła na przestrzeni lat 2018-2020, można zauważyć również zmniejszającą się liczbę odwiedzin w bibliotece oraz spadek ilości wydarzeń i imprez organizowanych przez bibliotekę spowodowanych wybuchem pandemii wirusa SARS-CoV-2 w roku 2020.

Stan komputeryzacji biblioteki, na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24 Komputeryzacja biblioteki

Wyszczególnienie	2016	2020
Komputery użytkowane w bibliotece ogółem	24	24
Komputery dostępne dla czytelników	16	19
Komputery podłączone do Internetu dostępne dla czytelników	16	19
Biblioteki, które umożliwiają korzystanie z Internetu bezprzewodowego	4	4
Biblioteki, które posiadają dostęp do Internetu szerokopasmowego	4	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

3.6. Walory historyczne i turystyka

Załączkiem Wielopola była jednostka administracyjna dla grupy folwarków w Kunicach, zwana kluczem kunickim, stanowiącym dobra biskupów lubuskich. Obejmowała tereny graniczące z Glinikiem, Broniszowem, Zagórzycami, Wiercanami, Czudcem, Dobrzechowem, Tułkowicami,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Koźuchowem i Kleciem koło Brzostku. Przepuszczalnie miasto Wielopole powstało w XIII w. Badacze dziejów utożsamiają je z tajemniczym miastem Furstenberg. Taką nazwę miało otrzymać Wielopole po nadaniu osadzie praw miejskich w 1348 r. Dokument z maja 1348 r., znajdujący się w kurii metropolitarnej w Krakowie, nazywa Wielopole -oppdium, czyli miastem. Parafia wielopolska istniała podobno już w 1325 r. Przez prawie 6 wieków Wielopole posiadało prawa miejskie. Kryzys panujący w Polsce w latach 1929-1934 spowodował zubożenie Wielopola i jego mieszkańców, w wyniku, czego miastu w 1930 r. groziło odebranie praw miejskich. W celu zwiększenia liczby mieszkańców rada miasta postanowiła przyłączyć do Wielopola przyległe przysiółki: Konice, Rzegocin, Sońnice, pomimo to 23 marca 1933 r. Wielopole utraciło prawa miejskie. W 1933 r. w skład gminy Wielopole weszły miejscowości: Wielopole Skrzyńskie, Glinik, Mała, Nawsie, Szkodna i Brzeziny, natomiast Broniszów wchodził w skład gminy Ropczyce. Gminy zbiorowe przetrwały do 1954 r., zdegradowane miasto Wielopole stało się siedzibą gminy. W 1973 r. zostały na nowo utworzone gminy zbiorowe, w skład gminy Wielopole Skrzyńskie weszły wówczas wsie: Brzeziny, Broniszów, Glinik, Nawsie i Wielopole Skrzyńskie

Do najciekawszych zabytków tych terenów można zaliczyć:

- 1) zespół Kościoła Parafialnego w Brzezinach (kościół pw. św. Mikołaja Biskupa z II połowy XV wieku, drewniana dzwonnica, wewnątrz wiszą dwa dzwony-jeden z drugiej połowy XV wieku z napisem gotyckim i drugi z początku XVI wieku),
- 2) zespół Kościoła Parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP w Wielopolu Skrzyńskim (kościół z 1654 r., dzwonnica z początku XIX wieku, znajduje się w nim m.in. Chrzcielnica z 1800r. oraz obraz Matki Bożej Rożańcowej wykonany w XVIII wieku),
- 3) plebania z 1880 r.-dom rodzinny Tadeusza Kantora, obecnie Ośrodek Dokumentacji i Historii Regionu-Muzeum T. Kantora (obok Kościoła Parafialnego w Wielopolu Skrzyńskim),
- 4) pozostałości parku dworskiego w Broniszowie,
- 5) zespół dworski w Brzezinach (dwór z I połowy XIX wieku, spichlerz drewniany z 1900 r., stajenka drewniana z 1905 r., park podworski z XIX wieku),
- 6) zabytkowe kapliczki przydrożne, m.in. Kapliczka św. Floriana i Sebastiana - Na podstawie cech formalno-stylistycznych można przypuszczać, że powstała ona na początku XIX w (najbardziej prawdopodobny rok jej powstania to 1833 r. - po największym pożarze Wielopola). Podobnie szacuje się okres powstania rzeźb Św. Sebastiana i Św. Floriana. Kapliczka najprawdopodobniej została ufundowana w celu obrony mieszkańców Wielopola przed pożarami i chorobami epidemicznymi.
- 7) domy, zagrody, spichlerze i kuźnie.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Zdjęcie 1 Zespół Kościoła Parafialnego w Brzezinach

Źródło: Parafia św. Mikołaja w Brzezinach

Zdjęcie 2 Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP w Wielopolu Skrzyńskim

Źródło: Parafia pw. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej w Wielopolu Skrzyńskim

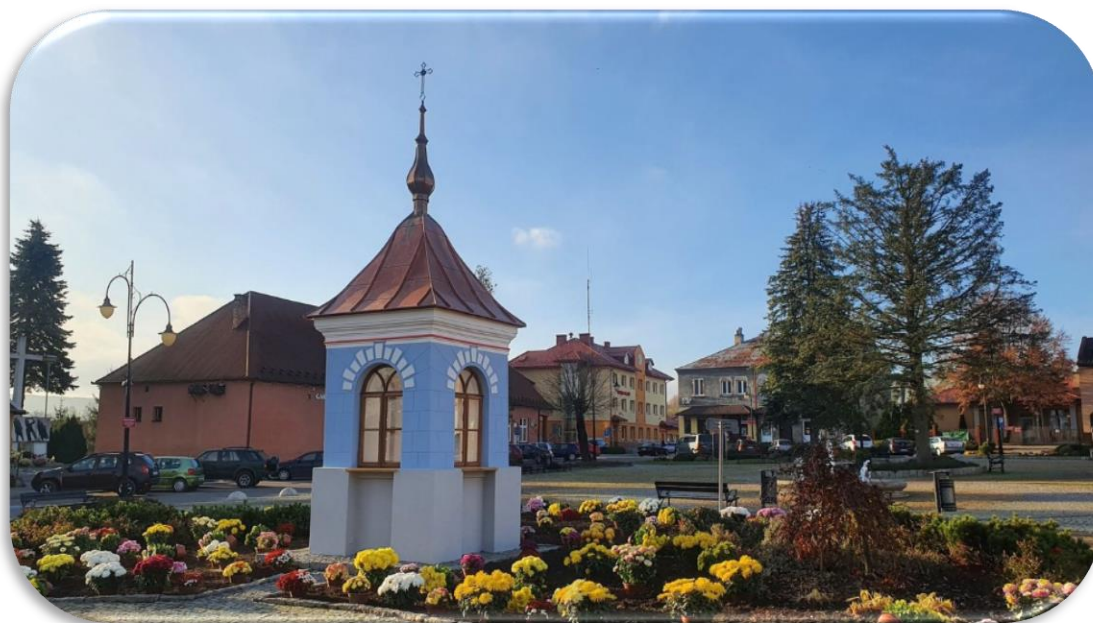
Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Zdjęcie 3 Plebania z 1880 r.-dom rodzinny Tadeusza Kantora

Źródło: Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim

Zdjęcie 4 Zabytkowa Kapliczka św. Floriana i Sebastiana

Źródło: Urząd Gminy w Wielopolu Skrzyńskim

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Ze względu na liczne atrakcje turystyczne, walory historyczno – kulturowe, dużą lesistość, malownicze ukształtowanie terenu nieskażone środowisko oraz gościnność mieszkańców gmina Wielopole Skrzyńskie jest miejscem wartym zwiedzenia. Obszar gminy Wielopole Skrzyńskie stanowi atrakcyjny teren do uprawiania turystyki, zarówno pieszej jak i rowerowej. Gmina położona jest geograficznie w Prowincji Karpat i Podkarpacia, Podprowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich, zaś południowo-zachodnie krańce gminy znajdują się w obszarze Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego.

Tabela 25 Wykaz parków krajobrazowych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

L.p.	Nazwa parku krajobrazowego	Cel ochrony parku
1.	Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy	Celem ochrony Parku Krajobrazowego jest zachowanie unikalnych walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych. Park utworzono w najwyższej i najcenniejszej przyrodniczo części Pogórza Strzyżowskiego i sąsiadującego z nim Pogórza Dynowskiego. Zachowały się tu naturalne lasy bukowo-jodłowe. Tutejsza flora roślin naczyniowych liczy ponad 700 gatunków, w tym ponad 45 górskich. Spośród nich na szczególną uwagę zasługują: obrazki alpejskie, róża francuska, czosnek niedźwiedzi, kłokoczka południowa, storczyk plamisty i buławnik wielkokwiatowy. Spotkamy również ciekawostkę florystyczną, którą są występujące w okolicach Odkrzykonja daglezie. W parku stwierdzono występowanie ok. 140 gatunków zwierząt chronionych. Atrakcją parku są występujące na szczytach wzniesień fantastycznie uformwane skałki. Znajdziemy tutaj 14 grup takich ostańców. Najbardziej znane są "Przędki".

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 4 Parki krajobrazowe na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: www.parkikrosno.pl

Tabela 26 Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie.

L.p.	Nazwa obszaru	Charakterystyka obszaru
1.	Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Charakterystyczną cechą Obszaru jest obecność pokrywy lessowej w części północnej oraz strefy przejściowej do pokrywy z utworów fliszowych w części południowej. Dominują tu grądy, a w obniżeniach buczyna karpacka i łągi podgórskie wzdłuż potoków. Z gatunków chronionych występują tutaj m.in.: lepiężnik biały, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, podkolan biały i wawrzynek wilczytko.

Źródło: www.strzyzowski.pl

Teren gminy położony jest w górnej części dorzecza Wielopolki -prawego dopływu Wisłoki. Wielopolka ma długość 57,4 km, z czego 13 km przebiega na terenie gminy. Zarówno ta rzeka, jak i jej dopływy: Liwek, Brzezinka, Malanka i Broniszowianka mają charakter rzek górskich. Najwyżej położone rejony gminy, zbyt strome do uprawy, zajmują większe kompleksy leśne. Na terenie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

gminy przeważa zieleń nieurzędzona w postaci lasów w większości jodłowo–bukowo-grabowych, dębowych i trześniowych. Naturalne wymieszanie w/w gatunków tworzy piękne kompozycje kolorystyczne, szczególnie w porze jesiennego przebarwienia liści oraz w okresie kwitnienia trześni. W południowo-zachodniej części gminy przebiega fragment Pasma Klonowej Góry. Pasma to stanowi grupa mocno zalesionych wzgórz ze szczytami: “Bardo”, “Chełm” i “Kamienna”. Na obszarze gminy znajduje się góra “Bardo” będąca najwyższym szczytem pasma

Szansą rozwoju gminy jest agroturystyka, która odgrywa coraz większe znaczenie w gospodarce gminy. Dogodne położenie komunikacyjne, ciekawa historia, cenne obiekty architektury już teraz przyciągają turystów. Bogata, chociaż nie w pełni udokumentowana historia gminy ukształtowała tożsamość jej mieszkańców i wpłynęła na rozwój materialny, m.in. w postaci budownictwa sakralnego, dworskiego, mieszczańskiego. Zachowane układy planistyczne wsi, układ urbanistyczny Wielopola Skrzyńskiego wraz z ukształtowaniem terenu i innymi walorami przyrodniczymi oraz z bogatymi tradycjami tworzą niepowtarzalny krajobraz kulturowy gminy.

Tabela 27 Liczba obiektów agroturystycznych oraz liczba noclegów w Gminie Wielopole Skrzyńskie

Miejscowość	Liczba obiektów agroturystycznych	Liczba miejsc noclegowych
Brzeziny	8	39
Broniszów	0	0
Glinik	1	2
Nawsie	2	12
Wielopole Skrzyńskie	1	53
Razem	12	106

Źródło: Opracowanie własne

3.7. Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz niski stopień przestępczości są jednym z czynników świadczących o rozwoju i atrakcyjności gminy oraz często są jednym z aspektów atrakcyjności inwestycyjnej. Ochrona bezpieczeństwa osób oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie realizowana jest przez Komendę Powiatową Policji w Ropczycach, która jest jedną z 21 jednostek z terenu województwa podkarpackiego wchodzących w strukturę Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Liczba przestępstw na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie w 2020 r. przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Kategoria przestępstwa	Liczba przestępstw w 2020 r.
1.	Ogólnie	89
2.	Przestępstwa kryminalne	40
3.	Kradzież cudzej rzeczy	2
4.	Kradzież z włamaniem	7
5.	Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	0
6.	Przestępstwa gospodarcze	25
7.	Przestępstwa narkotykowe	1
8.	Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości	16

Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Ropczycach

Duży wpływ na komfort życia mieszkańców jest rozbudowana struktura Ochotniczej Straży Pożarnej, która oprócz działalności mającej na celu zapobiegania pożarom oraz interwencji w wyniku ich powstania, bierze czynny udział w akcjach ratowniczych i zagrożeniach ekologicznych związanych z ochroną środowiska. W gminie Wielopole Skrzyńskie funkcjonują jednostki OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego:

- OSP Brzeziny (Udział w działaniach na terenie Powiatu Ropczycko – Sędziszowskiego w roku 2020 – 21 wyjazdów),
- OSP Wielopole Skrzyńskie (Udział w działaniach na terenie Powiatu Ropczycko – Sędziszowskiego w roku 2020 – 38 wyjazdów, OSP Wielopole Skrzyńskie była najczęściej wyjeżdżającą jednostką ze wszystkich jednostek OSP Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego),

a także jednostki OSP niewłączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego:

- OSP Wielopole Sośnice,
- OSP Glinik,
- OSP Broniszów,
- OSP Nawsie.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego wspomagane są finansowo przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz ma możliwość pozyskiwania specjalistycznego sprzętu. W 2020 r. w ramach projektu pn. „Zakup specjalistycznego wyposażenia dla jednostek OSP wpisanych do KSRG z terenu Gminy Wielopole Skrzyńskie” zakupiono lekki samochód ratowniczo – gaśniczy dla jednostki OSP Wielopole Skrzyńskie oraz sprzęt ratowniczy dla jednostki OSP Brzeziny. Pozyskanie samochodu i sprzętu było możliwe dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020 oraz środkom własnym samorządu gminy. Samochód ratowniczo-gaśniczy dla jednostki OSP Wielopole Skrzyńskie to Volkswagen Crafter 50 4x2, natomiast wyposażenie dla OSP Brzeziny to kamera termowizyjna (jej wartość to 7.729,32 zł) potrzebna podczas działań gaśniczych w celu lokalizacji źródła pożaru oraz rozpieracz kolumnowy o wartości 22.548,36 zł, który jest uzupełnieniem zestawu hydraulicznego użytkowanego już przez OSP Brzeziny. Całkowita wartość zakupionego sprzętu wynosi 405.687,68 zł, w tym otrzymane dofinansowanie 220.677,86 zł.

3.8. Komunikacja i transport

Dostępność komunikacyjna gminy jest czynnikiem determinującym wielopłaszczyznowy rozwój społeczno – gospodarczy. Planowanie działań związanych z rozwojem obszarów wiejskich powinno opierać się o upowszechnienie dostępu do dóbr i usług, które są podstawą egzystencji społeczności lokalnej. Dostępność komunikacyjna to także czynnik napędu gospodarczego, który jest elementem kluczowym do poprawy jakości życia mieszkańców.

Drogi publiczne ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376) na następujące kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Na obszarze gminy Wielopole Skrzyńskie znajduje się jedna droga wojewódzka nr 986, mająca przebieg Tuszyma-Ropczyce- Wiśniowa, o długości 46 km. Przez Gminę Wielopole Skrzyńskie przebiega odcinek o długości 10 km 989,54 m. Oprócz tego występuje rozwinięta sieć dróg powiatowych oraz gminnych, zapewniających komunikację pomiędzy poszczególnymi miejscowościami na terenie gminy oraz komunikację na zewnątrz, poza obszar gminy. Wykaz dróg powiatowych oraz gminnych przedstawiają poniższe tabele.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 28 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

L.p.	Numer drogi	Przebieg	Długość [km]
1.	1 337R	Sędziszów – Bystrzyca – Wielopole	9,25
2.	1 342R	Sędziszów – Zagorzyce – Wielopole	4,50
3.	1 296R	Dębica – Wielopole	9,85
4.	1 327R	Broniszów – Szkodna	5,05
5.	1 343R	Gnojnica – Broniszów	1,59
6.	1 349R	Brzeziny – Jaszczurowa	4,73
7.	1 348R	Brzeziny - Brzeziny (Pogwizdów)	1,76
SUMA			36,73

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 29 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

L.p.	Numer drogi	Przebieg	Długość [km]
1.	107701 R	Broniszów na Bokocie	2,40
2.	107702 R	Broniszów Dół Lasek	4,25
3.	107703 R	Broniszów na Misiaka	0,59
4.	107704 R	Broniszów Zapole	2,35
5.	107705 R	Broniszów Szkoła	0,27
6.	107706 R	Broniszów Przymiarki	0,73
7.	107708 R	Glinik Zapole	1,06
8.	107709 R	Glinik Krzysztoniowa Górka	1,44
9.	107710 R	Glinik Łysa Góra Szkoła	1,69
10.	107711 R	Glinik Krzemienica Sklep	3,74

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

11.	107712 R	Glinik Jabłonna	2,93
12.	107713 R	Wielopole Postronie	1,53
13.	107714 R	Wielopole Granice	1,54
14.	107715 R	Glinik Łysa Góra Jamszcze	1,57
15.	107716 R	Glinik za rzeką	0,37
16.	107717 R	Glinik za rzeką	0,77
17.	107718 R	Brzeziny Dół Północny	4,49
18.	107719 R	Glinik Podlas k. Kipy	1,22
19.	107720 R	Glinik Podlas Dział	1,48
20.	107721 R	Wielopole Konice Rzeki	1,28
21.	107722 R	Wielopole Konice	1,47
22.	107723 R	Nawsie Regulowa Górka	3,46
23.	107724 R	Nawsie Straszówka	2,73
24.	107725 R	Nawsie Budzisz	3,70
25.	107726 R	Nawsie Folwark	1,88
26.	107727 R	Nawsie Kamieniec k. Lasek Grzegorz	0,51
27.	107728 R	Nawsie Szkoła na Rzeki	0,90
28.	107729 R	-	1,44
29.	107730 R	Wielopole Nowa Wieś	1,03
30.	107731 R	Wielopole Nowa Wieś Rzeki	4,01
31.	107732 R	-	0,66
32.	107733 R	Wielopole Sońnice	4,00

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

33.	107734 R	Brzeziny Rędziny	2,63
34.	107735 R	Wielopole Sośnice Wytrząska	1,56
35.	107736 R	Brzeziny Bukowina	3,66
36.	107737 R	Brzeziny Grudna	1,77
37.	107738 R	Brzeziny Baj k. Dziurdzik	2,22
38.	107739 R	Brzeziny Nowa Wieś	1,14
39.	107740 R	Berdechów Nowa Wieś Kamienica	2,84
40.	107742 R	Brzeziny Rynek Cmentarz	1,29
41.	107743 R	Brzeziny Stawy	2,03
42.	107744 R	Brzeziny Pogwizdów	1,91
43.	107745 R	Brzeziny Berdechów Dział Środkowy	2,03
44.	107746 R	Brzeziny Berdechów Szkoła	3,05
45.	107747 R	Brzeziny Berdechów na Kaplicę	2,89
46.	107748 R	Brzeziny Dół Południowy	2,84
SUMA			93,35

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Wielopole Skrzyńskie nie posiada publicznego transportu zbiorowego przez siebie zarządzanego. Na terenie gminy komunikacją zbiorową zarządzaną przez sektor prywatny objęte są wszystkie miejscowości. Gmina nie posiada taboru gminnej komunikacji. Przez teren gminy przebiega jedna linia komunikacyjna, zarządzana przez sektor prywatny obsługująca 5 kursów pięcioma pojazdami. Przez teren Gminy Wielopole Skrzyńskie nie przebiega żadna linia kolejowa.

3.9. Ochrona Zdrowia

Jednym z istotnych czynników wpływających na sytuację zdrowotną i jakość życia mieszkańców gminy jest dostęp do opieki zdrowotnej. Na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie opiekę zdrowotną mieszkańcom zapewniają 1 podmiot niepubliczny - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PIOMAR” – Przychodnia Medycyny Rodzinnej- Wielopole Skrzyńskie 260.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Dodatkowo na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie działają: FREDANTE Łukasz Franczyk – stomatologia rodzinna Wielopole Skrzyńskie 260 oraz DENTIONOX Przychodnia Stomatologiczna Filia Brzeziny 611.

3.10. Pomoc społeczna

Działania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielopolu Skrzyńskim. Głównym celem działań Ośrodka jest udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, które we własnym zakresie nie są w stanie zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych. Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia tych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ośrodek realizuje swoje zadania na podstawie ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.), a także na podstawie innych ustaw tj.:

- wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- świadczeniach rodzinnych,
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
- pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Karcie Dużej Rodziny,
- ochronie zdrowia psychicznego,
- zatrudnieniu socjalnym.

Realizuje również zadania wynikające z przepisów prawa z zakresu ostony socjalnej i polityki społecznej, w tym prorodzinnej.

Do głównych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielopolu Skrzyńskim należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności polegających na:

- tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowa niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawami świadczeń;
- pracy socjalnej rozumianej, jako działalności zawodowej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- w społeczeństwie oraz tworzenie warunków do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
  - pobudzaniu aktywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielopolu Skrzyńskim w 2020 roku udzielił wsparcia 223 rodzinom, tj. 791 osobom w rodzinach, co stanowi 9,77 % mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie. Osobom tym udzielano wsparcia w różnych formach, m. in. w formie wypłat zasiłków celowych, okresowych, stałych, skierowania do ośrodków wsparcia, opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne, zawarcia kontraktów socjalnych, dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, pracy socjalnej. Ponadto, wypłacano stypendia szkole i zasiłki szkole w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Skierowane zostały również wnioski do sądu o wgląd w sytuację dzieci oraz wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem osób uzależnionych od alkoholu. Liczbę rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30 Liczba rodzin oraz osób korzystających z wsparcia GOPS w latach 2016-2020

ROK	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	333	304	259	289	223
Liczba osób w rodzinach	1342	1162	946	1015	735

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL oraz Raport o stanie Gminy Wielopole Skrzyńskie za rok 2020

Jak wynika z powyższej tabeli, na przestrzeni lat 2016-2020, zmniejszyła się liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka o 110 rodziny (spadek o 32,42 %), w tym liczba osób objętych wsparciem o 607 osób (spadek o 45,32 %). Może to świadczyć o poprawie sytuacji rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji.

W 2020 roku większość budżetu na pomoc społeczną w ramach zadań własnych gminy przeznaczonych zostało na zasiłki stałe, okresowe oraz na zasiłki celowe i celowe na zakup żywności, w tym na posiłki dla dzieci i młodzieży w szkołach. Z zasiłków stałych w 2020 r. korzystało ogółem 32 osoby na łączną kwotę 153 931,0 zł, zasiłki okresowe przyznano 79 rodzinom na łączną kwotę 144 835,00 zł, z kolei z zasiłków celowych korzystało ogółem 43 rodzin na łączną kwotę 17 021,56 zł.

Zgodnie z ustawą do zadań własnych gminy należy również dożywianie dzieci. W 2020 roku w gminie Wielopole Skrzyńskie realizowany był program dożywiania dzieci w szkołach w ramach Programu "Posiłki w szkole i w domu" na lata 2019-2023. W ramach w/w programu z pomocy w formie posiłków skorzystało 263 dzieci z terenu gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i powołania zespołu interdyscyplinarnego. Opracowany został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2025, którego głównym celem było zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielopolu Skrzyńskim realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę z Policją, Sądem, Prokuraturą, kuratorami sądowymi, kuratorami społecznymi, pedagogami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi osobami oraz instytucjami.

Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełniania podejmowanych działań, a także bieżącego monitorowania problemu w środowiskach przez pracowników ośrodka. W obszarze pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy finansowej, świadczy pracę socjalną, wskazuje miejsca gdzie można uzyskać pomoc, współpracuje z różnymi grupami zawodowymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W roku 2019 łącznie prowadzono 20 procedur Niebieskiej Karty, a najczęstszymi przyczynami przemocy w rodzinie była przemoc fizyczna oraz psychiczna/emocjonalna. W tym 19 procedur Niebieskiej Karty prowadziła Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. To zniżki np. na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, księgarni czy w końcu zniżki na zakup ubrań, obuwia, kosmetyków, książek czy paliwa. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W 2020 roku, wnioski o wydanie Karty złożyły 38 rodziny, a łączna liczba wydanych przez Ośrodek Kart wynosi 109 szt.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielopolu Skrzyńskim realizuje również świadczenia rodzinne. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenie rodzicielskie.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Program Rodzina 500+ to pomoc finansowa ze strony państwa, którą mogą otrzymać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Celem świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Program Rodzina 500+ to od lipca 2019 roku 500 zł miesięcznie na każde dziecko niezależnie od dochodu i przysługuje rodzinie bez względu na stan cywilny rodziców. W 2020 roku świadczenie przyznano 18 834 świadczeń, tj. świadczenie pobierało łącznie 1 622 dzieci z terenu gminy Wielopole Skrzyńskie.

3.11. Gospodarka mieszkaniowa i budownictwo

Jednym z zadań własnych gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkaniowych. Gmina powinna zgromadzić własny zasób mieszkaniowy i zarządzać nim w taki sposób, aby jak najlepiej zaspokajał on potrzeby rodzin, których dochód powoduje brak możliwości zakupu własnego mieszkania. Według danych z 2020 roku, gmina Wielopole Skrzyńskie była właścicielem 9 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 486,90 m².

Według danych GUS, na obszarze gminy na koniec 2019 roku znajdowało się 2 181 mieszkań – w odniesieniu do roku 2015 ich ilość wzrosła o 57. Na dzień opracowania Strategii brak jest danych GUS według stanu na koniec 2020 roku. Zasoby mieszkaniowe gminy w roku 2015 oraz 2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

Zasoby mieszkaniowe ogółem	Jednostka miary	2015	2019
Mieszkania	szt.	2 124	2 181
Izby	szt.	8 538	8 872
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	193 494	201 265
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	91,1	92,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	23,3	24,7
Mieszkania na 1000 mieszkańców	--	255,7	267,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL – na dzień opracowywania strategii dostępne były dane z 2019 r.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się wzrost dostępu mieszkańców gminy do urządzeń techniczno – sanitarnych. Od roku 2015 do końca 2019, liczba mieszkań przyłączonych do sieci wodociągowej wzrosła o 48, ustęp spółkiwany o 58, łazienkę o 59, a dostęp do gazu z sieci uzyskało 21 mieszkań.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 32 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno – sanitarne

Wyszczególnienie	2015	2019
Wodociąg	1 951	2 009
Ustęp słuکیwany	1 829	1 887
Łazienka	1 669	1 728
Centralne ogrzewanie	1 233	1 296
Gaz sieciowy	915	936

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL – na dzień opracowywania strategii dostępne były dane z 2019 r.

Na koniec 2019 roku 79,2% ogółu mieszkań posiadało łazienkę, 92,1% było wyposażonych w wodociąg, a 59,4% posiadało centralne ogrzewanie.

Budownictwo

W latach 2016 - 2020 na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie oddano łącznie do użytkowania 121 nowych budynków - 89 budynków mieszkalnych oraz 21 budynków niemieskalnych. Dodatkowo 3 budynki mieszkalne zostały w tamtym okresie rozbudowanych. Podstawowe informacje przedstawione w poniższej tabeli dotyczą budynków mieszkalnych i mieszkań oddanych do użytkowania w latach 2016 – 2020.

Tabela 33 Budownictwo mieszkaniowe w latach 2016- 2020

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne nowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	23	19	22	15	22
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	2 979	2 518	2 425	2 101	2 659
Budynki rozbudowane						
Oddane mieszkania ogółem	szt.	-	-	-	-	3
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	303

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Oddane budynki ogółem	szt.	23	19	22	15	13
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	2 979	2 518	2 425	2 101	1 543

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Obok budownictwa mieszkalnego, na terenie gminy powstają także budynki niemieszkalne. W okresie ostatnich 5 lat powstały 21 budynki.

Podstawowe informacje o oddanych do użytkowania nowych budynkach niemieszkalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34 Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania w latach 2016 - 2020

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki biurowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Budynki handlowo-usługowe						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	-	-	-	-
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	-	-	-	-
Budynki garaży						
Oddane budynki ogółem	szt.	-	1	2	1	2
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	-	18	102	47	84
Budynki gospodarstw rolnych						
Oddane budynki ogółem	szt.	1	-	2	1	1
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	48	-	110	101	299
Pozostałe budynki niemieszkalne						
Oddane budynki ogółem	szt.	3	1	4	1	1

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	680	18	212	51	51
RAZEM						
Oddane budynki ogółem	szt.	4	2	8	3	4
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	728	36	424	199	434

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

3.12. Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa

Zadania w zakresie dostarczania wody na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie realizowane są przez Urząd Gminy w Wielopolu Skrzyńskim, a nadzór nad siecią wodociągową sprawuje Referat Inwestycji Gospodarki Przestrzennej, Drogownictwa, Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Wszystkie miejscowości gminy Wielopole Skrzyńskie wyposażone są w rozwinięte systemy wodociągowe. Gmina Wielopole Skrzyńskie posiada sieć wodociągową w miejscowości Glinik, w części miejscowości Broniszów, w części miejscowości Nawsie i Wielopole Skrzyńskie oraz wodociągi nieewidencjonowane z podłączeniami do 1593 budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej:

- wodociąg Glinik: podłączenia do 289 budynków mieszkalnych, szkoły podstawowej, budynku wielofunkcyjnego i budynku byłej szkoły na Łysej Górze;
- wodociąg Broniszów: podłączenia do 34 budynków mieszkalnych, szkoły podstawowej oraz budynku wielofunkcyjnego;
- wodociąg Nawsie i Wielopole: podłączenia do 77 budynków mieszkalnych;
- wodociąg Grawitacja Wielopole Skrzyńskie: podłączenia do 296 budynków;
- pozostałe nieewidencjonowane wodociągi: podłączenia do 897 budynków mieszkalnych.

W miejscowości Glinik istnieje obecnie stacja uzdatniania wody, 2 ujęcia głębinowe oraz zbiornik wody pitnej o poj. 200 m³ oraz zbiornik wód popłucznych o poj. 46 m³.

Istniejąca sieć wodociągowa w Gliniku ma długość 20 km, do sieci podłączonych jest 289 budynków mieszkalnych, szkoła podstawowa, budynek wielofunkcyjny i budynek byłej szkoły na Łysej Górze.

Według danych Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie, w 2020 roku na potrzeby gospodarstw domowych sprzedano 30,3 dam³, natomiast gospodarstwom domowym 25,8 dam³. Ilość

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

sprzedanej wody zanotowała minimalny wzrost w przypadku gospodarstw domowych w stosunku do roku 2019, kiedy wyniosła 29,0 dam³.

Jakość wód podziemnych kontrolowana jest w ramach sieci krajowej monitoringu przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zadaniem sieci jest stała kontrola, jakości wód podziemnych we wszystkich poziomach użytkowania. Ochrona, jakości wód z ujęć wód podziemnych jest realizowana poprzez ustanowienie i przestrzeganie zakazów w strefach ochronnych, ich właściwe zagospodarowanie oraz prowadzenie monitoringu i nadzoru urządzeń i sieci wodnych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2019 roku średnie zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca zwiększyło się z 3,3 m³ w 2016 roku do 3,6 m³ w 2019 roku. r. Dane, dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie przedstawia poniższa tabela. Na dzień opracowania Strategii, brak było dostępnych danych z 2020 roku.

Tabela 35 Wybrane dane dotyczące instalacji wodociągowej w gminie Wielopole Skrzyńskie

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2019
Długość czynnej sieci wodociągowej	km	8,6	8,6
- w tym będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	8,6	8,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	264	246
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	2 725	2 619

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL – na dzień opracowywania strategii dostępne były dane z 2019 r.

Sieć kanalizacyjna

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Znaczący wpływ mają również spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów stanowiących grunty orne.

Działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków, podobnie jak zaopatrzenia w wodę, prowadzi Gminy Wielopole Skrzyńskie, poprzez Referat Inwestycji Gospodarki Przestrzennej, Drogownictwa, Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Na terenie gminy działa jedna oczyszczalnia ścieków, znajdujące się w Wielopolu Skrzyńskim. W 2019 r. zakończono realizację inwestycji obejmującej budowę oczyszczalni ścieków

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

o przepustowości $Q_{\text{śrd}}=180\text{m}^3/\text{d}$ wraz z siecią kanalizacji sanitarnej. Oczyszczalnię zaprojektowano w sposób umożliwiający jej rozbudowę o kolejny kolektor co w przyszłości pozwoli podłączyć kolejne budynki z kolejnych miejscowości Gminy Wielopole Skrzyńskie (Nawsia, Glinika i Brzezin). Ponadto w ramach realizowanego projektu wykonano również 11,2 km sieci kanalizacji sanitarnej. Łącznie Gmina Wielopole Skrzyńskie posiada 14,2 km sieci. W ramach inwestycji związanej z budową oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej przeznaczono — 9 412 581,35 zł, w tym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego — 6 398 500,00 zł. Inwestycja obejmowała: nowoczesny obiekt oczyszczalni, budynek techniczno-socjalny oraz budynek kraty ze zbiornikiem uśredniającym wstępnym. Obiekt został ogrodzony, oświetlony i monitorowany. Wykonana również instalację fotowoltaiczną o mocy 37 kw, która pozwoli na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej stosowanej w oczyszczaniu. Nieczystości ciekłe bytowe odebrane w 2019 roku w m^3 wyniosły 819,2.

Od 2019 r. gmina rozpoczęła świadczenie usług w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków. Gospodarstwa domowe, które nie są podpięte do sieci kanalizacyjnej mogą również korzystać z oczyszczalni poprzez usługodawców odbierających ścieki ze zbiorników bezodpływowych, których na terenie gminy jest 1460 szt. Oczyszczalnia posiada bowiem stację ścieków dowożonych.

Na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie funkcjonuje według danych na koniec 2020 roku również 47 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sieć gazowa

Gaz ziemny staje się najwygodniejszym nośnikiem energii dla ludzkości. Jego zalety powodują, że od wielu lat trwa na świecie dynamiczny rozwój gazownictwa. Decydują o tym także względy ekonomiczne i ekologiczne (surowiec ten jest najbardziej przyjazny dla środowiska naturalnego).

W gminie Wielopole Skrzyńskie występuje średni poziom gazyfikacji, kształtujący się według danych GUS z 2019 r. na poziomie 43,3 %. Dla porównania, poziom gazyfikacji w powiecie ropczycko-sędziszowskim jest na poziomie 63,9 %, natomiast całego województwa podkarpackiego – 72,7 %. Korzystających z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców w podziale na poszczególne gminy powiatu ropczycko-sędziszowskim na koniec 2019 roku, przedstawia poniższa tabela.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 36 Korzystający z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu ropczycko – sędziszowskiego

Gmina	% korzystających z sieci gazowej
Gmina Iwierzycze	56,8
Gmina Ostrów	45,6
Gmina Ropczyce	70,6
Gmina Wielopole Skrzyńskie	43,3
Ropczyce (miasto)	84,1
Miasto i Gmina Sędziszów Małopolski	71,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL – na dzień opracowywania strategii dostępne były dane z 2019 r.

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, gmina Wielopole Skrzyńskie znajduje się na 7 miejscu w powiecie pod względem ilości osób korzystających z sieci gazowej i jest to najgorszy wynik w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Dane, dotyczące sieci gazowej na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie przedstawia poniższa tabela. Na dzień opracowania Strategii, brak było danych dotyczących 2020 r.

Tabela 37 Wybrane dane dotyczące instalacji gazowej w gminie Wielopole Skrzyńskie

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2016	2019
Długość czynnej sieci gazowej	M	88 809	97 623
Długość czynnej sieci rozdzielczej	M	88 809	97 623
Czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	1 110	1 171
- w tym do budynków mieszkalnych	szt.	1 073	1 137
Liczba odbiorców gazu	gosp.	927	944
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	200	227

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Ludność korzystająca z sieci gazowej	Osoba	3 606	3 531
--------------------------------------	-------	-------	-------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL – na dzień opracowywania strategii dostępne były dane z 2019 r.

Gospodarka odpadami

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na właścicieli nieruchomości szereg obowiązków w zakresie utrzymania porządku i czystości, a w szczególności w sferze gospodarki odpadami komunalnymi, do których zalicza się min.:

- 1) wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- 2) zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy;
- 3) pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Właściciel nieruchomości jest zobowiązany do złożenia do Wójta Gminy deklaracji o wysokości opłaty za odbiór odpadów w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych. Opłata winna być wnoszona na konto gminy w wysokości wyliczonej jak w deklaracji. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Stawka za odbiór odpadów w Gminie Wielopole Skrzyńskie:

- w latach 2013-2017 3,60 zł od mieszkańca miesięcznie (10 zł za niesegregowanie);
- w latach 2018 - 30.04.2019r. - 4,50 zł od mieszkańca miesięcznie (15 zł za niesegregowanie);

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- od 1.05.2019r. - 31.12.2019r. - 8,00 zł od mieszkańca miesięcznie (20 zł za niesegregowanie);
- od 1.01.2020r. - 12,00 zł od mieszkańca miesięcznie (20 zł jeżeli mieszkaniec nie wypełnia obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów);
- od 1.01.2021r. - 12,00 zł od mieszkańca miesięcznie (24 zł jeżeli mieszkaniec nie wypełnia obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów).

Tabela 38 Liczba właścicieli nieruchomości uiszczających opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi z podziałem na miejscowości według stanu na dzień 31.12.2020 r.:

Miejscowość	Liczba kart	Liczba mieszkańców
Wielopole Skrzyńskie	515	1652
Brzeziny	530	1847
Nawsie	357	1164
Glinik	331	1240
Broniszów	201	749

Źródło: Raport o stanie Gminy Wielopole Skrzyńskie za rok 2020

W 2020 r. dokonano 350 zmian deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (zmiany dotyczyły ilości osób oraz zmiany właścicieli nieruchomości).

Gmina Wielopole Skrzyńskie w roku 2020 zrealizowała projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej polegający na budowie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Wielopolu Skrzyńskim. Zadanie obejmowało zagospodarowanie placu w obrębie powstałej w Wielopolu Skrzyńskim oczyszczalni ścieków poprzez: budowę dwóch wiat śmietnikowych, oświetlenia, ogrodzenia, drogi dojazdowej do PSZOK, montaż wagi wysokotonażowej oraz wykonanie utwardzenia terenu. Zakupione zostały również komplety kontenerów i pojemników na odpady wchodzące w zakres wyposażenia obiektu.

Jednym z celów budowy PSZOK-u jest wzrost poziomu selektywnej zbiórki odpadów na terenie naszej gminy. Wszyscy mieszkańcy mogą odwozić do powstałego punktu wytworzone odpady (m.in. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe) w dowolnym momencie nie oczekując na wyznaczony w kalendarzu termin zbiórki odpadów. Ponadto w ramach realizowanego projektu przeprowadzona została również akcja informacyjno – promocyjna

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

mająca na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie selektywnej segregacji odpadów komunalnych.

W 2020 roku na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie odebrano i zagospodarowano 704,43 Mg, z czego 266,60 Mg, tj. 37,85 % stanowiły odpady zebrane selektywnie. Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów na przestrzeni lat 2019-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38 Dane dotyczące odebranych odpadów komunalnych w gminie Wielopole Skrzyńskie

Rodzaj odpadów	2019	2020
Zmieszane odpady komunalne	652,737	437,83
Odpady zebrane w sposób selektywny	240,25	266,60
Razem	892,987	704,43

Źródło: Raport o stanie Gminy Wielopole Skrzyńskie za rok 2019 oraz za rok 2020

Od stycznia 2021 roku funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany obok Oczyszczalni ścieków w Wielopolu Skrzyńskim. Odpady odbiera: Zakład Produkcyjno – Usługowo – Handlowy, Zenon Haligowski, 38-100 Strzyżów, Glinik Charzewski 119

3.13. Gospodarka finansowa

Polityka finansowa gminy Wielopole Skrzyńskie, realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową, uchwalaną corocznie przez Radę Gminy w Wielopolu Skrzyńskim. Dochody i wydatki gminy Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawione są w poniższej tabeli

Tabela 40 Realizacja budżetu gminy Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020

Rodzaj	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody	36 169 749,09	40 060 571,40	48 270 034,59	57 393 235,64	46 919 897,07
Wydatki	37 297 689,88	42 354 144,62	57 201 058,99	57 444 717,51	46 183 802,79
Nadwyżka/ deficyt	-1 127 940,79	-2 293 573,22	-8 931 024,4	-51 481,87	736 094,28

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Wielopole Skrzyńskie za 2020 rok

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

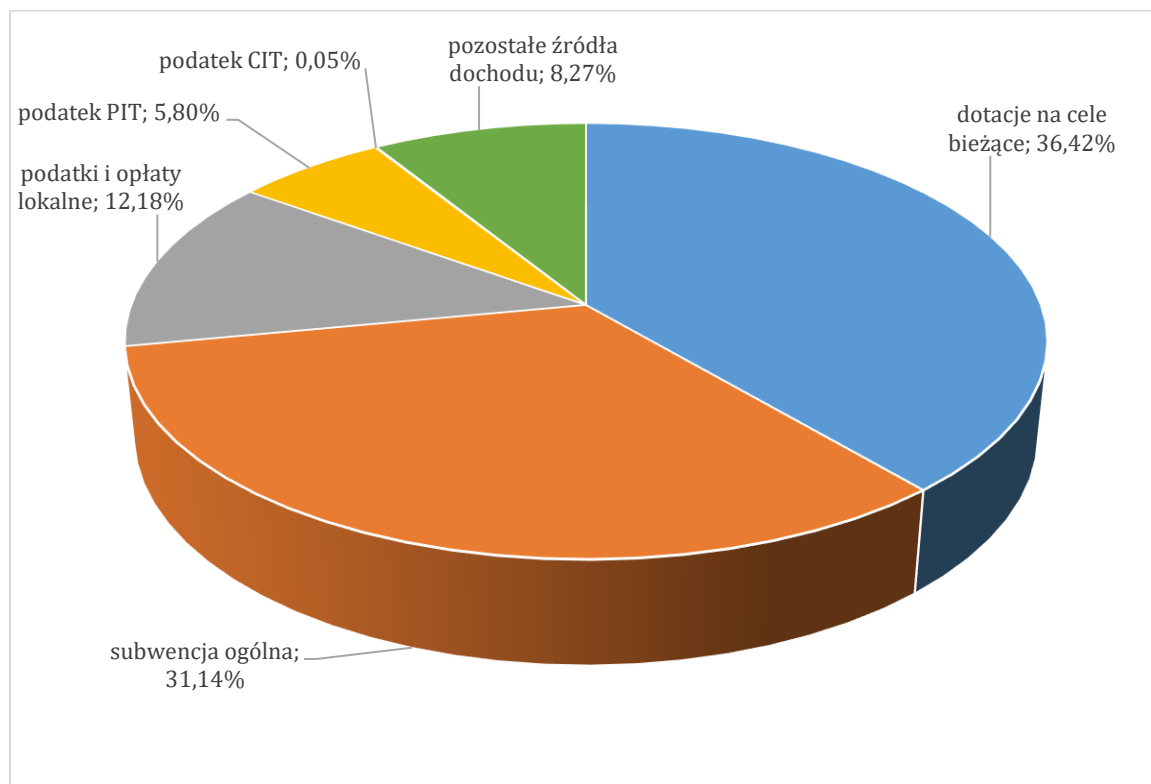
W 2020 roku z wykonanych na kwotę 46 919 897,07 zł dochodów znaczącą większość, bo aż 43 039 079,56 zł, czyli 91,72% stanowiły dochody bieżące. Głównym ich źródłem były:

- dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące – 17 089 610,24 zł (w tym głównie na zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczenia wychowawcze, rodzinne itp.) – 36,42 % dochodów ogółem;
- subwencja ogólna z budżetu państwa – 17 166 765,00 zł – 31,14% dochodów ogółem;
- wpływy z podatków, opłat lokalnych i innych opłat stanowiących dochody JST (wraz z odsetkami i dochodami związanymi z ich poborem) – 5 715 624,90 zł – 12,18%;
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) – 3 046 187,00 zł – 5,80% dochodów ogółem;
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (CIT) – 20 892,42 zł – 0,05 % dochodów ogółem;

Pozostałą część dochodów, tj. 3 880 817,51 zł, - 8,27 % dochodów ogółem stanowiły dochody majątkowe, których źródłem były m.in.:

- dochody ze sprzedaży majątku – 15 544,26 zł – 1,46 % dochodów ogółem;
- dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje – 1 171 379,55 zł – 11,51 % dochodów ogółem.

Wykres 7 Źródła dochodów i ich udział w dochodach ogółem

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

W porównaniu do roku 2019, dochody w 2020 roku spadły o 10 473 338,57 zł, a główną tego przyczyną był spadek poszczególnych źródeł dochodów, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 39 Źródła dochodów gminy Wielopole Skrzyńskie w roku 2019 oraz 2020

Źródła dochodów	2019	2020	Wzrost/spadek w %
Dochody z subwencji ogólnej	16 531 978,00	17 166 765,00	+3,70
Dochody z tytułu dotacji na cele bieżące	19 366 076,99	17 089 610,24	-11,75
Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 127 220,00	3 046 187,00	-2,59
Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	29 427,44	20 892,42	-29,00
Dochody z tytułu podatków i opłat	6 828 569,20	5 715 624,90	-16,30
Dochody ze sprzedaży majątku	682,50	15 544,26	+95,60
Dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	12 107 197,26	1 171 379,55	-90,32

Źródło: Opracowanie własne

W ogólnej kwocie 46 183 802,79 zł, wydatkowanych w 2020 roku z budżetu gminy Wielopole Skrzyńskie, kwotę 38 503 260,93 zł, czyli 83,37 % stanowiły wydatki bieżące. Pozostałą kwotę, tj. 7 680 541,86zł (17,12 %) stanowiły wydatki majątkowe (inwestycyjne). Relacja dochodów bieżących do wydatków bieżących na koniec 2020 r. wyniosła + 4 535 818,63 zł.

Poziom wydatków majątkowych (inwestycyjnych) i ich udział w całkowitych wydatkach budżetowych w latach 2016-2019 wykazywał tendencje wzrostową, natomiast w roku 2020 nastąpił spadek tego poziomu w odniesieniu do roku poprzedniego. Dane dotyczące poziomu wydatków majątkowych (inwestycyjnych) w latach 2016-2020, przedstawiają poniższa tabela oraz wykres.

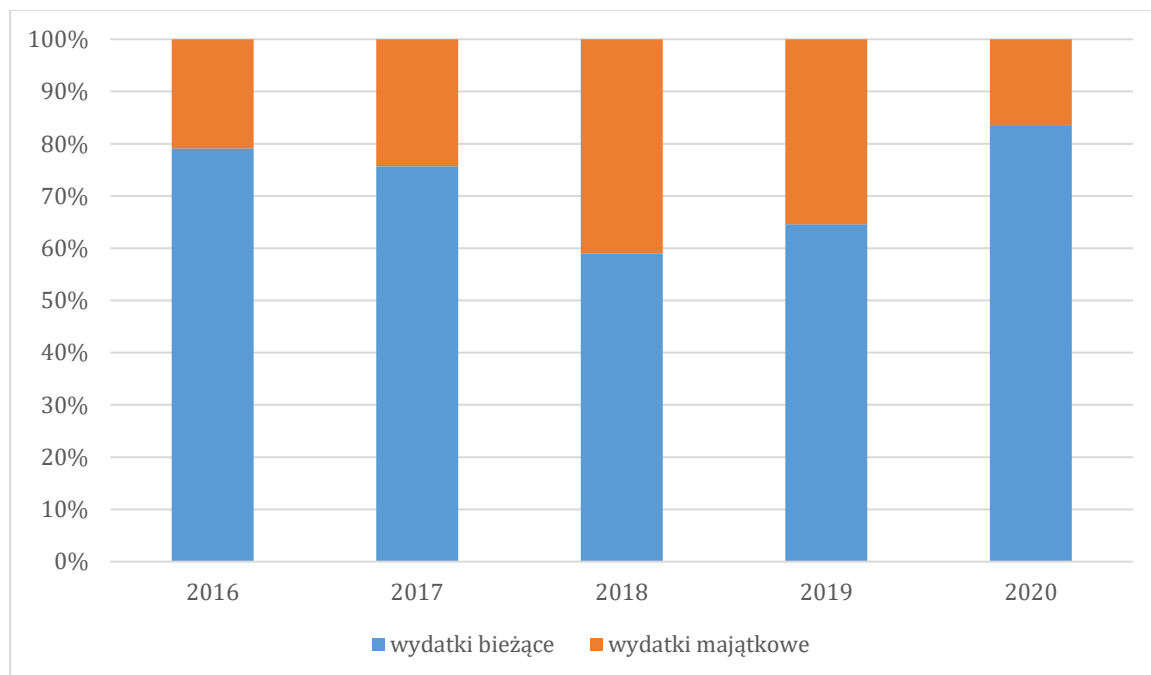
Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 40 Udział wydatków majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach budżetowych na przestrzeni lat 2016-2020

Rok	Wydatki ogółem (w zł)	Wydatki majątkowe (w zł)	Udział inwestycji w wydatkach ogółem (w %)
2016	37 297 689,88	7 878 688,31	21,1
2017	42 354 144,62	10 296 156,38	24,3
2018	57 201 058,99	23 460 378,42	41,0
2019	57 444 717,51	20 351 303,69	35,4
2020	46 183 802,79	7 680 541,86	16,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL.

Wykres 8 Udział wydatków bieżących oraz majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach ogółem na przestrzeni lat 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne

Zadłużenie gminy Wielopole Skrzyńskie na dzień 31.12.2020 r. stanowiło kwotę 22 325 000 zł i było wynikiem zaciągniętych kredytów w bankach. Poziom zadłużenia gminy w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 41 Poziom zadłużenia gminy Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020

	2018	2019	2020
Poziom zadłużenia wg stanu na dzień 31.12.	21 543 544	21 360 000	22 325 000

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu Gminy Wielopole Skrzyńskie za 2018, 2019 i 2020 rok

3.14. Planowanie przestrzenne

Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Wielopole Skrzyńskie określa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim Nr XXXIII/191/02 z dnia 20 marca 2002 r.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, lokalne zasady gospodarowania przestrzenią przy uwzględnieniu celów i kierunków polityki przestrzennej, określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planie zagospodarowania przestrzennego województwa i strategii rozwoju gminy. W tym zakresie fundamentalne znaczenie mają zasady ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Ład przestrzenny jest określany, jako ukształtowanie powierzchni, które tworzy harmonijną całość i uwzględnia w sposób uporządkowany wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Z kolei zrównoważony rozwój jest to rozwój społeczno-gospodarczy, w którym występuje proces integracji działań politycznych, społecznych i gospodarczych, mając na względzie zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno w chwili obecnej jak i dla przyszłych pokoleń.

Studium jest sporządzane dla obszaru znajdującego się w granicach administracyjnych gminy oraz pełni trzy podstawowe funkcje:

- 1) stanowi akt polityki przestrzennej gminy, określający strategię rozwoju przestrzennego;
- 2) wpływa na zasady kształtowania przestrzeni, określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, koordynując ich ustalenia;
- 3) może stanowić ofertę dla przyszłych inwestorów, będąc jednym z ważniejszych elementów programu rozwoju gminy.

W celu kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu tworzone są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na działkach gminnych i prywatnych, umożliwiające przyjęcie wieloletniego kierunku działań standaryzujących ład i porządek przestrzenny oraz stwarzające możliwość zrównoważonego rozwoju podstawowej infrastruktury komunalnej i społecznej oraz sprawniejszego zasiedlania obszarów gminy. Obligatoryjnie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

realizowane są programy i projekty zmierzające do harmonizacji i kształtowania przestrzeni publicznej. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44 Obowiązujące na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Lp.	tytuł	Nr mpzp	Pow.	ważny od	akt prawny numer	akt prawny
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 8/97 terenu boiska sportowego we wsi Glinik	8/97	0,2669	1998-05-15	XXX/172/98	Uchwała Nr XXX/172/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 8/97 terenu boiska sportowego we wsi Glinik
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 3/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów	3/97	0,1978	1998-05-15	XXX/167/98	Uchwała Nr XXX/167/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 3/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 2/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów	2/97	0,5372	1998-05-15	XXX/166/98	Uchwała Nr XXX/166/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 2/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 16/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	16/97	0,8631	1998-05-15	XXX/179/98	Uchwała Nr XXX/179/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 16/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie
5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 9/97 terenu budownictwa jednorodzinnego i usług we wsi Glinik	9/97	0,3568	1998-05-15	XXX/173/98	Uchwała Nr XXX/173/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 9/97 terenu budownictwa jednorodzinnego i usług we wsi Glinik
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 17/97 terenów lasów i zalesień w gminie Wielopole Skrzyńskie	17/97	2344,8 238	1998-05-15	XXX/180/98	Uchwała Nr XXX/180/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 17/97 terenów lasów i zalesień w gminie Wielopole Skrzyńskie
7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 14/97 terenu budownictwa jednorodzinnego	14/97	1,1068	1998-05-15	XXX/178/98	Uchwała Nr XXX/178/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 14/97 terenu budownictwa

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	we wsi Wielopole Skrzyńskie					jednorodzinne we wsi Wielopole Skrzyńskie
8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 1/97 terenu szkoły z urządzeniami sportowo – rekreacyjnymi i budownictwa jednorodzinne we wsi Broniszów	1/97	2,5576	1998-05-15	XXX/165/98	Uchwała Nr XXX/165/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/97 terenu szkoły z urządzeniami sportowo – rekreacyjnymi i budownictwa jednorodzinne we wsi Broniszów
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 6/97 terenu Ośrodka Pracy Twórczej i Wypoczynku we wsi Broniszów	6/97	4,0653	1998-05-15	XXX/170/98	Uchwała Nr XXX/170/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 6/97 terenu Ośrodka Pracy Twórczej i Wypoczynku we wsi Broniszów
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 12/97 terenu budownictwa mieszkaniowego i usługowo – produkcyjnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	12/97	3,0268	1998-05-15	XXX/176/98	Uchwała Nr XXX/176/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 12/97 terenu budownictwa mieszkaniowego i usługowo – produkcyjnego we wsi Wielopole Skrzyńskie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 13/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	13/97	1,0735	1998-05-15	XXX/177/98	Uchwała Nr XXX/177/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 13/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie
12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 4/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów	4/97	0,1007	1998-05-15	XXX/168/98	Uchwała Nr XXX/168/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 4/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów
13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 10/97 terenu budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego we wsi Glinik	10/97	0,1962	1998-05-15	XXX/174/98	Uchwała Nr XXX/174/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 10/97 terenu budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego we wsi Glinik
14	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 5/97 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów	5/97	0,1319	1998-05-15	XXX/169/98	Uchwała Nr XXX/169/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 5/97 terenu budownictwa

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

						jednorodzinne we wsi Broniszów
15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 11/97 terenu budownictwa jednorodzinne we wsi Glinik	11/97	0,0736	1998-05-15	XXX/175/98	Uchwała Nr XXX/175/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 11/97 terenu budownictwa jednorodzinne we wsi Glinik
16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 7/97 terenu budownictwa jednorodzinne we wsi Broniszów	7/97	0,1699	1998-05-15	XXX/171/98	Uchwała Nr XXX/171/98 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 7/97 terenu budownictwa jednorodzinne we wsi Broniszów
17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 16/98 terenu urządzeń zaopatrzenia w wodę we wsi Wielopole Skrzyńskie	16/98	0,2591	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
18	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 3/98 terenu zalesienia we wsi Brzeziny	3/98	1,3303	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

						przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
19	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 6/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Glinik	6/98	0,1233	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
20	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 1/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów	1/98	0,3467	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
21	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 13/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	13/98	0,1931	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
22	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 9/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	9/98	1,2818	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

23	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 12/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	12/98	0,9169	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
24	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 5/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Glinik	5/98	0,3411	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
25	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 11/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Wielopole Skrzyńskie	11/98	0,0771	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
26	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 2/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Broniszów	2/98	0,3243	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
27	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 8/98 terenu budownictwa	8/98	0,041	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	jednorodzinnego we wsi Nawsie					zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
28	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 7/98 terenu budownictwa jednorodzinnego we wsi Glinik	7/98	0,4287	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
29	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 14/98 terenu oczyszczalni ścieków we wsi Wielopole Skrzyńskie	14/98	0,5798	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
30	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 4/98 terenu budownictwa zagrodowego i jednorodzinnego we wsi Brzeziny	4/98	0,5547	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
31	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 15/98 terenu urzędzeń zaopatrzenia w wodę we wsi Wielopole Skrzyńskie	15/98	0,5884	1999-08-04	VIII/57/99	Uchwała Nr VIII/57/99 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie uchwalenia 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

32	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 1/2001 w gminie Wielopole Skrzyńskie	1/2001	0,6724	2001-09-01	XXVIII/160/01	Uchwała Nr XXVIII/160/01 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2001 w gminie Wielopole Skrzyńskie
33	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 3/02	3/02	0,1001	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
34	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 13/02	13/02	0,6667	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
35	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 4/02	4/02	1,5468	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

36	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 2/02	2/02	0,317	2002-08-10	II/7/02	Uchwała Nr II/07/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 6 grudnia 2002r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 7/02 w gminie Wielopole Skrzyńskie
37	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 12/02	12/02	0,3375	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
38	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 8/02	8/02	0,6733	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
39	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 14/02	14/02	1,2756	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
40	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 15/02	15/02	0,3346	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

						zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
41	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 5/02	5/02	0,9284	2002-08-10	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
42	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 7/02	7/02	0,2512	2003-01-31	XXXV/198/02	Uchwała Nr XXXV/198/02 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wielopole Skrzyńskie
43	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nr 1/2005 terenu Centrum Gminy i zabudowy mieszkaniowej w Wielopolu Skrzyńskim	1/200 5	23,569 7	2005-10-27	XXVIII/134/0 5	Uchwała Nr XXVIII/134/05 Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim z dnia 17 sierpnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Centrum Gminy i zabudowy mieszkaniowej w Wielopolu Skrzyńskim

Źródło: Opracowanie własne

Ze względu na mały odsetek terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowanie przestrzenne jest realizowane poprzez wydawanie przewidzianych prawem decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W 2020 r. wydanych zostało 53 decyzji o warunkach zabudowy oraz 8 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Dane dotyczące wydawanych decyzji na przestrzeni lat 2016-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42 Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego na przestrzeni lat 2016-2020

Rodzaj decyzji	2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	11	10	9	17	8
Decyzje o warunkach zabudowy, w tym:	49	39	55	45	53
- decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	34	28	33	25	39
- decyzje dotyczące zabudowy usługowej	4	3	3	2	2
- decyzje dotyczące innej zabudowy	11	8	19	18	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

3.15. Uwarunkowania wodne i obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego dla dorzeczy jest opracowywany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, a następnie zatwierdzony i publikowany przez właściwego ministra. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego opracowuje się mapy zagrożenia powodziowego (MZP) zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), na których przedstawia się w szczególności:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
  - ✓ wału przeciwpowodziowego,
  - ✓ wału przeciwsztormowego,
  - ✓ budowli piętrzącej.

Mapa 5 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: www.geoportal.gov.pl

Jak wynika z przedstawionej mapy, zagrożenie powodziowe dotyczy miejscowości: Glinik, Wielopole Skrzyńskie oraz Nawsie – miejscowości, przez które przepływa rzeka Wielopolka.

Zgodnie z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo wodne, zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią jest wyznaczany na mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego, które są aktualizowane, co 6 lat na podstawie art. 171 ust. 8 tejże ustawy. Obecnie obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, są mapy zaktualizowane w ramach II cyklu planistycznego.

Dodatkowo gmina Wielopole Skrzyńskie posiada opracowanie pn.: „Analiza rozwiązań inwestycyjnych w zakresie stworzenia systemu małej retencji na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie”, którego celem jest stworzenie systemu małej retencji na terenie gminy w zlewni rzeki Wielopolka i zawiera koncepcję korzystnego rozmieszczenia zbiorników powodziowych na poszczególnych odcinkach dopływów rzeki Wielopolka. Ww. dokument powstał w związku z niedostateczną ochroną przeciwpowodziową terenów zlokalizowanych w zlewni rzeki Wielopolka, w jej górnym jak i dolnym biegu oraz zakłada trzy warianty – koncepcyjny,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wariant WP1

Wariant projektowy WP1 zakłada wykonanie zbiorników na ciekach o wyższych przepływach, rezygnując tym samym utworzenie zbiorników na ciekach wspomnianych w wariantcie WK. Wariant WP1 zakłada redukcję o ok. 50% przepływów na wybranych ciekach przy niewielkich piętrzeniach na zbiornikach. W niektórych miejscach dla zapewnienia lepszych warunków hydraulicznych na kolejnych zbiornikach oraz niewielkiej wysokości piętrzenia zaproponowano utworzenie kilku zbiorników szeregowo. Poniższa mapa przedstawia lokalizację 26 małych zbiorników przeciwpowodziowych w miejscach, które nie będą miały wpływu na istniejącą zabudowę i infrastrukturę.

Mapa 6 Propozycja lokalizacji zapór zbiorników w wariantcie projektowym WP1.

Źródło: „Analiza rozwiązań inwestycyjnych w zakresie stworzenia systemu małej retencji na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie”

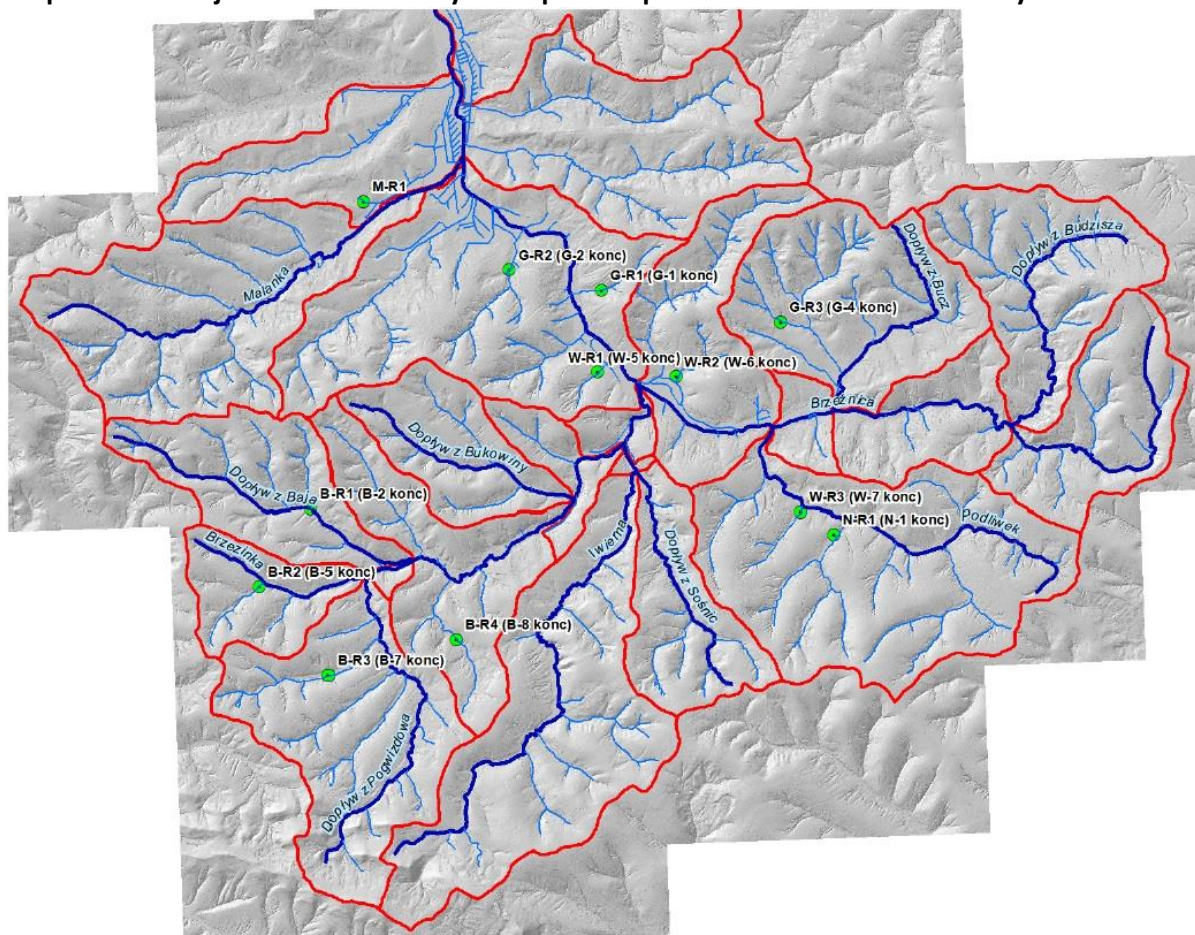
Wariant Wp1 jest wariantem najbardziej korzystnym biorąc pod uwagę stopień obniżenia fali przepływowej i zakres tworzonej nowej infrastruktury w terenie.

Zbiorniki retencyjne, służące przeciwdziałaniu skutkom suszy

W przedmiotowym opracowaniu zaproponowano 11 zbiorników mokrych na potrzeby przeciwdziałania skutkom suszy, nie mają one znaczenia przeciwpowodziowego. Lokalizację tych zbiorników przedstawia poniższa mapa.

Mapa 7 Lokalizacja zbiorników mokrych dla potrzeb przeciwdziałania skutkom suszy.

Źródło: „Analiza rozwiązań inwestycyjnych w zakresie stworzenia systemu małej retencji na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie”

4. Analiza trendów zewnętrznych – zjawiska i procesy

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Zewnętrzne zjawiska i procesy analizuje się z wykorzystaniem metodologii PEST, za pomocą której opisuje się czynniki oddziaływujące na sytuację danej jednostki, na które nie ma ona wpływu lub jest on ograniczony.

Sytuacja gminy, ze względu na jej geograficzne położenie i wchodzenie w skład administracji samorządowej, jest często zależna od zmian przebiegających w czterech obszarach wyróżnionych powyżej. W celu zestawienia głównych trendów zewnętrznych dokonano przeglądu dokumentów strategicznych i diagnostycznych na różnych szczeblach (np. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030), projektowanych i planowanych opracowań strategicznych, raportów, opracowań i naukowych publikacji czy artykułów medialnych.

W chwili przystępowania do opracowania strategii dla gminy Wielopole Skrzyńskie pod wpływem pandemii SARS-COV-2 cały świat poszukiwał odpowiedzi, w jaki sposób zareagować na spowodowany nią kryzys zdrowotny, społeczny i gospodarczy. Od wielu dekad nie pojawiło się zjawisko tak mocno i na tak szeroką skalę wpływające na ludzkość. Niepokoje społeczne wynikają z obaw przed eskalacją pandemii i pogłębienia jej złych konsekwencji. Mając to na względzie, w analizie uwzględniono możliwy wpływ COVID-19 na niektóre z trendów. Należy jednak zaznaczyć, że prognozowanie jest obecnie obciążone dużą nieprzewidywalnością przebiegu pandemii. Jej skutkami zostały dotknięte właściwie wszystkie grupy społeczne, branże, zmieniono formy nauczania, ograniczono ruch transgraniczny itd. Należy na wstępie przyjąć założenie, że w wyniku trwającego kryzysu zwyczaje i zachowania (konsumpcja, relacje międzyludzkie, higiena itp.) ulegną znaczącym i trwałym przemianom. Pełny opis analizy PEST znajduje się w załączniku diagnostycznym.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Czynniki	Trend / zjawisko / proces
Polityczne	<ul style="list-style-type: none"> – dążenie do zwiększania spójności terytorialnej i wzmocnienia partnerskich relacji na szczeblu samorządowym, – rosnące wyzwania dla samorządowych polityk budżetowych, – uruchomienie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej w realiach gwałtownych zmian społecznych i gospodarczych;
Ekonomiczne	<ul style="list-style-type: none"> – przyśpieszenie kryzysu i osłabienie koniunktury gospodarczej, – rynek pracy – gwałtowne zmiany i przekształcenia, – wzrost znaczenia społecznej odpowiedzialności biznesu, – powrót do tradycyjnych form upraw i produkcji, – spadek inwestycji i skłonności do inwestowania w sektorze prywatnym i publicznym;
Spoleczne	<ul style="list-style-type: none"> – pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa, – zmieniające się realia dla prowadzenia polityk integracyjnych oraz aktywizacyjnych, – powracające zjawisko ubóstwa, – wzrastająca popularność i promocja partycypacji społecznej, – obszary wiejskie jako popularne miejsce osiedlania się mieszkańców miast – suburbanizacja, – podziały w społeczeństwie;
Technologiczne	<ul style="list-style-type: none"> – digitalizacja i powszechność e-usług, – gospodarka o obiegu zamkniętym - rosnący nacisk na korzystanie z odnawialnych źródeł energii, – zwiększająca się dostępność i sprawność transportu drogowego oraz kolejowego, – elektromobilność i intermodalność – wzmocnienie nowych form transportu, – zmiany klimatyczne, – lepsza jakość powietrza jako priorytetowy cel działań w sferze środowiskowej, – ubóstwo energetyczne jako bariera w ograniczaniu zanieczyszczenia powietrza.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

5. Gmina w oczach mieszkańców

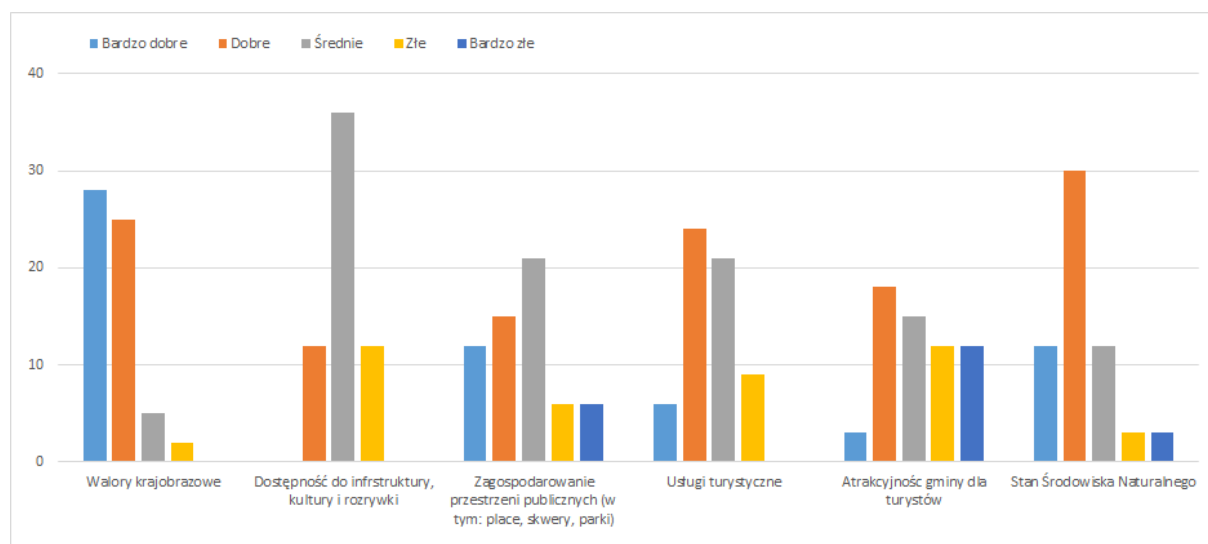

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

W sferze środowiska geograficznego zdecydowanie najlepiej ocenione zostały walory krajobrazowe - odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze” udzieliło ponad 80 % ankietowanych. Świadczy to o tym, iż mieszkańcy gminy Wielopole Skrzyńskie doceniają swoje położenie, przede wszystkim potencjał wynikający z krajobrazu i atrakcji turystycznych. Gmina położona jest na terenie obszaru Czarnorzecko - Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. Dużo pozytywnych ocen (ok. 70 %) uzyskał również stan środowiska naturalnego.

gorzej sytuacja przedstawia się w przypadku oceny pozostałych elementów sfery środowiska geograficznego. Najwięcej ocen negatywnych uzyskała atrakcyjność gminy dla turystów oraz zagospodarowanie przestrzeni, co pokazuje, iż konieczne będą działania samorządu w celu poprawy tych elementów.

Wykres 9 Środowisko geograficzne – ocena sfery funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Gospodarka

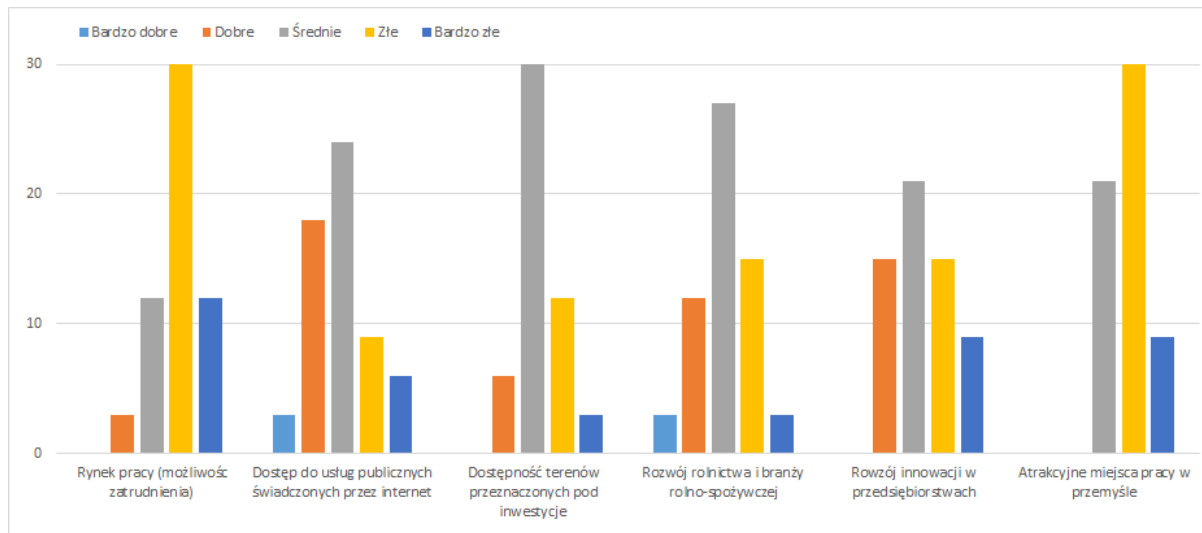
W ocenie elementów gospodarczych w gminie Wielopole Skrzyńskie negatywne wartości przeważały w większym stopniu nad pozytywnymi. Mieszkańcy w szczególności negatywnie oceniają kwestie rynku pracy, w tym możliwości zatrudnienia oraz występowanie atrakcyjnych miejsc pracy w przemyśle. Niekorzystnie również wypada kwestia dostępności terenów inwestycyjnych oraz rozwoju rolnictwa i branży rolno-spożywczej. Pozytywne oceny przeważały natomiast jedynie w przypadku dostępu do usług publicznych świadczonych przez internet.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 10 Gospodarka – ocena sfery funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Infrastruktura techniczna

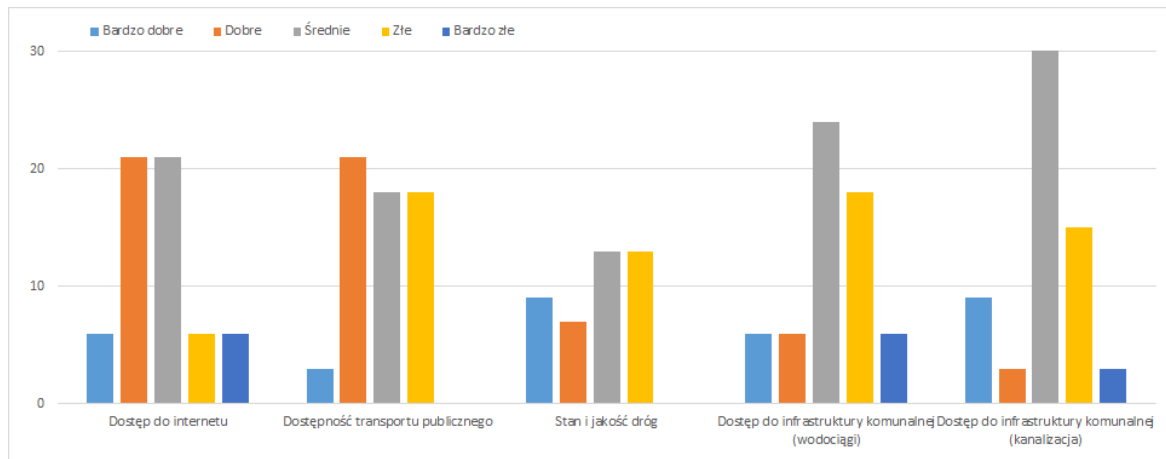
Poniższy wykres ilustruje, że rozwój wybranych elementów infrastruktury technicznej jest generalnie na dobrym poziomie. Najlepsze oceny uzyskał dostęp do internetu, a także dostępność transportu publicznego.

Najwięcej negatywnych ocen wystąpiło w przypadku infrastruktury kanalizacyjnej – 30 %, jednak i w tu udzielono ocen pozytywnych, gdyż ocen „bardzo dobrze” i „dobrze” stanowią 12 % ankietowanych. Niemniej z sieci kanalizacyjnej korzysta w gminie Wielopole Skrzyńskie co raz więcej mieszkańców, a występowanie negatywnych ocen w tej kwestii pokazuje, że większe są oczekiwania mieszkańców i potrzebne są działania samorządu w celu zwiększenia stopnia skanalizowania poszczególnych miejscowości gminy.

Podobnie sprawa wygląda przy ocenie dostępu do infrastruktury wodociągowej – podczas gdy ok. 30 % ankietowanych ocenia tą sferę „bardzo dobrze” i „dobrze”, to ok. 40 % ocenia ją „złe” lub „bardzo złe”.

Wykres 11 Infrastruktura techniczna – ocena sfery funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Infrastruktura społeczna

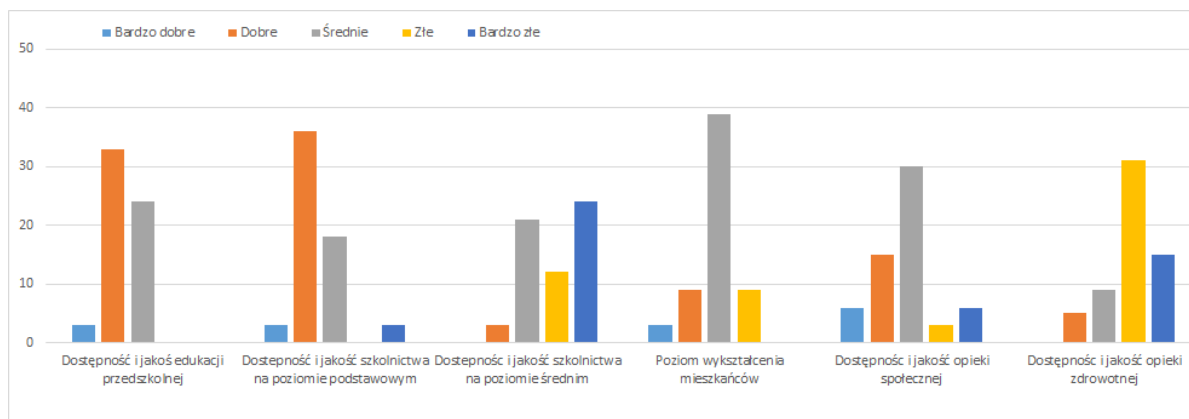
Infrastruktura społeczna stanowi podstawę do zaspokojenia potrzeb socjalnych i oświatowych. Najwyżej ocenionymi elementami w tej dziedzinie są edukacja podstawowa oraz edukacja przedszkolna, co w kontekście gminy Wielopole Skrzyńskie oznacza, że miejscowe placówki oświatowe dobrze spełniają swoją rolę i wypełniają postawione przed nimi zadania. Szkolnictwo na poziomie średnim na tle ww. rodzajów kształcenia wypada znacznie gorzej ze względu na to, że część uczniów korzysta z placówek oświatowych położonych w miastach. Działalność edukacyjna społeczeństwa winna być traktowana, jako inwestycja w kapitał ludzki, gdyż wykształcone społeczeństwo odgrywa ważną rolę dla współczesnych procesów rozwojowych. Tworzą je mieszkańcy aktywnie lub potencjalnie uczestniczący w działalności społeczno – gospodarczej ze względu na posiadaną wiedzę, kwalifikacje oraz umiejętności.

Źle oceniany jest również dostęp do opieki zdrowotnej, co oznacza, że nie są w zaspokajane potrzeby mieszkańców w tej kwestii.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 12 Infrastruktura społeczna – ocena sfery funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

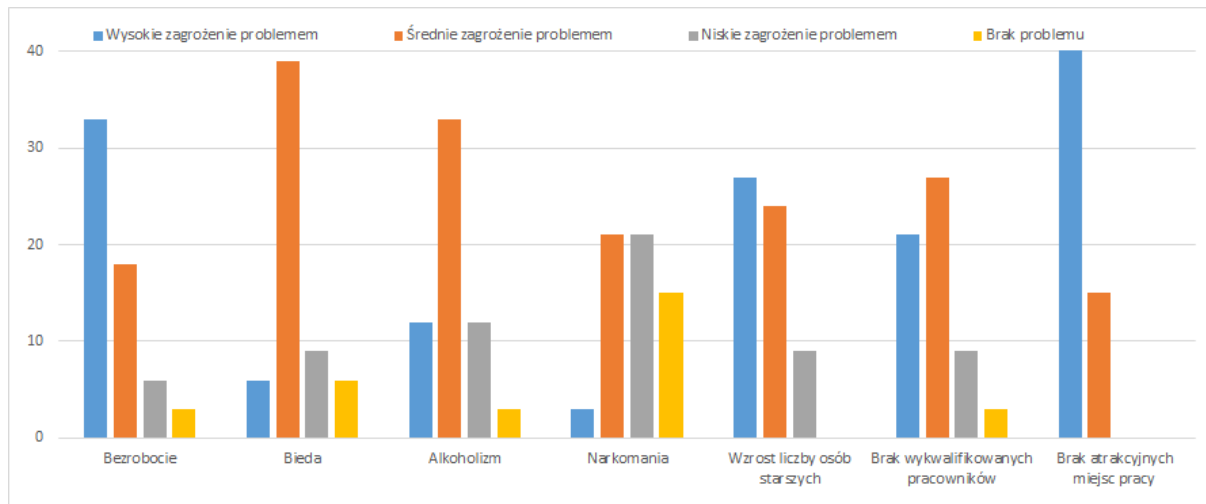
Poprzez problemy społeczne, społeczeństwo definiuje łamanie szczególnie cennych, w rozumieniu społeczeństwa, norm społecznych. Stanowią one przeszkodę dla efektywnego funkcjonowania społeczeństwa. W gminie Wielopole Skrzyńskie najistotniejszym problemem społecznym jest brak atrakcyjnych miejsc pracy, co zmusza mieszkańców do poszukiwania pracy w pobliskich miejscowościach, a nawet emigracją do większych miast. Brak pracy powoduje pogorszenie się warunków ekonomicznych rodzin, a wykonywanie zawodu w innej miejscowości staje się czasochłonne, przez co niejednokrotnie zaniedbywane są inne obowiązki (np. wychowawcze). Niemożność pozyskania pracy zawodowej powoduje zagrożenie materialne i łączy się z destabilizacją sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych, co może prowadzić do społecznego wykluczenia.

Jako wysokie zagrożenie problemem mieszkańcy wskazali również bezrobocie oraz wzrost liczby osób starszych. Starzejące się społeczeństwo jest bardzo istotnym problemem społecznym, występującym powszechnie w całym kraju i ma ogromny wpływ na przyrost naturalny, a w konsekwencji na liczbę ludności.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

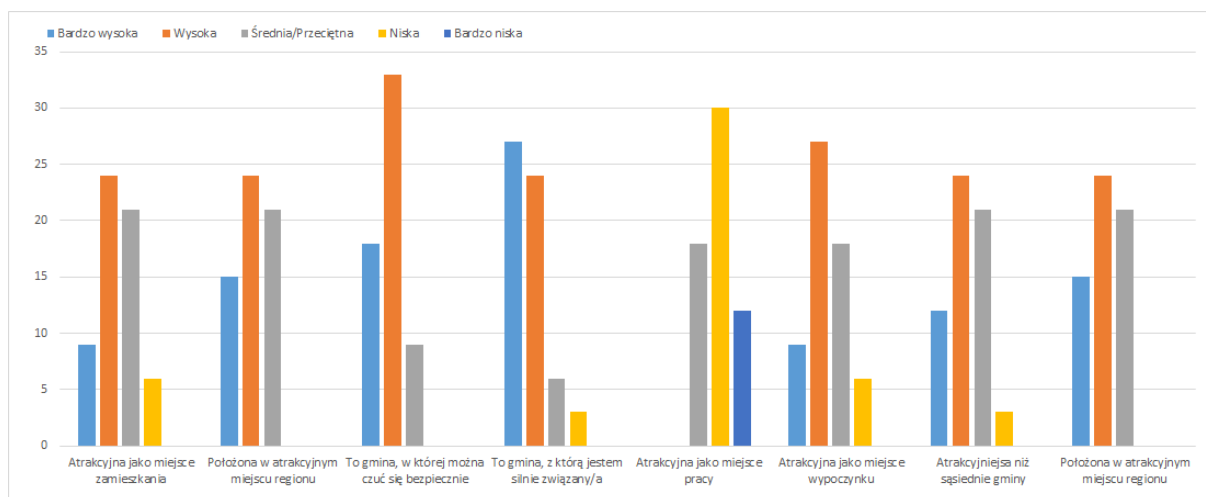
Wykres 13 Wybrane problemy społeczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Gmina Wielopole Skrzyńskie określona przez mieszkańców, jako gmina z którą są silnie związani, głównie przez to, że większa część społeczeństwa zamieszkuje jej teren od urodzenia, a także jako gmina w której można czuć się bezpiecznie. Nisko natomiast oceniana jest atrakcyjność gminy, jako miejsce pracy, ze względu na występujący problem w tej kwestii.

Wykres 14 Ocena gminy Wielopole Skrzyńskie w wybranych kategoriach

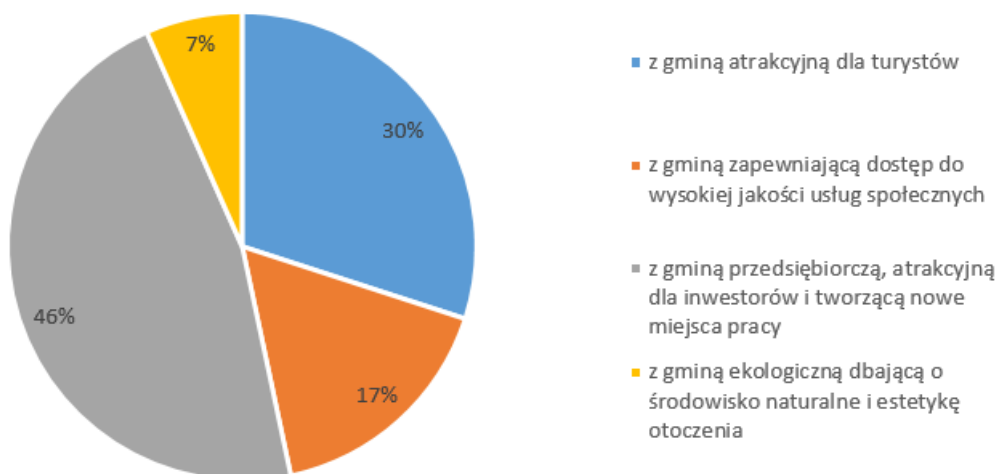
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Na pytanie, z czym chce się utożsamiać gminę w 2030 roku, zdania mieszkańców były podzielone. Największa część ankietowanych odpowiedziała, że z gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy. Zdecydowanie najmniej mieszkańców chce gminy ekologicznej, dbającej o środowisko naturalne i estetykę otoczenia.

Wykres 15 Tożsamość gminy Wielopole Skrzyńskie w 2030 roku

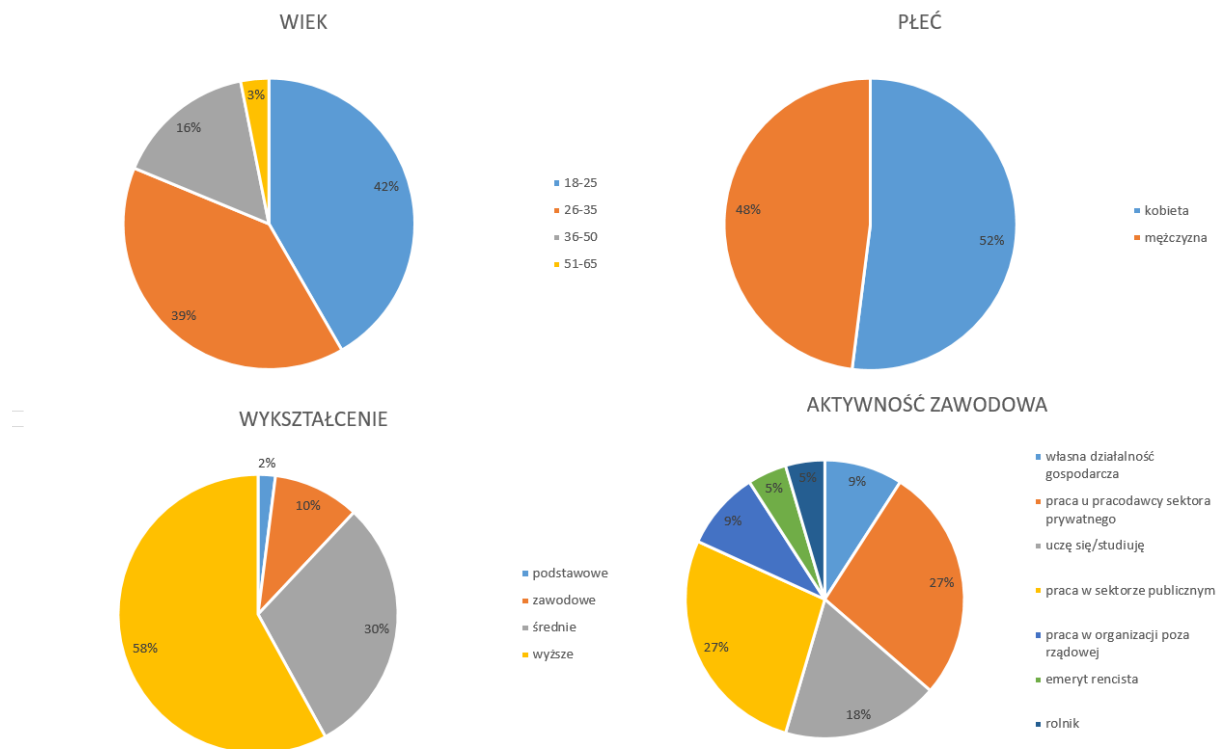
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

W przeprowadzonym badaniu, ponad połowę ankietowanych stanowiły osoby w wieku od 26 do 50 lat, a także ponad połowa posiadała wykształcenie wyższe. Najwięcej spośród ankietowanych pracuje w sektorze publicznym oraz u pracodawcy sektora prywatnego. Łącznie stanowią ponad połowę ankietowanych. Wśród ankietowanych przeważały kobiety (52%).

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wykres 16 Informacje dot. ankietowanych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

6. Wnioski z diagnozy - analiza SWOT

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju.

Nazwa SWOT to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats):

- STRENGTHS, czyli silne strony,
- WEAKNESSES, czyli słabe strony,
- OPPORTUNITIES, czyli szanse,
- THREATS, czyli zagrożenia.

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki pozytywne, czyli atuty i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli słabe strony i zagrożenia.

Wymiar społeczny	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Posiadanie budynków użyteczności publicznej, • Kultywowanie tradycji kulturalnych i ludowych (zespoły artystyczne), • Profesjonalna kadra pomocy społecznej oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, • zmniejszająca się liczba osób korzystająca z pomocy społecznej, • spadające bezrobocie, • poprawiająca się sytuacja społeczna i życiowa mieszkańców, • niski poziom bezdomności w gminie,	<ul style="list-style-type: none"> • Słaba infrastruktura techniczna (brak wodociągów, kanalizacji, oczyszczalni ścieków, brak wysypiska śmieci), • Nierównowaga pomiędzy liczebnością grupy produkcyjnej, a całością grupy nieprodukcyjnej (tendencja stale powiększającej się grupy nieprodukcyjnej), • utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, • niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych, • ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, • spadek aktywności sportowej, • zmniejszająca się liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych, • mała liczba wydarzeń i imprez kulturalnych na terenie gminy

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zachowywanie tradycji rodzinnych, kulturalnych, historycznych, • rozwój polityki senioralnej, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, • pozyskanie środków zewnętrznych na wspieranie działań w celu rozwoju kapitału społecznego, • wzrost aktywności i integracji mieszkańców – dzieci, młodzieży i osób starszych.	<ul style="list-style-type: none"> • Spowolnienie dynamiki rozwoju demograficznego Polski, wyrażające się niskim poziomem dzietności, zmianami w strukturze wieku ludności oraz znacznym poziomem emigracji, szczególnie młodych ludzi, • Konkurencyjność sąsiednich obszarów i proces zasysania relatywnie skromnych zasobów kapitału ludzkiego z obszaru gminy do stosunkowo bliskich obszarów metropolitalnych, • bierna postawa mieszkańców, ograniczone potrzeby integracji społecznej, • pojawienie się sytuacji zewnętrznej powodującej wzrost liczby mieszkańców potrzebujących wsparcia i pomocy społecznej, • rosnące koszty modernizacji, remontów i utrzymania infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, • brak motywacji społeczeństwa do edukacji, przekwalifikowań zawodowych, przedsiębiorczości
Wymiar gospodarczy	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie geograficzne gminy (bliskość dużej aglomeracji miejskiej – Rzeszów), • Wystarczająca sieć placówek oświatowych, • dobre cechy ekologiczne pól rolnych – fundamenty pod rolnictwo ekologiczne. • bieżące remonty dróg, • rozbudowa kanalizacji, • rozbudowa sieci wodociągowej.	<ul style="list-style-type: none"> • brak dużych zakładów pracy, • niska oferta rynku pracy, jeśli chodzi o zróżnicowane i ciekawe oferty pracy związane z nowymi technologiami, naukami technicznymi i społecznymi, • Niewielka liczba dużych, wiodących przedsiębiorstw na obszarze gminy, a także stosunkowo mała liczba średnich firm w porównaniu do gmin o podobnym potencjale, skutkująca słabą dynamiką tworzenia nowych miejsc pracy,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	<ul style="list-style-type: none"> • skutki pandemii: likwidacja mikroprzedsiębiorstw, spadek liczby turystów. • niewystarczająca infrastruktura turystyczna (hotele, pensjonaty) i gastronomiczna (restauracje, bary), • Niepełny dostęp do sieci gazowych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój turystyczny gminy, • korzystne warunki glebowo-klimatyczne do rozwijania produkcji żywności • budowa oferty turystycznej gminy w kontekście rozwoju turystyki, • możliwość wykorzystania środków z funduszy krajowych i zagranicznych, w tym z UE na współfinansowanie projektów gminy w zakresie infrastruktury, gospodarki, ekologii, • rozwój przetwórstwa rolnego i surowców miejscowego pochodzenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • niepewna sytuacja gospodarcza kraju i państw Unii Europejskiej, związana z globalnym regresem gospodarczym, • brak większych inwestorów, • co raz większe koszty utrzymania infrastruktury oświatowej, technicznej oraz sportowo-rekreacyjnej. • pogarszająca się sytuacja ekonomiczna w rolnictwie – ubożenie wsi, • niewystarczający poziom wiedzy i informacji mieszkańców na temat możliwości pozyskania środków zewnętrznych na własny rozwój.
Wymiar przestrzenno-środowiskowy	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • duży potencjał związany z rozwojem turystyki oraz rekreacji i sportu, • dobra lokalizacja gminy, • walory przyrodnicze (Park Krajobrazowy), • optymalne warunki do produkcji roślinnej w rolnictwie, • wysoka jakość powietrza przejawiająca się niskim poziomem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, • spadek liczby odpadów komunalnych, • wzrost ilości odpadów ulegających biodegradacji i segregacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • słabe wykorzystanie walorów przyrodniczo -krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji, • niewystarczający odsetek inwestowania w odnawialne źródła energii w gosp. prywatnych, • niski stopień skanalizowania obszaru gminy, w stosunku do pozostałych gmin powiatu,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<ul style="list-style-type: none"> • rozwój i rozbudowa sieci kanalizacyjnej, • punkt selektywnej zbiórki odpadów, • odpowiednia realizacja programów na rzecz ochrony środowiska, • wzrastająca świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> • niski stopień termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania mieszkańców sąsiednich gmin ofertą rekreacyjną i turystyczną dostępną na terenie gminy, • wzrost zainteresowania mieszkańców sąsiednich gmin zamieszkaniem na terenie gminy, • rozbudowa infrastruktury drogowej, • rozbudowa infrastruktury technicznej (wodociągów oraz kanalizacji), • wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost atrakcyjności sąsiednich gmin pod względem warunków miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, • zwiększanie zadań własnych gminy przy jednoczesnym braku wzrostu dostępnych środków finansowych, • postępujące zmiany klimatyczne oraz wynikające z nich anomalie pogodowe – gwałtowne burze, deszcze, gradobicia oraz trąby powietrzne, stanowiące zagrożenie dla infrastruktury komunalnej, mienia prywatnego oraz dla upraw rolnych.

7. Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021- 2030 oraz kierunki interwencji rozwoju gminy

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wieloaspektowość zmian zachodzących w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym wymaga od samorządu lokalnego opracowania zintegrowanej interwencji publicznej, która będzie stanowić skuteczną odpowiedź na wyzwania będące ich następstwem. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w strukturze strategii, której podstawę stanowią 4 obszary strategiczne, w ramach, których dokonano koncentracji różnych działań wokół wyznaczonych celów.

W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele rozwojowe w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. **Cele strategiczne** mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Następnie określono kierunki działań, które wskazują przyjętą strategię postępowania, służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii.

Kierunki działań oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Część z nich **to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe (projekty), najczęściej o charakterze inwestycyjnym**, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla powodzenia prowadzonej polityki rozwoju gminy w perspektywie roku 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Strategia określa również **oczekiwane rezultaty** planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz **wskaźniki** ich osiągnięcia. Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Obszar I Gospodarka i rynek pracy	Obszar II Dziedzictwo, turystyka i oferta wolnego czasu	Obszar III Przestrzeń i środowisko	Obszar IV Kapitał ludzki i społeczny
Cel strategiczny 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.	Cel strategiczny 2. Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo-krajobrazowych gminy	Cel strategiczny 3. Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym	Cel strategiczny 4. System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy.
Cel szczegółowy 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy	Cel szczegółowy 2.1. Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego	Cel szczegółowy 3.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do system-ów infrastruktury technicznej wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych	Cel szczegółowy 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa odpowiadająca na wyzwania XXI wieku

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Cel szczegółowy 1.2. Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług	Cel szczegółowy 2.2. Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku	Cel szczegółowy 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu	Cel szczegółowy 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
Cel szczegółowy 1.3. Rozwój obszarów wiejskich i branż powiązanych		Cel szczegółowy 3.3. Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią	Cel szczegółowy 4.3. Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu oraz gospodarczemu
Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców		Cel szczegółowy 3.4. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców	
OSI I	OSI II	Cel szczegółowy 3.5. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym	OSI IV

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Obszary, cele i kierunki działań zostały zidentyfikowane na bazie wniosków z pogłębionej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, a także uzgodnień poczynionych w ramach szerokiej debaty publicznej i konsultacji społecznych, w kontekście przyjętej wizji rozwoju gminy w perspektywie 2030 r.

OBSZAR 1 - GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Cel strategiczny 1 - Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.

Cele szczegółowe:

1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy

1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług

1.3 Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż pośrednich

1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność	Okres realizacji
Cel szczegółowy 1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy				
Rozwój obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej (tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych, pozyskiwanie i scalanie terenów, uzbrojenie oraz zagospodarowanie).	Zwiększenie arealów terenów inwestycyjnych w gminie	Powierzchnia terenów inwestycyjnych w posiadaniu gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Pozyskanie nowych inwestorów	Liczba przedsiębiorców funkcjonujących nowych na terenach inwestycyjnych		
Stworzenie oferty dla inwestorów i rozwój promocji gospodarczej gminy	Wzrost zainteresowania Inwestorów ofertą gminy	Liczba zapytań inwestorów w sprawie oferty inwestycyjnej gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba ofert przedstawionych zainteresowanym potencjalnym inwestorom		
Doskonalenie standardów obsługi inwestorów / przedsiębiorców, w tym utworzenie dedykowanego punktu informacyjno – doradczego w urzędzie	Zapewnienie wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą i przedsiębiorców zamierzających inwestować w gminie	Liczba osób, które skorzystały z oferty punktu informacyjno – doradczego w urzędzie	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa jakości obsługi inwestorów / przedsiębiorców	Poziom zadowolenia klientów z obsługi (ankieta w ramach odwiedzin w punkcie		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

		informacyjno – doradczym w urzędzie)		
Współpraca z operatorami w kierunku polepszenia dostępności wysokiej jakości usług telefonii komórkowej oraz internetowych na terenie gminy	Poprawa zasięgu sieci telefonii komórkowej i dostępności szybkiego Internetu na terenie całej gminy	Powierzchnia obszarów wykluczonych cyfrowo w gminie tzw. białych plam	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Odsetek gospodarstw domowych bez dostępu do szybkiego Internetu		
Cel operacyjny 1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług				
Tworzenie warunków dla lokowania większych punktów usługowo – handlowych	Poprawa warunków prowadzenia działalności handlowej i usługowej oraz dostępności do niej	Powierzchnia terenów wyznaczonych pod funkcje handlowo – usługowe w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Powierzchnia uzbrojonych działek przeznaczonych pod inwestycje większych punktów handlowo – usługowych	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

		Liczba większych punktów handlowo – usługowych na terenie gminy		
Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz integracji lokalnego środowiska biznesowego, współpracy, wymiany doświadczeń oraz dobrych praktyk	Wzrost integracji lokalnego środowiska biznesowego i zyskanie partnera dla samorządu do projektów gospodarczych	Liczba wspólnych inicjatyw realizowanych przez przedsiębiorców działających na terenie gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Współpraca z Instytucjami otoczenia biznesu w zakresie poszerzenia oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców – głównie nowa perspektywa budżetowa UE 2021 - 2027	Poprawa warunków zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy	Liczba przedsiębiorców z terenu gminy, którzy uzyskali wsparcie finansowe w ramach środków unijnych na rozwój swojej działalności	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Zwiększenie kompetencji lokalnych przedsiębiorców w zakresie korzystania z finansowego wsparcia w ramach środków unijnych			
Cel operacyjny 1.3 Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych				
Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych	Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych na terenie gminy	Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Wsparcie w zakresie promocji, pozyskiwania rynku zbytu	Wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych	Liczba producentów, których produkty promowane są podczas lokalnych jarmarków i wydarzeń	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

produktów lokalnych i ich dystrybucji (miejsca sprzedaży bezpośredniej, dedykowane jarmarki i imprezy gminne)	Wzrost obrotów lokalnych producentów, hodowców, sprzedawców i przedsiębiorców	Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze		
Wspieranie różnorodnych partnerów w inicjatywach wykorzystujących gospodarczo potencjał rolniczy gminy, m.in. wprowadzanie nowoczesnych i innowacyjnych metod gospodarowania, rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego, magazynowanie, chłodnie, suszarnie itp.	Wzrost konkurencyjności rolnictwa i branż powiązanych	Liczba przedsiębiorstw z branż powiązanych z lokalnym rolnictwem na terenie gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Cel operacyjny 1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców				
Współpraca międzysektorowa i międzyinstytucjonalna w zakresie wsparcia biznesu dotkniętego skutkami pandemii COVID-19	Zwiększenie odporności lokalnej przedsiębiorczości na kryzys	Liczba przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku od 3 lat	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Minimalizacja strat dla budżetu gminy	Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu udziału z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Stymulowanie powstawania mikroprzedsiębiorstw oraz wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy (promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia, pomoc w zakładaniu działalności gospodarczej, szczególnie dla osób bezrobotnych itp.).	Wzrost przedsiębiorczości lokalnej	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na tysiąc mieszkańców		
Wspieranie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, zwłaszcza z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (dostosowanie i zmiana kwalifikacji, budowa doświadczenia zawodowego itp.).	Spadek bezrobocia,	Liczba osób pozostających bez pracy z terenu gminy,	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Przeciwdziałanie skutkom kryzysu na rynku pracy	Pracujący w przeliczeniu na 1 tysiąc mieszkańców,		
			Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20 – 64 lat.	
Wsparcie i promocja ekonomii społecznej	Poprawa warunków do zakładania i prowadzenia podmiotów ekonomii społecznej	Liczba działających na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba osób zatrudnionych w lokalach podmiotów ekonomii społecznej		
Wsparcie i promocja kształcenia ustawicznego	Wzrost aktywności edukacyjnej osób dorosłych,	Liczba osób dorosłych, które skorzystały ze szkoleń i kursów GOPS, PUP	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	System podnoszenia kompetencji mieszkańców	Odsetek osób w wieku 25 – 64 lat uczących się		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	gminy w różnych specjalnościach	i dokończających się w ludności ogółem w tej samej grupie wiekowej		
Planowanie długookresowe modelu kształcenia zgodnego z potrzebami lokalnego rynku pracy (rolnictwo, usługi, handel, turystyka, środowisko itp.) – współpraca z powiatem, w tym udział przedstawicieli gminy w Powiatowej Radzie Rynku Pracy, projekty gminne.	Lepsze dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców	Liczba bezrobotnych z wykształceniem zawodowym i średnim zawodowym na terenie gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

OBSZAR 2 – Dziedzictwo, turystyka i oferta wolnego czasu

Cel strategiczny 2 – Atrakcyjna i rozwijająca oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na historii i dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo – krajobrazowych gminy.

Cele szczegółowe:

2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców

2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność	Okres realizacji
Cel operacyjny 2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego i wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców				
Wzmacnianie atrakcyjności i różnorodności oferty kulturalnej i rozrywkowej, m. in. wprowadzanie nowych zajęć i warsztatów, wydarzeń o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, propozycji wspólnych (sieciowanie), interdyscyplinarnych, wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, cyfryzacja instytucji kultury i oferty w gminie.	Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców	Liczba zajęć stałych i czasowych w ofercie BP w ciągu roku. Liczba imprez organizowanych przez BP w ciągu roku.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa jakości oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców	Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty kulturalnej i rozrywkowej na terenie gminy.		
	Wzrost aktywności kulturalnej mieszkańców	Liczba uczestników zajęć stałych i czasowych w ofercie BP. Liczba uczestników imprez organizowanych przez BP		
Kontynuacja organizacji oraz rozwój wydarzeń kulturalnych i kulturalno – rozrywkowych, w tym inicjowanych przez społeczność i instytucje lokalne, a także o zasięgu ponadlokalnym	Zwiększenie oferty wydarzeń kulturalnych i kulturalno – rozrywkowych skierowanej do mieszkańców, jak również dla turystów i gości.	Liczba imprez organizowanych na terenie gminy w ciągu roku.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba uczestników imprez organizowanych na terenie gminy.		
Dalszy rozwój bazy kulturalnej i o przeznaczeniu obsługi ruchu	Modernizacja i rozbudowa bazy społeczno – kulturalnej.	Liczba budynków infrastruktury społeczno – kulturalnej		2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>turystycznego (w tym modernizacja świetlic wiejskich) poprzez dostosowanie do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, a także poprawa efektywności energetycznej i lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w tych obiektach</p>		<p>dostosowanych do potrzeb osób z niepełno sprawnościami.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	
	<p>Poprawa dostępności miejsc z ofertą kulturalną dla osób z niepełno- sprawnościami.</p>	<p>Roczne koszty utrzymania budynków infrastruktury społeczno – kulturalnej.</p>		
	<p>Zmniejszenie kosztów utrzymania (energia) budynków infrastruktury społeczno – kulturalnej.</p>	<p>Liczba turystów odwiedzających gminę, korzystających z oferty turystycznej</p>		
	<p>Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego</p>			
<p>Stworzenie przestrzeni pod organizację większych imprez (kulturalnych, sportowych, rozrywkowych, gospodarczych, jarmarków itp.) na terenie gminy</p>	<p>Zwiększenie możliwości organizacji większych imprez plenerowych na terenie gminy</p>	<p>Powierzchnia terenów pod organizację imprez na terenie gminy</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
		<p>Liczba imprez organizowanych na terenie gminy</p>		
<p>Ochrona i opieka nad zabytkami nieruchomymi, w tym podejmowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych przy zabytkach,</p>	<p>Ochrona krajobrazu kulturowego gminy.</p>	<p>Liczba zabytków pozostających w złym stanie technicznym.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
	<p>Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych</p>	<p>Liczba odnowionych zabytków, które udostępniono do zwiedzania lub w których zorganizowano wydarzenia kulturalne.</p>		
	<p>Zwiększenie dostępności zabytków dla mieszkańców, jak również dla turystów i gości.</p>			

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>Ochrona, promocja i rozwój niematerialnego dziedzictwa kulturowego (badanie i dokumentowanie dziedzictwa kulturowego, np. opracowanie monografii, restauracja ginących zawodów i wyrobów rzemiosła, wspieranie lokalnych twórców, artystów, zespołów, orkiestr, odtwarzanie i kultywowanie dziedzictwa kulinarnego, organizacja wydarzeń).</p>	<p>Zachowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego gminy</p>	<p>Liczba osób do 18 roku życia należących do lokalnych zespołów folklorystycznych, orkiestr, chórów i innych form kultywujących dziedzictwo kulturowe gminy.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
<p>Tworzenie tras, szlaków i ścieżek edukacyjnych, np. historyczna / tradycyjna zabudowa i osadnictwo (układ urbanistyczny, zabytki), ścieżka prezentująca ciekawe miejsca w gminie</p>	<p>Promocja i upowszechnianie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego gminy oraz walorów przyrodniczo – krajobrazowych. Zwiększenie oferty turystycznej.</p>	<p>Liczba aktywnych twórców i artystów lokalnych na terenie gminy.</p> <p>Poziom zadowolenia mieszkańców z możliwości spędzenia wolnego czasu na terenie gminy i dostępu do miejsc rekreacji. Liczba wyjść szkolnych na trasy, szlaki i ścieżki edukacyjne w ciągu roku.</p>		
<p>Cel operacyjny 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy</p>				
<p>Promowanie i wsparcie dla rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców niezależnie od płci i wieku – kampanie społeczne,</p>	<p>Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży</p>	<p>Liczba uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w szkołach w stosunku do ogólnej liczby uczniów.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>programy aktywizacyjne i animacyjne, edukacja sportowa.</p>		<p>Liczba członków lokalnych klubów sportowych prowadzonych przez nie sekcji oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji.</p> <p>Liczba uczestników zawodów, imprez i innych wydarzeń sportowych organizowanych przez lokalne kluby.</p> <p>Liczba przedsiębiorstw i organizacji z branż związanych ze sportem na terenie gminy.</p>		
<p>Wsparcie klubów, organizacji sportowych i innych podmiotów – w zakresie inwestycji, profesjonalizacji, poszerzenia oferty o nowe dyscypliny i nowe grupy docelowe</p>	<p>Profesjonalizacja działalności klubów sportowych, zwiększenie oferty sportowej na terenie gminy, wzrost aktywności ruchowej mieszkańców</p>	<p>Liczba klubów sportowych i ich członków, prowadzonych przez nie sekcji oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji</p> <p>Liczba uczestników zawodów, imprez i innych wydarzeń sportowych organizowanych przez lokalne kluby sportowe</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
<p>Zrównoważony rozwój bazy sportowej, w tym pod kątem dywersyfikacji oferty sportowej (np. lekka atletyka lub inne dyscypliny, w tym zespołowe).</p>	<p>Modernizacja i rozbudowa bazy sportowej. Stworzenie oferty sportowej w gminie dla różnych grup odbiorców.</p>	<p>Liczba obiektów sportowych w gminie. Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowej oraz dostępu do miejsc rekreacji. Odsetek kobiet oraz poszczególnych grup wiekowych</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

		wśród członków lokalnych klubów sportowych		
Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej, np. siłownie na wolnym powietrzu, skateparki, punkty biwakowe, place zabaw	Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjnej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu.	Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowej oraz dostępu do miejsc rekreacji.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Organizacja i współorganizacja imprez sportowych i rekreacyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, o różnym charakterze (współzawodnictwo – zawody, turnieje, itp., w tym imprezy rodzinne i integracyjne	Zwiększenie oferty imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy. Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców.	Liczba imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy w skali roku.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba uczestników imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy w skali roku.		
Rozwój rekreacyjnej infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej wraz z zapleczem, tworzenie miejsc obsługi rowerzystów, integracja tras, oznakowanie oraz promocja tras	Rozwój infrastruktury rowerowej na terenie gminy.	Długość nowo wybudowanych tras rowerowych i pieszo-rowerowych [w km].	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.			

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Współpraca z sektorem prywatnym i pozarządowym w zakresie rozwoju oferty i promocji miejscowości Gminy Wielopole Skrzyńskie, szczególnie atrakcyjnych jako miejsca do wypoczynku, rekreacji i wypoczynku oraz rozwoju duchowego (dedykowane inwestycje, koncerty np. piosenki turystycznej	Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu.	Liczba imprez organizowanych na terenach miejscowości Gminy Wielopole Skrzyńskie i liczba ich uczestników	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzmacnianie potencjału turystycznego gminy.			
Tworzenie nowych produktów turystycznych, w szczególności w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i dziedzictwo kulturowe gminy, oraz ich integrowanie w ramach lokalnej i ponadlokalnej oferty czasu wolnego.	Wzmocnienie potencjału turystycznego gminy	Liczba nowych atrakcji turystycznych na mapie turystycznej gminy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Wspieranie rozwoju i promocja gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy (stałe aktualizowana baza i oferta w mediach	Wzrost zainteresowania ofertą gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy.	Liczba turystów i gości korzystających z oferty gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów w ciągu roku.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>samorządowych oraz aktualizacja informacji na platformach zewnętrznych, w tym Google Maps, Openstreetmap, rozwój oferty i turystyki tematycznej).</p>		<p>Liczba obiektów i miejsc Noclegowych.</p>		
<p>Rozwój informacji i wizualizacji turystycznej.</p>	<p>Promocja i upowszechnienie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturalnego gminy oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych.</p>	<p>Liczba zabytków i atrakcji opatrzonych informacją turystyczną.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
	<p>Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.</p>	<p>Liczba osób korzystających z informacji turystycznej</p>		
<p>Rozwój oraz promocja oferty i produktów turystycznych (turystyka kulturowa, w tym sakralna, kulinarna, historyczna, rekreacja i turystyka aktywna itp.).</p>	<p>Poprawa rozpoznawalności gminy jako miejsca atrakcyjnego dla spędzenia czasu wolnego.</p>	<p>Liczba odwiedzających poszczególne zabytki i atrakcje gminy.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
	<p>Zwiększenie ruchu turystycznego.</p>			

OBSZAR 3 – Przestrzeń i środowisko

Cel strategiczny 3 – Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym.

Cele szczegółowe:

3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych

3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu

3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią

3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców

3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność	Okres realizacji
Cel szczegółowy 3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów infrastruktury technicznej wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych				
Rozwój i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, oraz kanalizacji deszczowej na obszarach, gdzie ma to społeczne /gospodarcze / środowiskowe i ekonomiczne uzasadnienie	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych i wodociągowych w gminie	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągowej oraz deszczowej w gminie.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie i trudno dostępnych.	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych.	Odsetek mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Rozwój i promocja innych alternatywnych form kanalizacji sanitarnej, jak np. stała usługa asenizacyjna.	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych	Odsetek mieszkańców korzystających z usług asenizacyjnych	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na nowych terenach budowlanych w gminie.	Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Zapewnienie mieszkańcom alternatywnych rozwiązań poprzez budowę studni głębinowych i zbiorowych ujęć wody.	Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody.	Odsetek mieszkańców korzystających ze studni głębinowych	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Analiza zasadności i opłacalności oraz ewentualna budowa gminnego ujęcia i stacji uzdatniania wody.	Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody.	Ocena szans na rozbudowę sieci wodociągowej na terenie gminy.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Cel operacyjny 3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu				
Rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury, m.in. realizacja inwestycji służących retencji publicznej oraz gromadzeniu i wykorzystywaniu wody opadowej w gospodarstwach domowych, a także kształtowanie systemu terenów zieleni publicznej oraz o charakterze naturalnym i półnaturalnym.	Poprawa retencji.	Pojemność obiektów retencji, w tym małej retencji.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa warunków aerosanitarnych powietrza.	Powierzchnia terenów zieleni publicznej.		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Wspieranie budowy i rozbudowy sieci gazowej na terenach gminy.	Zwiększenie dostępności usług dostarczania paliwa gazowego.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym wdrażanie projektów związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.	Wskaźniki straty ciepła.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Dywersyfikacja źródeł ciepła.	Wytworzona energia odnawialna ogółem		
Realizacja projektów wspierających prywatne inwestycje z zakresu termomodernizacji i instalacji odnawialnych źródeł energii.	Poprawa wydajności energetycznej budynków lub mieszkań prywatnych.	Liczba gospodarstw domowych, które dokonały poprawy wydajności energetycznej budynku lub mieszkania.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Realizacja projektów wspierających wymianę źródeł grzewczych	Likwidacja nie- ekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy.	Liczba gospodarstw domowych korzystających z nie ekologicznych źródeł ciepła.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

w gospodarstwach domowych na nowoczesne i ekologiczne.	Poprawa jakości powietrza.	Poziom zanieczyszczenia powietrza.		
Wspieranie rozwoju energooszczędnego systemu oświetleniowego na terenie gminy.	Poprawa efektywności energetycznej systemu oświetlenia publicznego.	Koszty energii zasilającej system oświetlenia publicznego.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Edukacja ekologiczna mieszkańców (m.in. w zakresie ograniczania niskiej emisji, wykorzystania OZE, zmniejszania wytwarzania odpadów i ich segregacji, zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, podłączenia do kanalizacji, wykorzystania pojazdów elektrycznych), w tym współpraca z partnerami publicznymi i pozarządowymi.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.	Liczba projektów na rzecz ochrony środowiska, zdrowia publicznego i limitacji zmian klimatycznych realizowanych przez szkoły.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba lokalnych organizacji działających na rzecz szeroko pojętej ekologii.		
		Odsetek odpadów zbieranych selektywnie.		
Ekodoradztwo dla mieszkańców i przedsiębiorców w ramach Programu LIFE.	Wzrost wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie możliwości sfinansowania wymiany nie ekologicznego pieca, ocieplenia domu, czy instalacji OZE.	Liczba prywatnych inwestycji proekologicznych, które uzyskały dofinansowanie dzięki wsparciu ekodoradcy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzrost liczby prywatnych inwestycji proekologicznych			

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Działania na rzecz zachowania, ochrony i wzbogacania bioróżnorodności przyrodniczej.	Wzrost poziomu czystości środowiska.	Liczba zagrożonych gatunków flory i fauny na terenie gminy.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzmocnienie kondycji środowiska naturalnego na terenie gminy.	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Oczyszczenie terenu gminy z wyrobów zawierających azbest.	Minimalizacja ilości odpadów niebezpiecznych na terenie gminy.	Suma zebranych odpadów niebezpiecznych.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Odpady niebezpieczne poddane utylizacji.		
Innowacyjne rozwiązania w zakresie ZeroWaste/ LessWaste np. FoodSharing, GiveBox, Targ rolny Zero Waste.	Minimalizacja ilości powstających odpadów	Suma zebranych odpadów segregowanych.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Odpady poddane recyklingowi.		
	Wzrost poziomu recyklingu odpadów.	Liczba inicjatyw w zakresie ZeroWaste / LessWaste.		
Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią				
Tworzenie obiektów i przyjaznych przestrzeni publicznych w poszczególnych miejscowościach gminy – odnowa centrów wsi,	Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców. Integracja wspólnot lokalnych.	Liczba centrów miejscowości, w których przeprowadzono inwestycje lub inicjatywy na rzecz poprawy przestrzeni	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

remonty remiz i świetlic oraz terenów wokół nich, w tym z udziałem mieszkańców i przedsiębiorców.		publicznej i krajobrazu.		
	Poprawa estetyki krajobrazu w poszczególnych miejscowościach gminy.	Wzrost poziomu oceny gminy jako miejsca do życia.		
Uregulowanie stanu prawnego działek strategicznych dla rozwoju i wizerunku gminy (ze Skarbem Państwa, powiatem wągrowieckim, podmiotami prywatnymi i biznesowymi).	Uregulowany stan prawny strategicznych działek na terenie gminy.	Liczba nowych działek gminnych o uregulowanym statusie prawnym.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Działania na rzecz objęcia możliwie całej powierzchni gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.	Stworzenie transparentnych i jasnych podstaw dla decyzji przestrzennych.	Odsetek powierzchni gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.			
Dbłość o krajobraz, w tym uporządkowanie reklam w przestrzeni publicznej.	Poprawa estetyki przestrzeni.	Poziom zadowolenia mieszkańców z estetyki przestrzeni	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców				

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej i towarzyszącej na terenie gminy, w szczególności w kontekście zapewnienia dostępności terenów osadniczych, miejsc świadczenia usług publicznych oraz stref aktywności gospodarczej i innych terenów inwestycyjnych.	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.	Długość wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury drogowej.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba terenów inwestycyjnych, do których zmodernizowano dojazd.		
Rozwój transportu publicznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym rozwój prywatnych linii komunikacyjnych.	Poprawa integralności komunikacyjnej gminy.	Liczba miejscowości gminy, do których dociera transport zbiorowy.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług transportu publicznego.	Liczba prywatnych linii komunikacyjnych.		
Współpraca z prywatnymi przewoźnikami na rzecz dostosowania komunikacji zbiorowej do potrzeb społecznych i zawodowych mieszkańców, wdrażania rozwiązań proekologicznych oraz zapewnienia dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.	Poprawa jakości usług Transportowych.	Poziom zadowolenia mieszkańców z jakości usług transportowych.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tworzenie parkingów i miejsc przesiadkowych, w szczególności przy budynkach i miejscach użyteczności publicznej oraz atrakcjach turystycznych.	Integracja różnych form transportu.	Liczba miejsc integrujących różne formy transportu.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Promowanie nowej kultury mobilności, opartej w szczególności o transport zbiorowy, pojazdy elektryczne i rower.	Wzrost liczby użytkowników transportu publicznego.	Roczna liczba pasażerów transportu publicznego.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzrost liczby użytkowników rowerów.	Liczba użytkowników Rowerów.		
Cel operacyjny 3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym				
Prewencja, edukacja i profilaktyka wśród mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży – bezpieczeństwo na drodze, cyberprzemoc, unikanie zagrożeń, zachowanie w sytuacjach kryzysowych, pierwsza pomoc itp.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.	Liczba dzieci, które w szkołach przeszły kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba dzieci, które otrzymały pomoc psychologiczną.		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>Doskonalenie i integracja procesów zarządzania bezpieczeństwem, w tym wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. monitoring wizyjny w strategicznych miejscach na terenie gminy), a także rozszerzenie systemu zarządzania kryzysowego o specyfikę współczesnych zagrożeń.</p>	<p>Lepsza współpraca służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.</p>	<p>Liczba wspólnie realizowanych akcji,</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
		<p>Liczba miejsc monitoringu wizyjnego w gminie,</p>		
<p>Wsparcie służb odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz zarządzanie kryzysowe w zakresie ciągłego doskonalenia wiedzy i umiejętności, rozwoju bazy, zakupu oraz modernizacji sprzętu i urządzeń.</p>	<p>Poprawa gotowości interwencyjnej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.</p>	<p>Odczuwalny przez mieszkańców poziom bezpieczeństwa publicznego.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
	<p>Poprawa bezpieczeństwa publicznego.</p>	<p>Czas dojazdu służb na miejsce zdarzenia.</p>		
<p>Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, m.in. budowa chodników, oświetlenia drogowego, rond, przejść</p>	<p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p>	<p>Liczba wypadków i kolizji na terenie gminy.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

dla pieszych, infrastruktury rowerowej i towarzyszącej, miasteczka komunikacyjnego, infrastruktury i urządzeń bezpieczeństwa (m.in. infrastruktury spowalniającej ruch na odcinkach szybszego ruchu i monitoringu drogowego).		Liczba wypadków z udziałem pieszych i rowerzystów.		
---	--	--	--	--

OBSZAR 4 – Kapitał ludzki i społeczny

Cel strategiczny 3 – System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy.

Cele szczegółowe:

4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku

4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych

4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów	Główna odpowiedzialność	Okres realizacji
4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku				
Rozwój bazy oświatowej oraz żłobków i doposażenie placówek ukierunkowane na poprawę warunków nauki, w tym dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami (windy, podjazdy, pomoce itp.), a także poprawę efektywności energetycznej i lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.	Poprawa warunków nauki	Poziom zadowolenia rodziców z bazy oświatowej.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.	Wskaźniki straty ciepła.		
	Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej Ekologicznych.	Wytworzona energia odnawialna ogółem.		
Zagospodarowanie otoczenia placówek oświatowych, w tym tworzenie przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, m.in. w tym zakup terenu i budowa boiska z bieżnią, skocznią i rzutnią	Rozwój przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.	Liczba nowych i wyremontowanych boisk sportowych przy szkołach	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży szkolnej.	Poziom zadowolenia rodziców z przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży szkolnej.		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Edukacja dostosowana do indywidualnych potrzeb uczniów, w tym m.in. różnorodna oferta zajęć i programów, zarówno rozwijających zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje uniwersalne uczniów, jak i wspierających w zakresie pojawiających się trudności, czy adresowanych dla uczniów o specjalnych potrzebach, pomoc materialna o charakterze motywacyjnym i socjalnym.	Poprawa jakości kształcenia, poprawa wyników egzaminów końcowych.	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	Wyniki egzaminów Końcowych.		
	Wyrównywanie szans edukacyjnych.	Liczba uczniów objętych stypendiami motywacyjnymi i socjalnymi.		
Rozwój poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkołach podstawowych, w tym realizowanego w niestandardowych formach.	Wsparcie młodzieży w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Zwiększenie rozeznania rodziców w kwestii kierunkowania edukacji dziecka.			

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>Współpraca placówek oświatowych z biznesem oraz lokalnymi przedsiębiorcami i pracodawcami w zakresie kształtowania podstaw przedsiębiorczych, kreatywnych i proinnowacyjnych począwszy od wczesnych etapów edukacji..</p>	<p>Poprawa jakości kształcenia. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej.</p>	<p>Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
	<p>Wzmocnienie postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i proinnowacyjnych wśród młodzieży szkolnej.</p>	<p>Liczba laureatów konkursów i olimpiad przedmiotowych.</p>		
<p>Efektywne zarządzanie rozwojem gminnych kadr oświatowych, w tym wsparcie i promocja dla aktualizowania i poszerzania wiedzy przez kadry.</p>	<p>Podniesienie kompetencji kadry kierowniczej i pedagogicznej.</p>	<p>Liczba nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>
<p>Kontynuowanie i rozwój procesów współpracy krajowej i międzynarodowej szkół.</p>	<p>Rozwój współpracy międzyszkolnej i międzynarodowej.</p>	<p>Liczba projektów międzynarodowej wymiany uczniów oraz liczba uczestników.</p>	<p>Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>2021-2030</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	Poprawa jakości kształcenia, szczególnie języków obcych.	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.		
	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej.			
Promocja zdrowia psychicznego oraz profilaktyka i leczenie zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży.	Zapobieganie problemom i zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży szkolnej.	Liczba dzieci i młodzieży szkolnej z terenu gminy objętych pomocą psychologiczną.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży szkolnej.			
Dodatkowe zajęcia ruchowe i wspierające prawidłowy rozwój fizyczny.	Wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej	Liczba uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w szkołach w stosunku do liczby uczniów ogółem	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej	Liczba zwolnień z zajęć wychowania fizycznego		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Doskonalenie systemu nauki zdalnej, w tym zakup komputerów i urządzeń do nauki na odległość.	Poprawa dostępności i jakości kształcenia. Przygotowanie lokalnego systemu kształcenia na wypadek sytuacji nadzwyczajnych.	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych				
Wspieranie działań z zakresu profilaktyki i diagnostyki, badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców.	Poprawa profilaktyki i diagnostyki na terenie gminy	Liczba zdiagnozowanych przypadków chorób w wyniku przeprowadzonych badań profilaktycznych.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzrost świadomości społecznej w zakresie zdrowia.			
	Podniesienie poziomu zdrowia publicznego.	Poziom zadowolenia mieszkańców z dostępności bezpłatnych programów profilaktycznych.		

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Doskonalenie bazy infrastrukturalnej i wyposażenia podmiotów świadczących usługi diagnostyczne, lecznicze oraz rehabilitacyjne, w tym modernizacja budynków ośrodka zdrowia.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ochrony zdrowia.	Poziom zadowolenia mieszkańców z działalności ośrodków ochrony zdrowia.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa warunków leczenia.			
Kompleksowa oferta usług opieki zdrowotnej, zapewnienie opieki całodobowej i specjalistycznej, ze szczególnym względnieniem potrzeb dzieci, a także osób starszych oraz z niepełnosprawności, w tym projekty telemedyczne.	Zwiększenie dostępności i jakości usług z zakresu ochrony zdrowia.	Poziom zadowolenia mieszkańców z działalności ośrodków ochrony zdrowia oraz dostępu do lekarzy specjalistów.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym poradnictwo, rozwój pracy socjalnej i asystentury rodzin	Promocja i wsparcie rodziny, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych pracą socjalną i asystenturą.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

oraz prowadzenie placówek wsparcia dziennego.	Zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci, wyrównywanie szans rozwojowych.	Liczba dzieci korzystających z oferty placówek wsparcia dziennego.		
Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej	Promocja i wsparcie rodziny, w tym rodzin w trudnej sytuacji ekonomicznej.	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym korzystających z pomocy finansowej	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa statusu materialnego rodzin.			
Pomoc prawna, psychologiczna, terapeutyczna, rehabilitacyjna oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie.	Promocja rodziny, wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej.	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych pracą socjalną i asystenturą.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci, wyrównywanie szans rozwojowych.	Liczba dzieci korzystających z oferty placówek wsparcia dziennego.		
Przeciwdziałanie i zwalczanie	Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie.	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

dysfunkcji w rodzinie, w tym m.in. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar.	Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie.	Karty.		
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień (również nowych, takich jak: uzależnienia od telefonu, Internetu, mediów społecznościowych itp.) – informowanie, edukowanie, współpraca ze szkołą, pomoc terapeutyczna, grupy wsparcia itp.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i ograniczenie skutków patologii społecznych. Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym	Liczba przypadków uzależnień wśród dzieci i młodzieży szkolnej.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba osób objętych leczeniem odwykowym.		
Wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w tym rozwój poradnictwa, pracy socjalnej, usług asystenckich i opiekuńczych, wzmocnienie samodzielności, wsparcie sprzętowe.	Zapewnienie szerokiej oferty różnych form pomocy uwzględniających potrzeby osób starszych i z niepełnosprawnościami	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami			
Rozwijanie i wspieranie placówek dla osób starszych i niepełnosprawnych (ośrodki wsparcia, kluby seniora oraz inne placówki dziennej opieki i aktywizacji seniorów),	Zapewnienie oferty całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.	Liczba osób korzystających z całodobowych i dziennych form wsparcia.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

w tym poprzez współpracę z sektorem NGOs i prywatnym.				
Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, ekonomicznemu, zdrowotnemu, transportowemu i informacyjnemu, w tym aktywizacja społeczno-kulturalna i obywatelska oraz rekreacyjno-sportowa osób starszych i z niepełnosprawnościami.	Wzrost aktywności osób starszych i z niepełnosprawnościami	Liczba projektów dedykowanych seniorom i/lub osobom z niepełnosprawnościami oraz ich uczestników.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Integracja społeczna i zawodowa osób starszych i z niepełnosprawnościami			
	Poprawa jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami	Liczba projektów i inicjatyw realizowanych przez środowisko i organizacje senioralne.		
Usługi opieki wytchnieniowej w różnych formach, np. pobytu całodobowego, czy poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki.	Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami, starszymi, samotnymi, chorymi, niesamodzielnymi itp.	Liczba osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej, w tym w rozbiciu na różne formy	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
Rozwój mieszkalnictwa w gminie	Zwiększenie dostępu do nowych mieszkań.	Liczba nowych mieszkań oddanych do		2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

		użytku.		
	Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych młodych rodzin z dziećmi, osób średnio i najniżej zarabiających, osób starszych, z niepełnosprawnościami, zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba mieszkań przypadająca na 1 tys. mieszkańców.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	
Działania inwestycyjne mające na celu poprawę stanu technicznego i funkcjonalności budynków w ramach gminnych zasobów mieszkaniowych, optymalizację kosztów utrzymania oraz wdrożenie rozwiązań proekologicznych, a także ukierunkowane na polepszenie atrakcyjności otoczenia nieruchomości.	Poprawa stanu technicznego gminnych zasobów mieszkaniowych.	Koszty utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym koszty energii.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Optymalizacja kosztów utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym zwiększenie wydajności energetycznej.			
	Poprawa warunków mieszkaniowych osób korzystających z lokali komunalnych.			
Współpraca na rzecz wieloaspektowej walki z powikłaniami i problemami zdrowotnymi osób, które chorowały na COVID-19.	Przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii koronawirusa.	Liczba zdiagnozowanych przypadków osób z zespołem pocovidowym.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Podniesienie poziomu zdrowia publicznego			

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Cele szczegółowe 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu				
Rozwój narzędzi i organizacji systemu monitorowania usług publicznych, badania ich jakości oraz satysfakcji odbiorców.	Poznanie ocen i opinii mieszkańców na temat dostępnych usług publicznych.	Liczba raportów z badań społecznych wśród mieszkańców.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Ewaluacja systemu świadczenie usług publicznych.			
Systematyczne podnoszenie kompetencji pracowników urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych oraz wdrażanie usprawnień i innowacyjnych instrumentów zarządzania.	Doskonalenie administracji i zarządzania.	Poziom zadowolenia mieszkańców z pracy urzędu.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Podniesienie jakości usług publicznych.	Liczba uchylonych przez wojewodę decyzji.		
Zapewnienie dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej) w administracji lokalnej, w tym zaprojektowanie i budowa pojazdów w obiektach użyteczności publicznej w gminie	Zapewnienie dostępności administracji lokalnej dla wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami.	Liczba obiektów użyteczności publicznej dostępna architektonicznie dla osób ze szczególnymi potrzebami.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Poprawa warunków życia i funkcjonowania mieszkańców ze szczególnymi potrzebami.	Liczba obiektów użyteczności publicznej zmodernizowana architektonicznie pod kątem osób ze szczególnymi potrzebami.		
Rozwój e-administracji lokalnej i upowszechnienie korzystania	Wzrost dostępności i liczby e-usług.	Liczba lub odsetek spraw załatwianych		2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

z obsługi elektronicznej wśród mieszkańców.	Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie.	cyfrowo przez Urząd Gminy.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	
	Podniesienie jakości usług publicznych.	Poziom zadowolenia mieszkańców z pracy urzędu.		
Inspirowanie, animowanie i realizowanie projektów współpracy z otoczeniem i interesariuszami administracji mogących przynieść korzyści w zakresie wspólnych inwestycji oraz dostępu do wiedzy, know-how i konkretnych rozwiązań, w tym rozwijanie współpracy samorządowej w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz przenoszenie jej na środowiska lokalne, a także współpracymiędzysektorowej (uczelnie – biznes – instytucje publiczne – organizacje pozarządowe) i partnerstwa publiczno-prywatnego.	Rozwój procesów współpracy z otoczeniem i interesariuszami administracji.	Liczba zrealizowanych projektów we współpracy gminy i co najmniej 1 innej JST.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba zrealizowanych projektów we współpracy gminy z uczelniami wyższymi.		
	Osiągnięcie efektu synergii.	Liczba zrealizowanych projektów we współpracy gminy i co najmniej 1 NGO.		
		Liczba umów partnerstwa publiczno-prywatnego.		
Wsparcie merytoryczne,	Profesjonalizacja NGO	Liczba NGO, które zatrudniają pracowników.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

organizacyjne i prawno-księgowe organizacje pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych.		Liczba NGO, które pozyskały dofinansowanie ze źródła innego niż budżet gminy.		
Powierzenie i wspieranie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, w tym w oparciu o umowy wieloletnie.	Rozwój współpracy samorządu z NGO.	Liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Podniesienie jakości realizacji zadań publicznych.	Suma środków publicznych przekazywanych organizacjom pozarządowym.		
	Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.			
Promocja inicjatyw lokalnych i funduszu sołectkiego jako modelu partycypacji mieszkańców w decyzjach budżetowych gminy.	Zwiększenie wpływu mieszkańców na decyzje budżetowe gminy.	Liczba projektów zgłoszonych do inicjatyw lokalnych i funduszu sołectkiego.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
	Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.	Wartość zrealizowanych projektów zgłoszonych do inicjatyw lokalnych i funduszu sołectkiego.		
Edukacja obywatelska mieszkańców, promocja wolontariatu oraz stowarzyszenia się i angażowania w działania organizacji pozarządowych.	Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.	Liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy, w tym w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców.	Urząd Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030
		Liczba wolontariuszy na terenie gminy.		

8. Wieloletni Plan Inwestycyjny

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Nieodzownym elementem każdej Strategii Rozwoju jest Wieloletni Plan Inwestycyjny, zawierający kluczowe i strategiczne inwestycje planowane do wykonania w celu realizacji założeń i priorytetów, wskazanych w dokumencie strategicznym. Poniżej zamieszczono tabelę z kartami zadań, zawierającymi wybrane inwestycje kluczowe dla mieszkańców i władz gminy, których realizacja w szczególny sposób wpłynie na zmianę standardu życia mieszkańców.

Wybrane inwestycje, przedstawione poniżej nie wyczerpują katalogu przedsięwzięć możliwych do realizacji w ramach niniejszej strategii, lecz będą bezpośrednio wpisywać się w realizację wskazanych w rozdziale **7 Plan operacyjny**.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 43 Kluczowe przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2021-2030

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia i zakres	Okres realizacji	Szacunkowa wartość inwestycji w zł	Źródła finansowania	Cel szczegółowy (oznaczenie)
Karta zadania 1	Inwestycje w Infrastrukturę wod-kan: - Modernizacja sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej. - modernizacja stacji uzdatniania wody na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie. - Modernizacja oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków położonych na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	15 000 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.1
Karta zadania nr 2	Budowa sieci dróg rowerowych (ścieżek rowerowych) na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	4 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	2.2
Karta zadania nr 3	Budowa, przebudowa modernizacja, sieci dróg, mostów, przepustów oraz parkingów na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	10 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.4

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Karta zadania nr 4	Pozyskiwanie terenów pod inwestycje oraz ich uzbrojenie	2021-2030	800 000,00	Fundusze europejskie i regionalne,	1.1
Karta zadania nr 5	Modernizacja i rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego (wymiana i montaż nowych lamp) na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	2 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.2
Karta zadania nr 6	Modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie	2021-2030	2 000 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.4 3.5
Karta zadania nr 7	Utworzenie stacji ładowania samochodów elektrycznych a także rowerów oraz hulajnóg na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	400 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.4
Karta zadania nr 8	Zagospodarowanie terenu pod zalew rekreacyjny wraz z terenem towarzyszącym	2021-2030	6 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	2.2 3.3
Karta zadania nr 9	Modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	5 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy	2.2

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

				Plan Odbudowy, Polski Ład	
Karta zadania nr 10	Rewitalizacja centrum miejscowości Wielopole Skrzyńskie oraz innych miejscowości w gminie	2021-2030	3 000 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.3
Karta zadania nr 11	Montaż odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	4 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.2
Karta zadania nr 12	Remont i modernizacja zabytkowych budynków, parków na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	3 400 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	2.1 3.3
Karta zadania nr 13	Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez wyeliminowanie pokryć dachowych i innych odpadów zawierających azbest z obszaru Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	300 000,00	Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.2
Karta zadania nr 14	Montaż koszy na śmieci, ławek w ogólnodostępnych miejscach	2021-2030	120 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.3

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Karta zadania nr 15	Budowa i modernizacja zaplecza sportowo-rekreacyjnego na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie (m.in. place zabaw, siłownie napowietrzne, boiska wielofunkcyjne, ławki, punkty widokowe, ścieżki ekologiczne, smart ławek, wyznaczenie miejsc na terenie Gminy na latanie dronem, itp)	2021-2030	6 800 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	2.2
Karta zadania nr 16	Budowa nowych alejek w parkach, miejscach zalesionych, centrach miejscowości z obszaru Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	1 200 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.3
Karta zadania nr 17	Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznych	2021-2030	1 000 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	4.3
Karta zadania nr 18	Termomodernizacja oraz modernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie.	2021-2030	5 500 000,00	Fundusze europejskie i regionalne, Krajowy Plan Odbudowy, Polski Ład	3.2

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

9. Część planistyczna

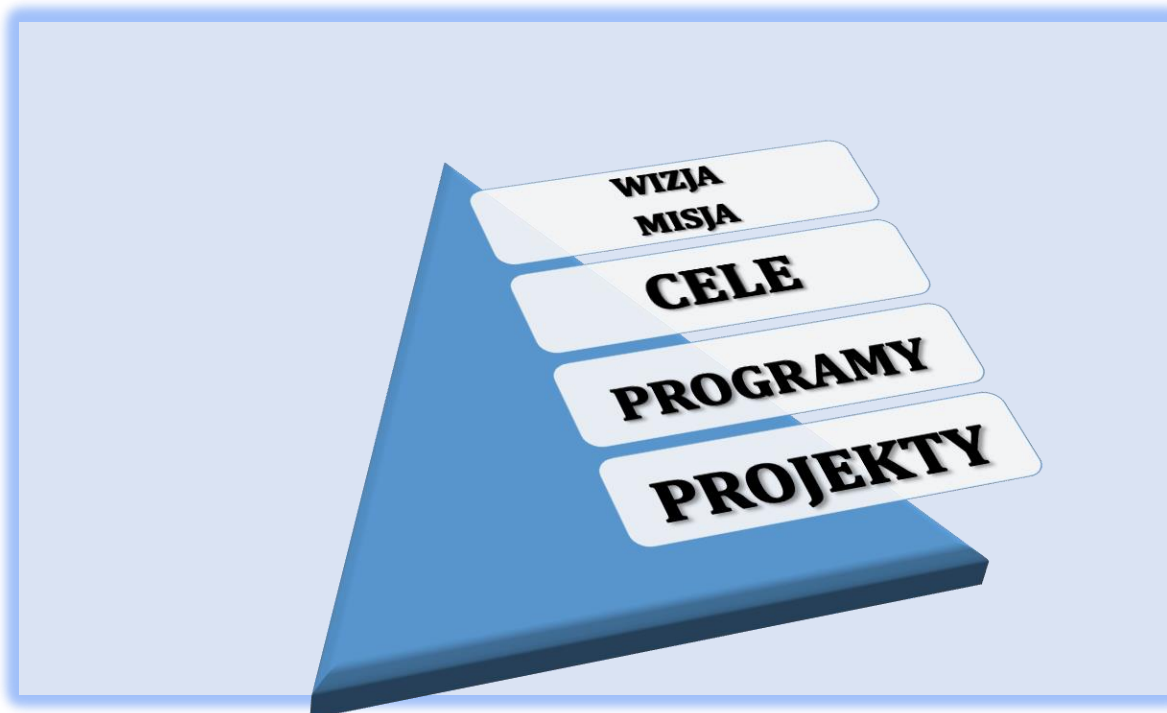

9.1 Struktura Strategii

Opracowana Strategia jest dokumentem o wyrazistej, logicznej strukturze. Najważniejszym, wyjściowym elementem jest wizja gminy, która określa pożądany przez mieszkańców jej wizerunek w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” gminy.

Kolejnym elementem jest misja rozwoju gminy, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, czyli osiągnięcia stanu, określonego w wizji. Misja jest sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jednocześnie wskazuje priorytety działalności w najbliższych latach, ale przede wszystkim jest najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Strategia jest zorganizowana na kilku poziomach; strukturą swoją przypomina piramidę, której wierzchołek stanowi wizja. Następnie wyróżniono niższe poziomy planowania:

Następnym po misji poziomem planowania są **cele strategiczne**. Definiują kierunki rozwoju gminy, jednocześnie pozwalają na zachowanie jasnego podziału Strategii, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów.

Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działania samorządu. Projekty realizacyjne to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

mieralne przy wdrażaniu Strategii. Projekty te zostały w niniejszym dokumencie szczegółowo rozpisane. Każdy projekt opatrzone opisem, w którym przedstawiono uzasadnienie jego wyboru oraz inne, ważne dla jego realizacji, informacje. Dodatkowo dla projektów opracowano zestaw niezbędnych danych, obejmujących przede wszystkim zadania, czyli czynności do wykonania w ramach każdego projektu. Zostały tutaj również określone inne informacje – opis beneficjentów i celu, dla jakiego projekt jest realizowany, informacje o jednostce odpowiedzialnej za jego wykonanie oraz jednostkach współpracujących, a także daty realizacji poszczególnych zadań.

W pracy nad wszystkimi powyższymi elementami Strategii uwzględniono wymagania pryncypiów zarządzania strategicznego, które składa się z czterech zasadniczych faz działania:

Kluczowym elementem w przygotowaniu Strategii rozwoju jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jego wdrożenia. Ponieważ większość problemów, związanych z realizacją Strategii, wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych, ułatwiający zrozumienie ich zasadności.

Należy podkreślić, że Strategia jest tzw. planem maksymalnym, to znaczy obejmuje ona zdecydowaną większość przedsięwzięć, jakie mieszkańcy chcieliby, aby były zrealizowane do 2030 roku – aby tak się stało, muszą być w pełni spełnione wszystkie warunki, związane z pozyskaniem środków własnych, środków zewnętrznych oraz z wykorzystaniem zdolności technicznych i organizacyjnych.

W rzeczywistości cele, zapisane w Strategii, nigdy nie są osiągnięte dokładnie w takim zakresie, w jakim są za pierwszym razem zaplanowane, bo w ciągu wielu lat realizacji przedsięwzięć strategicznych zmienia się zarówno samorząd, jak i jego otoczenie – pojawiają się nowe koncepcje, wyzwania, oczekiwania i możliwości, których konsekwencją jest zmiana lub nawet zaniechanie części pierwotnych planów, a w ich miejsce wprowadzane są inne.

9.2 Wizja i misja Gminy Wielopole Skrzyńskie

Osią prezentowanej Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie jest jej misja – pierwszy konkretny rezultat przeprowadzonego procesu planowania strategicznego.

Misją Gminy Wielopole Skrzyńskie jest zapewnienie wzrostu jakości życia jej mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa, infrastruktury, edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, turystyki i sportu z wykorzystaniem współpracy i lokalnych zasobów, mocnych stron gminy oraz szans dla przezwyciężenia słabych stron i zagrożeń zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Wizja:

Gmina Wielopole Skrzyńskie oferuje społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z dostępem do usług publicznych wyższej jakości, przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury.

Gmina Wielopole Skrzyńskie przedsiębiorcza i efektywna rolniczo, atrakcyjna inwestycyjnie, bezpieczna dla życia i biznesu, lokalny lider upraw ekologicznych, produkcji zdrowej żywności, zwierzęcej i przetwórstwa, atrakcyjna dla turystyki, sportu, rekreacji, wypoczynku, miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem jej dziedzictwa lokalnego.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

DRZEWO STRATEGICZE:			
Misja	MISJĄ GMINY WIELOPOLE SKRZYŃSKIE JEST ZAPEWNIENIE WZROSTU JAKOŚCI ŻYCIA JEJ MIESZKAŃCÓW POPRZEZ ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROLNICTWA, INFRASTRUKTURY, EDUKACJI, OCHRONY ZDROWIA, OPIEKI SPOŁECZNEJ, TURYSTYKI I SPORTU Z WYKORZYSTANIEM WSPÓŁPRACY I LOKALNYCH ZASOBÓW, MOCNYCH STRON GMINY ORAZ SZANS DLA PRZEZWYCIĘŻENIA SŁABYCH STRON I ZAGROŻEŃ ZGODNIE Z ZASADAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU		
Wizja	Gmina Wielopole Skrzyńskie oferuje społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z szerokim dostępem do usług publicznych wyższej jakości, przy eliminacji wykluczeni w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury	Gmina Wielopole Skrzyńskie przedsiębiorcza i efektywna rolniczo, atrakcyjna inwestycyjnie oraz bezpieczna dla życia i biznesu, lokalny lider upraw ekologicznych, produkcji zdrowej żywności, zwierzęcej i przetwórstwa o wymiarze ponadlokalnym, atrakcyjne dla turystyki, sportu, rekreacji, wypoczynku i odnowy biologicznej, miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na wyższą jakość edukacji i kulturę z zachowaniem dziedzictwa lokalnego	
Priorytet	Poprawa możliwości zatrudnienia i warunków życia mieszkańców, dostępu do usług publicznych o wyższej jakości, poprzez eliminację wykluczeni w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, społecznych oraz w zakresie korzystania z infrastruktury	Wzrost przedsiębiorczości, innowacyjności, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konkurencyjność z wykorzystywaniem nisz rynkowych w zakresie produkcji i usług, tworzenia grup producenckich oraz kreowania promocji i budowy wizerunku Gminy	Produkcja zdrowej żywności z upraw ekologicznych oraz wytwarzanie czystej energii i ciepła
	Dostępność transportowa, efektywność lokalnej przedsiębiorczości rolnictwa i przechowalnictwo rolno-spożywcze,	Turystyka, sport, rekreacja, wypoczynek oraz usługi odnowy biologicznej połączone z rehabilitacją	

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Obszary	Gospodarka i rynek pracy	Dziedzictwo, turystyka i oferta wolnego czasu	Przestrzeń i środowisko	Kapitał ludzki i społeczny
<i>Cel nadrzędny</i>	„Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz konkurencyjności gospodarki gminy, poprzez aktywizację gospodarczą, rozwój infrastruktury, w tym turystycznej i sportowej, podnoszenie jakości edukacji, kultury i kwalifikacji mieszkańców, ochrony zdrowia, opieki społecznej z wykorzystaniem zasobów gminy, dziedzictwa kulturowego oraz szans i wsparcia finansowego”.			
<i>Cele strategiczne</i>	1..Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość	2. Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania wolnego czasu bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrody	3. Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym	4. System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, oraz gwarantujący rozwój
	<i>Cele szczegółowe</i>			
	<i>Działania strategiczne</i>			

9.3 Model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy

Podrozdział odnosi się do przepisów wskazujących, iż Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030 określa w szczególności „model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy”, zgodnie z art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Model struktury przestrzenno – funkcjonalnej służyć będzie zobrazowaniu przestrzennej struktury gminy, wpisując w model poszczególne zadania inwestycje gminy. Przedstawione zadania inwestycyjne posiadają wyłącznie charakter przestrzenny, jednak stworzone zostały na podstawie szacowanych zadań inwestycyjnych, które gmina chciałaby zrealizować w perspektywie 2021-2030.

W ramach najważniejszych zadań inwestycyjnych można wymienić:

1. Infrastruktura komunikacyjna:

- Budowa, sieci dróg rowerowych (ścieżek rowerowych) na obszarze gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Modernizacja i rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego (wymiana i montaż nowych lamp) na obszarze gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Budowa, przebudowa modernizacja, sieci dróg, mostów, przepustów oraz parkingów na obszarze Gminy Wielopole Skrzyńskie ,
- Modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników na obszarze gminy Wielopole Skrzyńskie;

2. Infrastruktura rekreacyjno-sportowa:

- Zagospodarowanie terenu pod zalew rekreacyjny wraz z terenem towarzyszącym,
- Modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych na obszarze gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Budowa i modernizacja zaplecza sportowo-rekreacyjnej na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie (m.in. place zabaw, siłownie napowietrzne, boiska wielofunkcyjne, ławki, punkty widokowe, ścieżki ekologiczne, smart ławek, wyznaczenie miejsc na terenie Gminy na latanie dronom, itp.).

3. Infrastruktura techniczna:

- Inwestycje w infrastrukturę wod-kan:
  - budowa kanalizacji i sieci wodociągowej oraz modernizacja sieci istniejących,
  - Modernizacja oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków położonych na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Rewitalizacja Centrum Wielopole Skrzyńskie oraz miejscowości gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Montaż Odnawialnych źródeł Energii na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Termomodernizacja oraz modernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

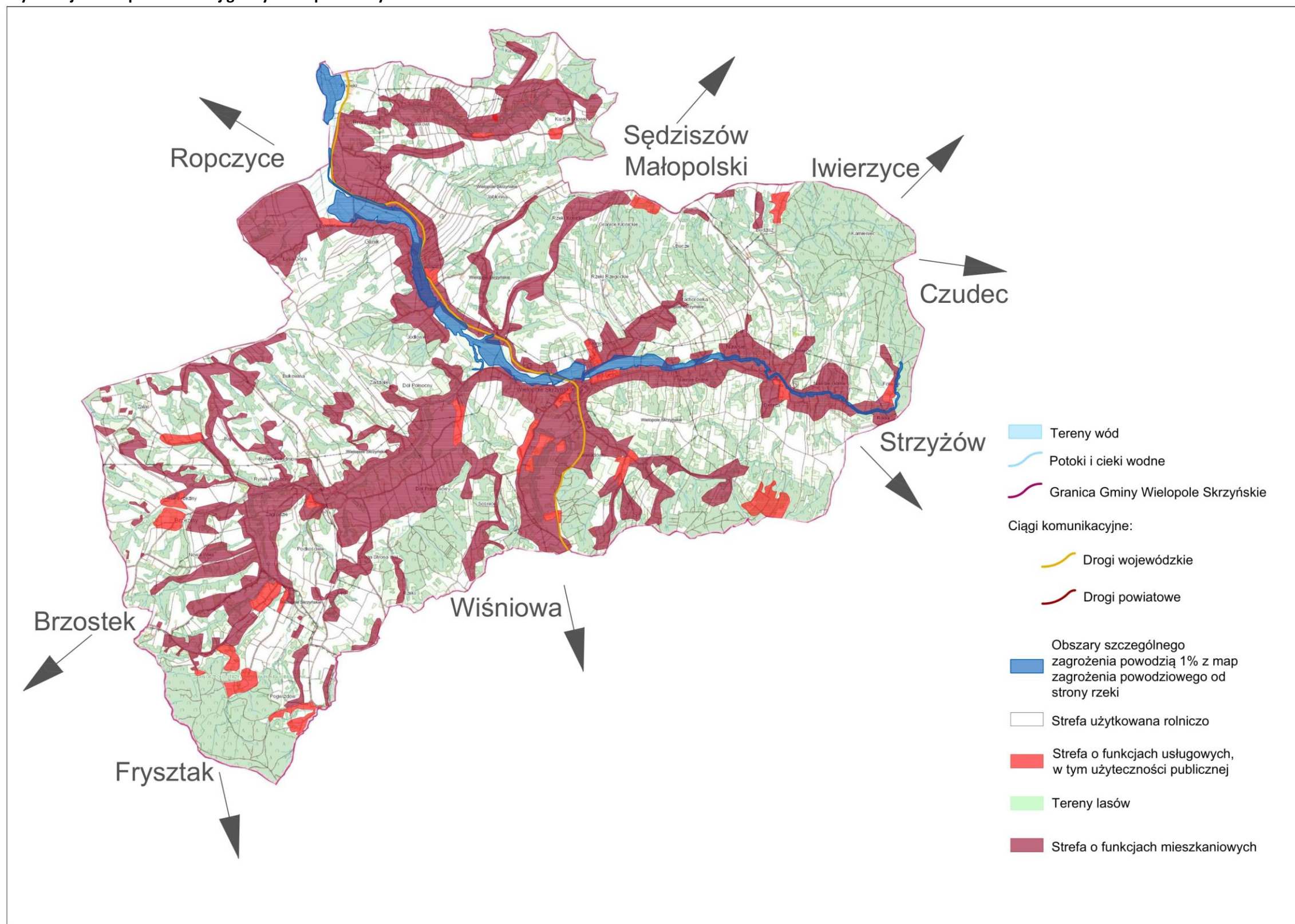
---

4. Infrastruktura społeczna:

- Utworzenie stacji ładowania samochodów elektrycznych a także rowerów oraz hulajnóg na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznych.

Mapa 8 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie

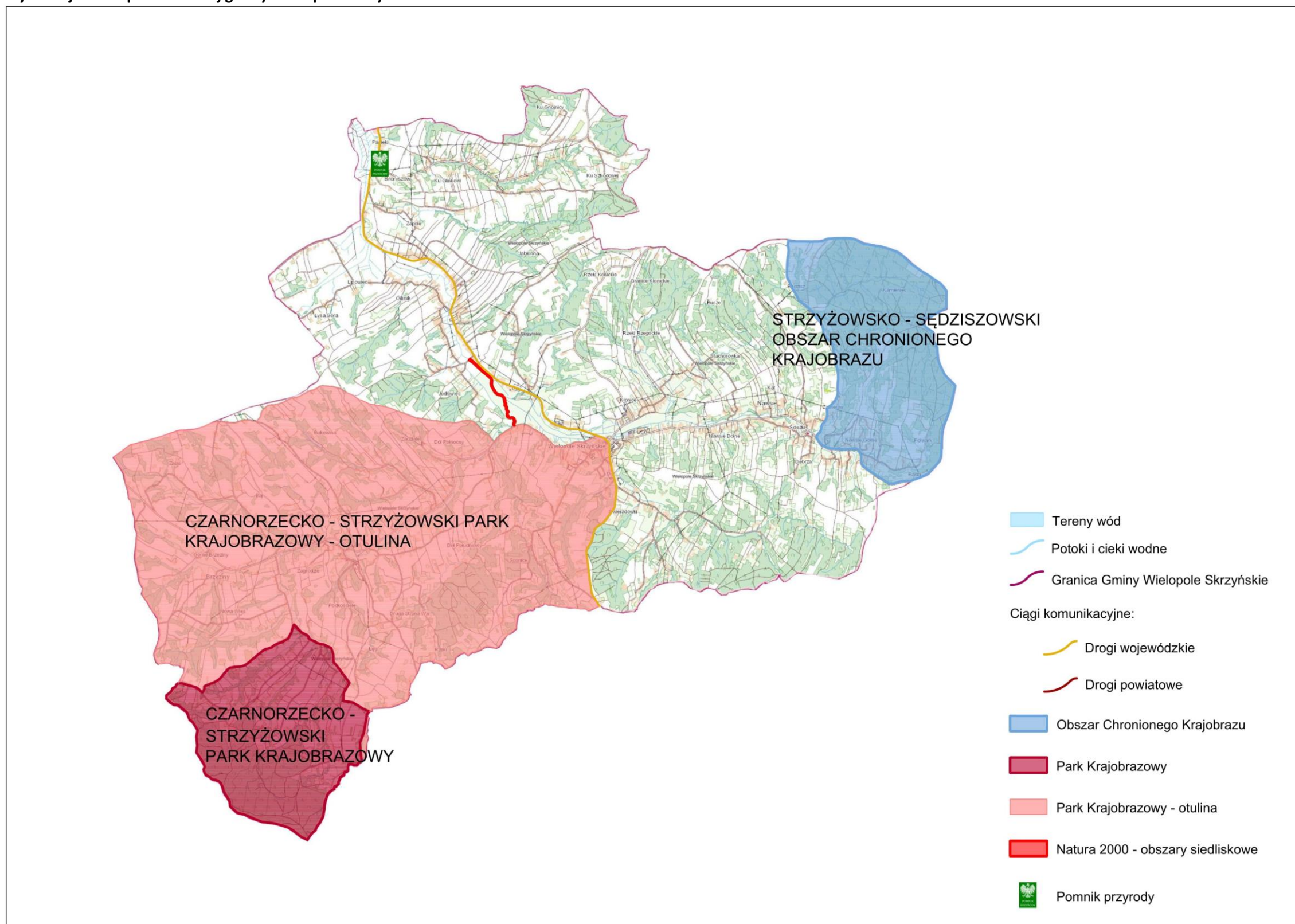

Źródło: Opracowanie własne

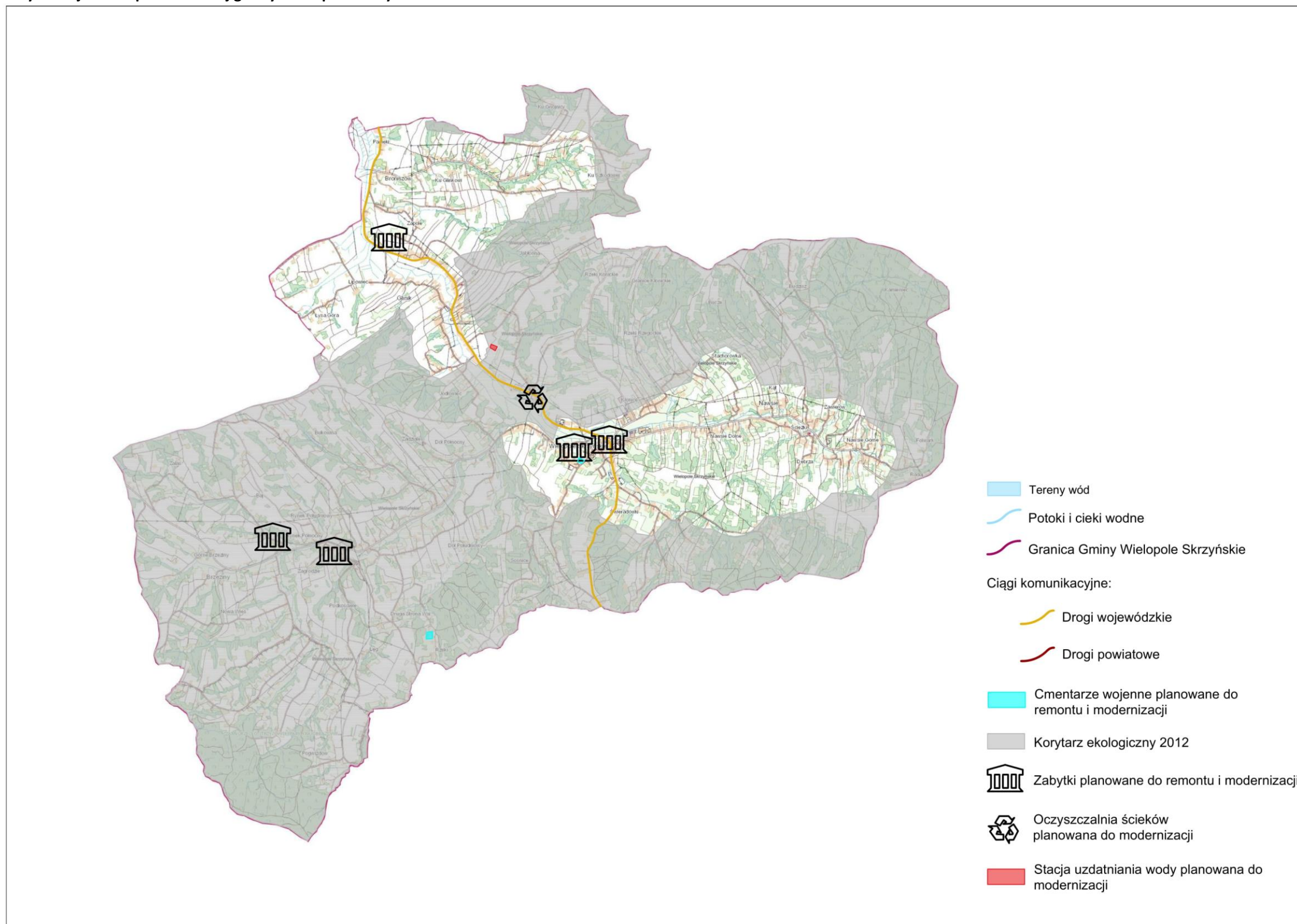
Mapa 9 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: Opracowanie własne

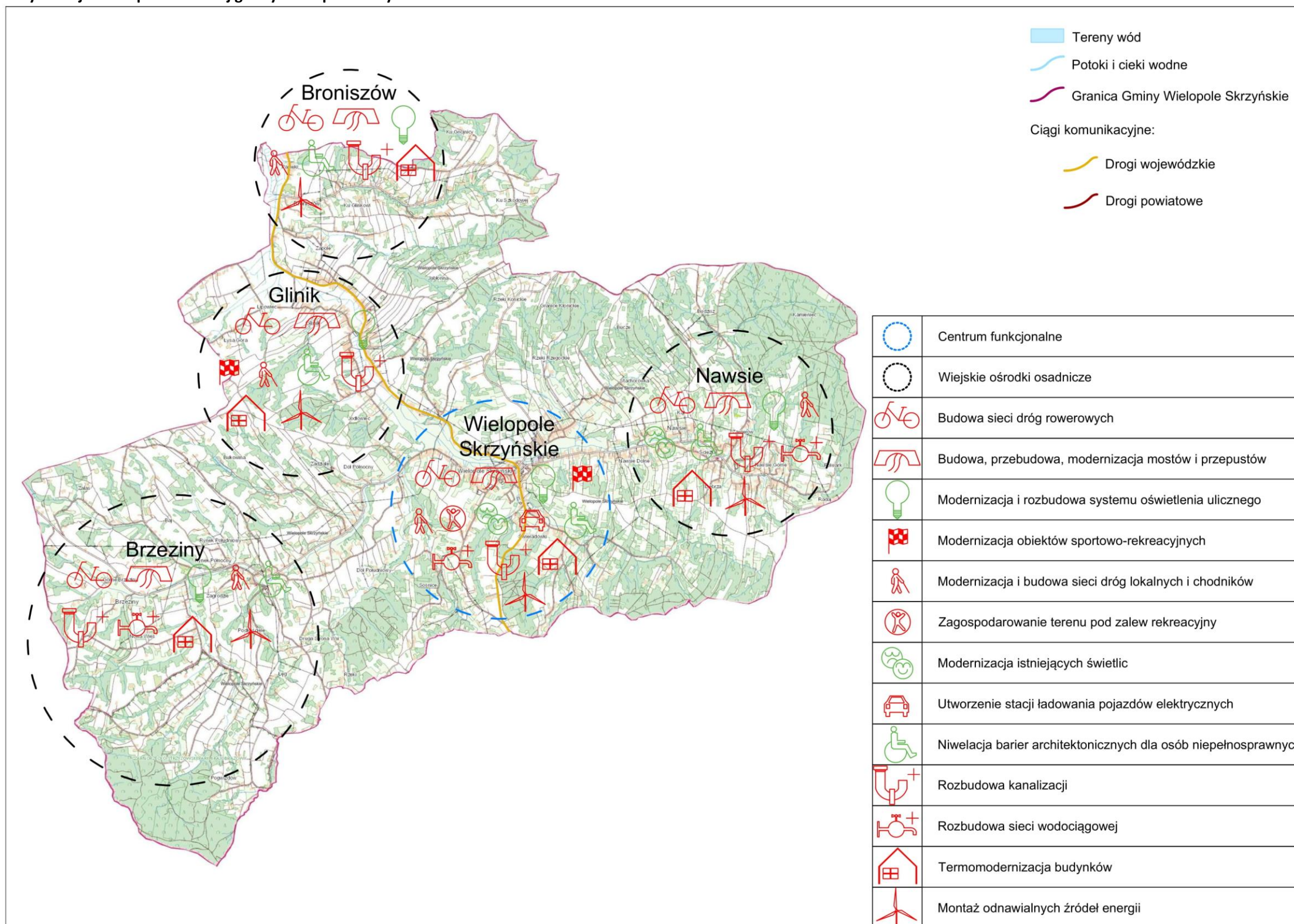
Mapa 10 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: Opracowanie własne

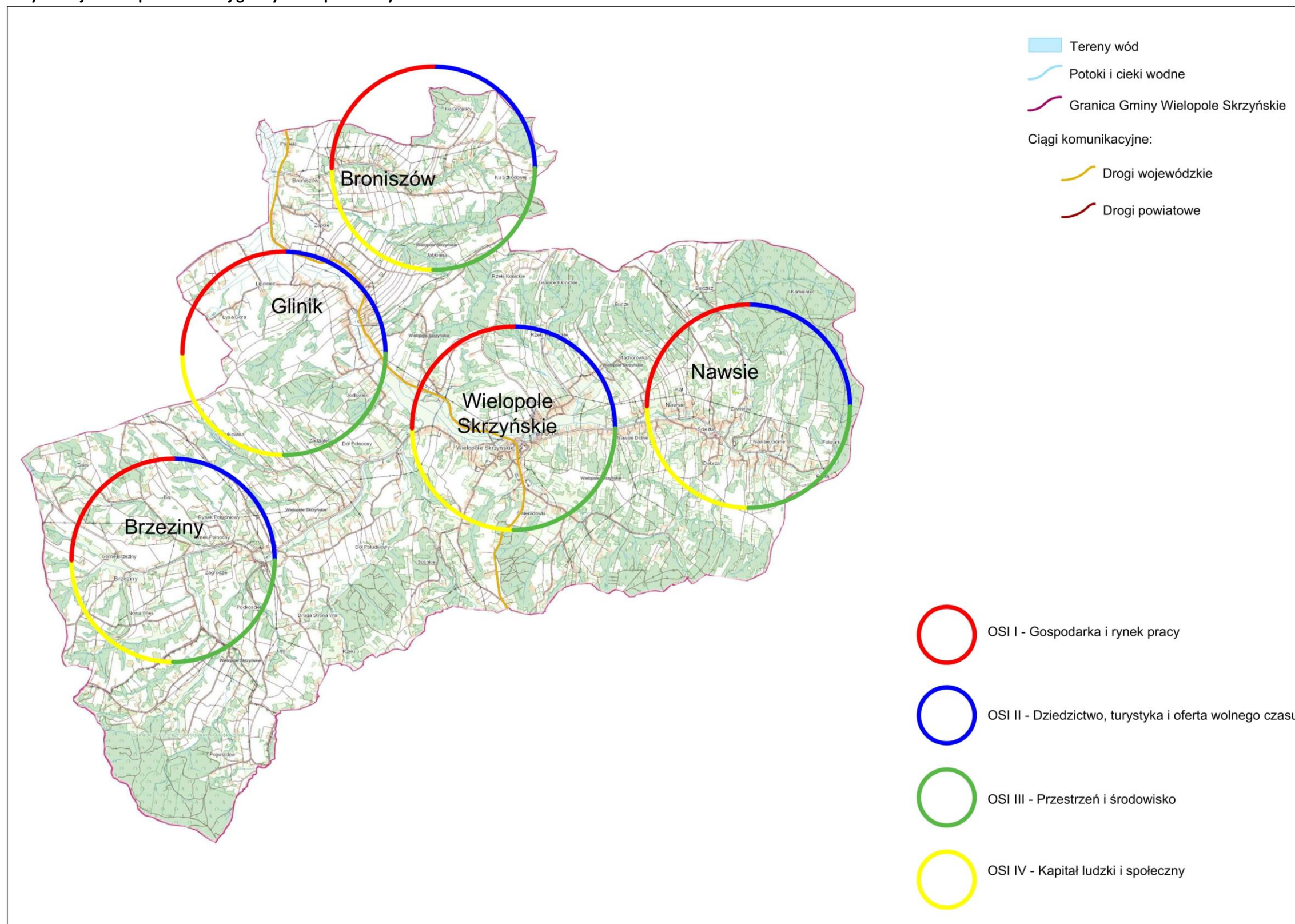
Mapa 11 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 12 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie

Źródło: Opracowanie własne

9.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Wielopole Skrzyńskie wynikają z przyjętego i opisanego wyżej modelu. Dotyczą kluczowych jednostek funkcjonalno-przestrzennych. Opis uwzględnia krótką charakterystykę każdej z nich oraz określa najważniejsze zalecenia i wskazówki dotyczące polityki przestrzennej w odniesieniu do tych jednostek.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej dla:

1. Terenów o wartości historycznej i kulturowej:

- Zachowanie historycznej tkanki i struktury przestrzennej oraz elementów charakterystycznych i zakorzenionych w świadomości społeczności lokalnej,
- Podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- Umacnianie pozycji Wapna i Stołężyna jako miejsca jarmarków w celu promowania rozwoju lokalnej gospodarki,
- Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni zarówno dla mieszkańców, jak i turystów oraz gości,
- Zwiększenie udziału zieleni,
- Uwzględnienie przestrzeni dla organizacji niewielkich wydarzeń o charakterze kulturalnym, rozrywkowym, integracyjnym, wystawienniczym,
- Integrowanie funkcji turystycznej, handlowej i roli „żywego centrum Wielopola Skrzyńskiego”,
- Utrzymanie miejsc parkingowych przy jednoczesnej promocji komunikacji pieszej, rowerowej i zbiorowej.

2. Terenów o funkcjach usługowych:

- Rozwój funkcji usługowych w Wielopolu Skrzyńskim i dążenie do kształtowania lokalnych centrów usługowych w innych miejscowościach wiejskich,
- Rozwój usług wraz z rozwojem zabudowy i przyrostem liczby mieszkańców, a także odwiedzających gminę turystów i gości,
- Kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych
- Kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- Mieszanie i dodawanie funkcji,
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, punkty przesiadkowe),
- Dobra organizacja miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach usługowych.

3. Terenów o funkcjach mieszkaniowych:

- Ochrona krajobrazu kulturowego dawnych układów ruralistycznych,
- Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- Dopuszczenie drugiego pasa zabudowy na zapleczu istniejących budynków usytuowanych wzdłuż ulic w sołectwach,
- Ograniczenie rozwoju zabudowy wielorodzinnej,
- Kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową w sołectwach,
- Kreowanie połączeń z układem zewnętrznym: komunikacyjnych i kompozycyjnych, w tym z terenami aktywnymi przyrodniczo,
- Kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji, a także zachowanie niezabudowanych odcinków doliny rzecznej jako wolnej od zabudowy,
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych, ekologiczny transport zbiorowy, połączenia rowerowe,
- Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkole, szkoła, place zabaw, skwery),
- Prowadzenie infrastruktury technicznej bazujące na analizie potrzeb i rachunku ekonomicznym,
- W centralnych częściach miejscowości na terenie gminy oraz przy głównych trasach komunikacyjnych przewiduje się rozwój mieszanych form zagospodarowania mieszkaniowo-usługowych,

4. Dla obszarów rozwoju gospodarczego gminy:

- Połączenie z ponadlokalnym układem komunikacyjnym,
- Tworzenie układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę,
- Ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- Wyposażenie terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w kanalizację sanitarną i nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej,
- Uzbrajanie terenów proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania,
- Zapewnienie odpowiednich parametrów infrastruktury liniowej,

5. Dla terenów zielonych (lasów, zieleni urządzonej) gminy:

- Zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego oraz krajobrazu, których zasadniczymi elementami są: kompleksy leśne wraz z terenami pozostałych zalesień i lokalne ciągi ekologiczne,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- Przeciwdziałanie degradacji środowiska,
- Porządkowanie istniejących i tworzenie nowych zespołów zieleni urządzonej,
- Zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych i towarzyszących im łąk w dotychczasowym użytkowaniu, uzupełnianie i poszerzanie kompleksów leśnych,
- Wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia atrakcyjnej oferty aktywnego spędzania czasu wolnego (sport, rekreacja, wypoczynek, turystyka),
- Wyznaczanie ścieżek edukacyjnych, szlaków turystycznych itp. oraz stref rekreacji i wypoczynku wyposażonych w miejsca parkingowe, infrastrukturę rowerową, tablice informacyjne i małą architekturę,
- Ograniczenia sytuowania nowej zabudowy,
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej.

6. Dla terenów rolniczych (grunty orne, łąki, pastwiska, sady) gminy:

- Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- Realizacja programu zalesień gruntów najłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- Ograniczenie zabudowy kubaturowej, możliwy rozwój zabudowy zagrodowej,
- Ograniczenie nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania,
- Możliwe obiekty usług rolniczych, produkcji rolniczej i ogrodniczej itp.,
- Zakaz obiektów oraz urządzeń degradujących w szerszym zasięgu środowisko i krajobraz,
- Możliwe przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu, jak np.: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport, wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych, parki i inne tereny zieleni urządzonej,
- Wykorzystanie indywidualnych lub sąsiedzkich systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

7. Dla wód powierzchniowych i podziemnych:

- Zachowanie istniejącego systemu, dążenie do poprawy klas czystości wód na obszarze całej gminy,
- Wykorzystanie surowców przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego,
- Ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej cieków wodnych z ograniczeniem zabudowy kubaturowej (wyjątki: funkcje związane ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką),
- Zakaz podejmowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- Zapewnienie dostępności komunikacyjnej, w szczególności poprzez rozwój sieci ścieżek rowerowych.

9.5 Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań

Gmina Wielopole Skrzyńskie położona jest w obrębie wydzielonych obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich. W celu ich identyfikacji przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- **Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),**
- **Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030,**
- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030**

Przez obszary specjalne rozumie się:

- **OF (obszary funkcjonalne)** – obszary, na których występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny
- **OSI (obszary strategicznej interwencji)** – określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł lub rozwiązania regulacyjne.

1. OSI Krajowe - Krajowa Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030):

- **Wschodnia Polska,**

Wschodnia część kraju w największym stopniu skupia obszary zagrożone marginalizacją, a jej województwa - lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie - znajdują się w grupie regionów o zdecydowanie niższym poziomie konkurencyjności w porównaniu do średniej w Unii Europejskiej. **W zasięgu OSI Wschodnia Polska znajduje się Gmina Wielopole Skrzyńskie.**

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Mapa 13 Wschodnia Polska

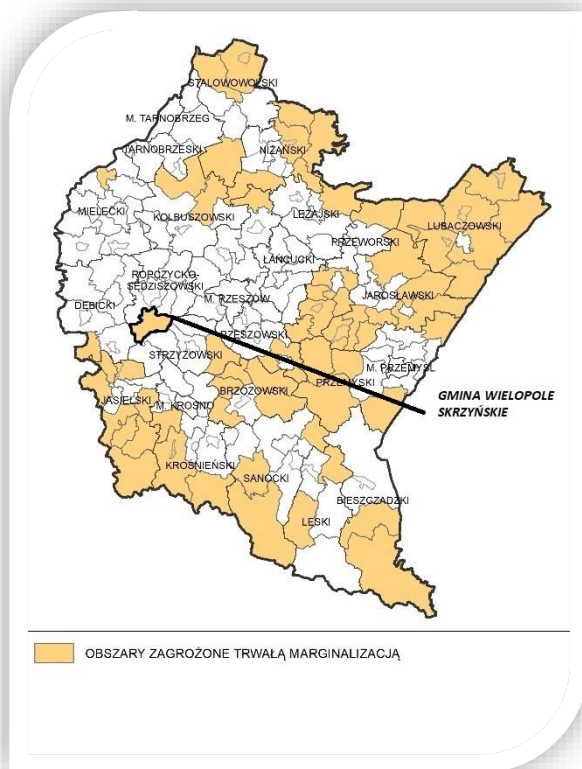
Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

Zgodnie z załącznikiem 1. Lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją: programowanie 2021-2027 do KSRR 2030 Gmina Wielopole Skrzyńskie znalazła się na 455 pozycji ww. listy. W związku z tym jest ona usytuowana w obszarze OSI: obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Mapa 14 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

2. OSI Regionalne - Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030:

Gmina Wielopole Skrzyńskie wpisuje się w priorytety:

- **7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju**
- **7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku,**

w szczególności:

7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju:

7.3.1. Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją województwie

Zakładane działania

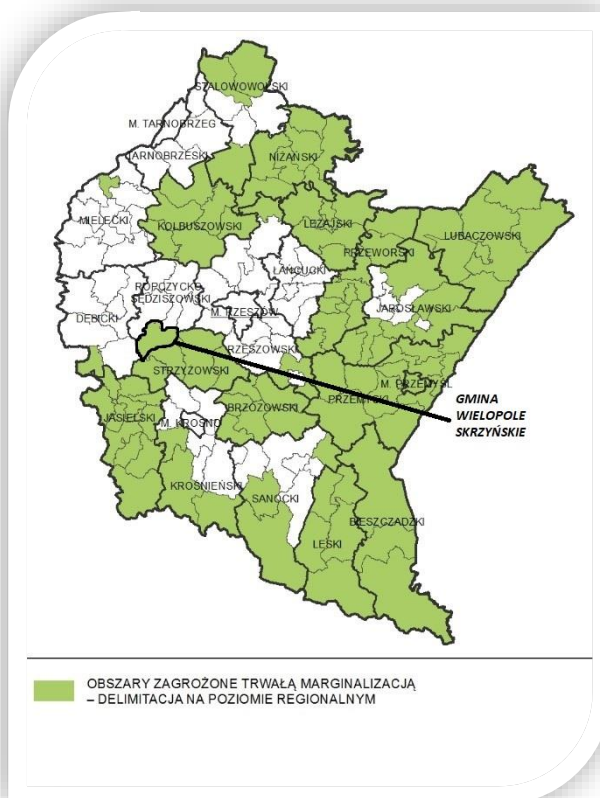
- rozwój sektora inwestycji prywatnych w oparciu o lokalne zasoby;
- aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców;

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych;
- pobudzenie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej;
- włączenie komunikacyjne obszarów o utrudnionej dostępności;
- dostosowanie infrastruktury technicznej (energetycznej, telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej) i społecznej, warunkującej rozwój gospodarczy i wyższą jakość życia mieszkańców;
- wzmocnienie roli instytucji publicznych, jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu;
- ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych poprzez wielopłaszczyznowe wykorzystanie potencjału współpracy transgranicznej;
- intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego.

Mapa 15 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku:

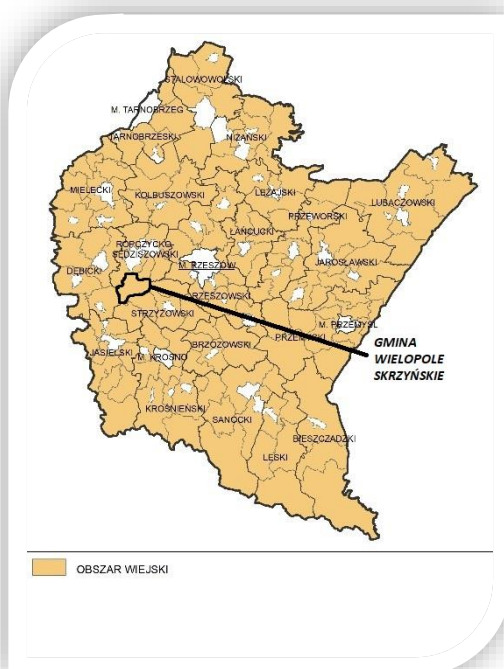
7.4.1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Obszary wiejskie dotyka zjawisko postępującej marginalizacji i niskiego poziomu jakości życia. Kluczową kwestią przeciwdziałającą tym trendom jest rozwój infrastruktury w szczególności: wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, teleinformatycznej oraz transportowej. Działania należy tak ukierunkować, aby umożliwiły rozwój gospodarki i przedsiębiorczości w tym powstawanie miejsc pracy w sektorach pozarolniczych, dostępność do usług publicznych, przekwalifikowanie zawodowe oraz mobilność przestrzenną, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego. Realizacja wyzwań regionalnych pozwoli na wielokierunkowy i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Zakładane działania:

- poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu;
- zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;
- modernizacja i rozbudowa energetycznych linii przesyłowych, jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa;
- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej
- poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami;
- tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

Mapa 16 Obszary wiejskie województwa podkarpackiego

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

7.4.2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Rozwój obszarów wiejskich należy oprzeć na wykorzystaniu zróżnicowanych potencjałów rozwojowych, wzmocnieniu sektora rolnictwa, jak również pozarolniczych specjalizacji gospodarczych. Strategicznym działaniem jest również aktywizowanie społeczności do podejmowania działalności gospodarczej wykorzystującej endogeniczne zasoby obszaru jako elementu konkurencyjności i zwiększenia dochodów ludności.

Zakładane działania:

- promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów;
- aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości, jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej;
- wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjnousługowych,
- rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

7.4.3. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym

Kluczowym czynnikiem determinującym inicjowanie procesów rozwoju obszarów wiejskich jest wielokierunkowa aktywizacja społeczności lokalnej. Podniesienie poziomu życia zależy od właściwej identyfikacji potrzeb i możliwości danego obszaru, w który to proces należy włączyć lokalną społeczność. Grupy społeczne powinny także współuczestniczyć w zarządzaniu lokalnymi zasobami. Istotne jest również oddolne zaangażowanie się społeczności w partnerstwa regionalne i ponadregionalne, a nawet międzynarodowe.

Zakładane działania:

- wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej;
- podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych;
- poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby;

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.);
- upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej; wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

7.4.4. Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej

Jakość przestrzeni obszarów wiejskich warunkuje możliwość i efektywność działań prorozwojowych. Dlatego też, gospodarka przestrzenna obszarów wiejskich powinna być określona w opracowaniach urbanistycznych, aby zapewnić racjonalne wykorzystanie przestrzeni i zasobów endogenicznych, przy zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Należy również dążyć do zachowania zgodności z dokumentami planistycznymi sporządzanymi dla obszarów sąsiednich.

Zakładane działania:

- dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców;
- efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów;
- wykorzystanie potencjału uzdrowskiego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej;
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030:

- **Wiejski obszar funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych**

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój gospodarki rolnej, leśnej oraz działalności pozarolniczej;
- 2) rozwój kapitału ludzkiego oraz wzrost poziomu życia mieszkańców;
- 3) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 4) wzmocnienie powiązań obszarów wiejskich z ośrodkami miejskimi – włączenie terenów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe;
- 5) ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- 6) racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego;
- 7) rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) zagospodarowanie terenów wiejskich umożliwiające wzrost towarowości w rolnictwie;
- 2) rozwój powiązań komunikacyjnych drogowych i kolejowych, poprawiający wewnętrzną i zewnętrzną dostępność obszaru;
- 3) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
- 4) rozwój rolnictwa dostosowanego do lokalnych warunków, poprawa struktury agrarnej gospodarstw;
- 5) rozwój i modernizacja bazy usług publicznych,
- 6) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.

• **Górski obszar funkcjonalny**

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój różnych form usług turystycznych i uzdrowiskowych;
- 2) ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- 3) rozwój gospodarki rolnej i przemysłu;
- 4) rozwój infrastruktury technicznej i transportowej;
- 5) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym.

Zasady i warunki zagospodarowania:

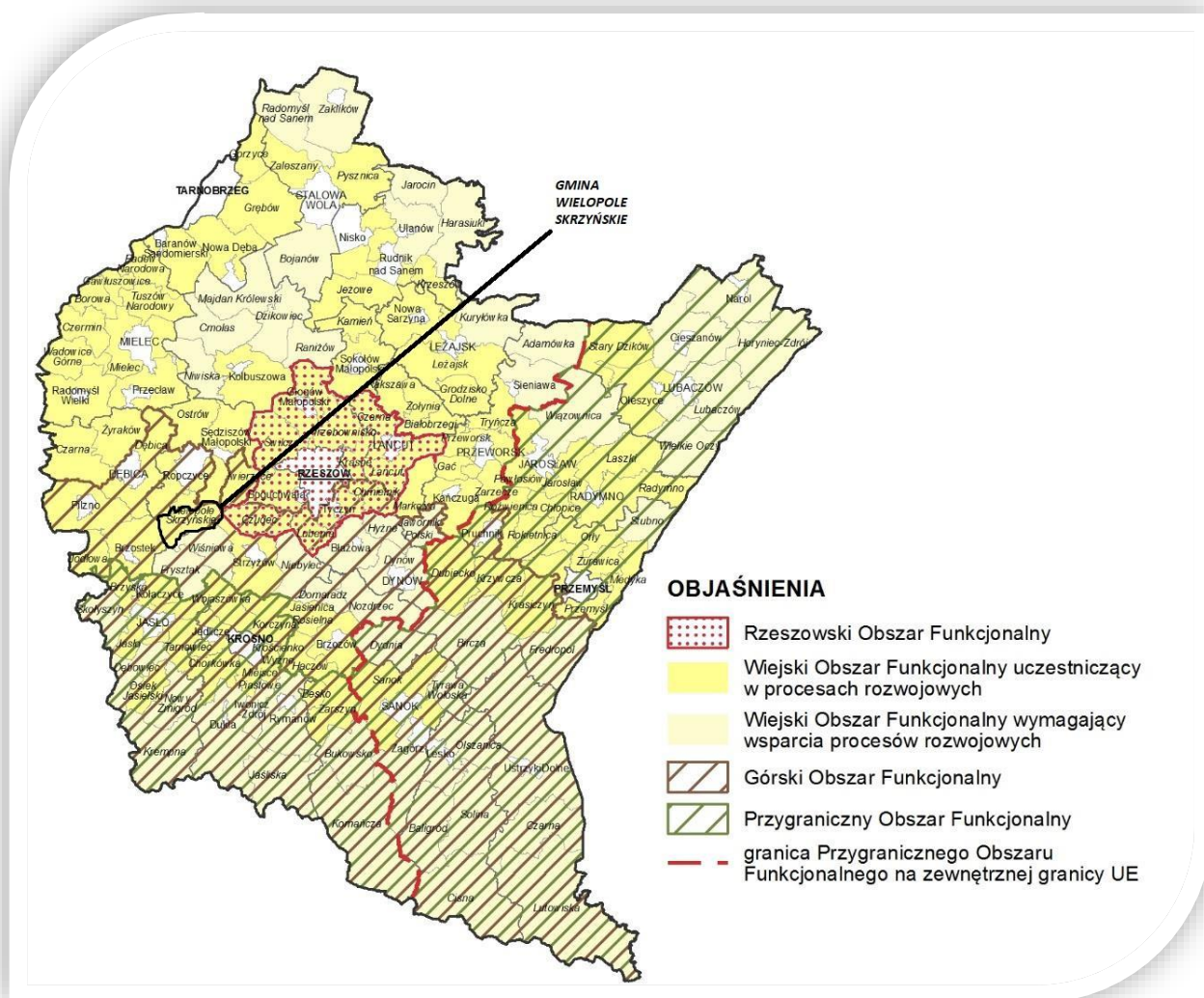
- 1) rozwój społeczno-gospodarczy z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;
- 2) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową;
- 3) tworzenie warunków rozwoju powiązań komunikacyjnych, społecznych i gospodarczych pomiędzy ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi;
- 4) rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym: form specjalistycznej produkcji rolniczej (winiarstwo, pszczelarstwo) z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego;
- 5) ochrona zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- 6) rozwój infrastruktury turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo;
- 7) ochrona walorów przyrodniczych i klimatycznych miejscowości uzdrowiskowych;
- 8) przeciwdziałanie suburbanizacji i rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych oraz dostosowanie zabudowy do otaczającego krajobrazu;

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- 9) wzmocnienie roli ośrodków miejskich – rozwój innowacyjnego przemysłu i bazy usług publicznych;
- 10) uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami;
- 11) budowa małych zbiorników wodnych celem zwiększenia zdolności retencyjnej terenów górskich.

Mapa 17 Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym – Wiejski Obszar Funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych, Górski Obszar Funkcjonalny,

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

• **OBSZAR FUNKCJONALNY POGÓRZY KARPACKICH**

Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój turystyki, w tym agroturystyki, turystyki kwalifikowanej, w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- 2) rozwój rolnictwa tradycyjnego i specjalistycznego oraz sadownictwa (w tym winnic);
- 3) rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, w tym w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego oraz przetwórstwa drzewnego;
- 4) rozwój energetyki odnawialnej.

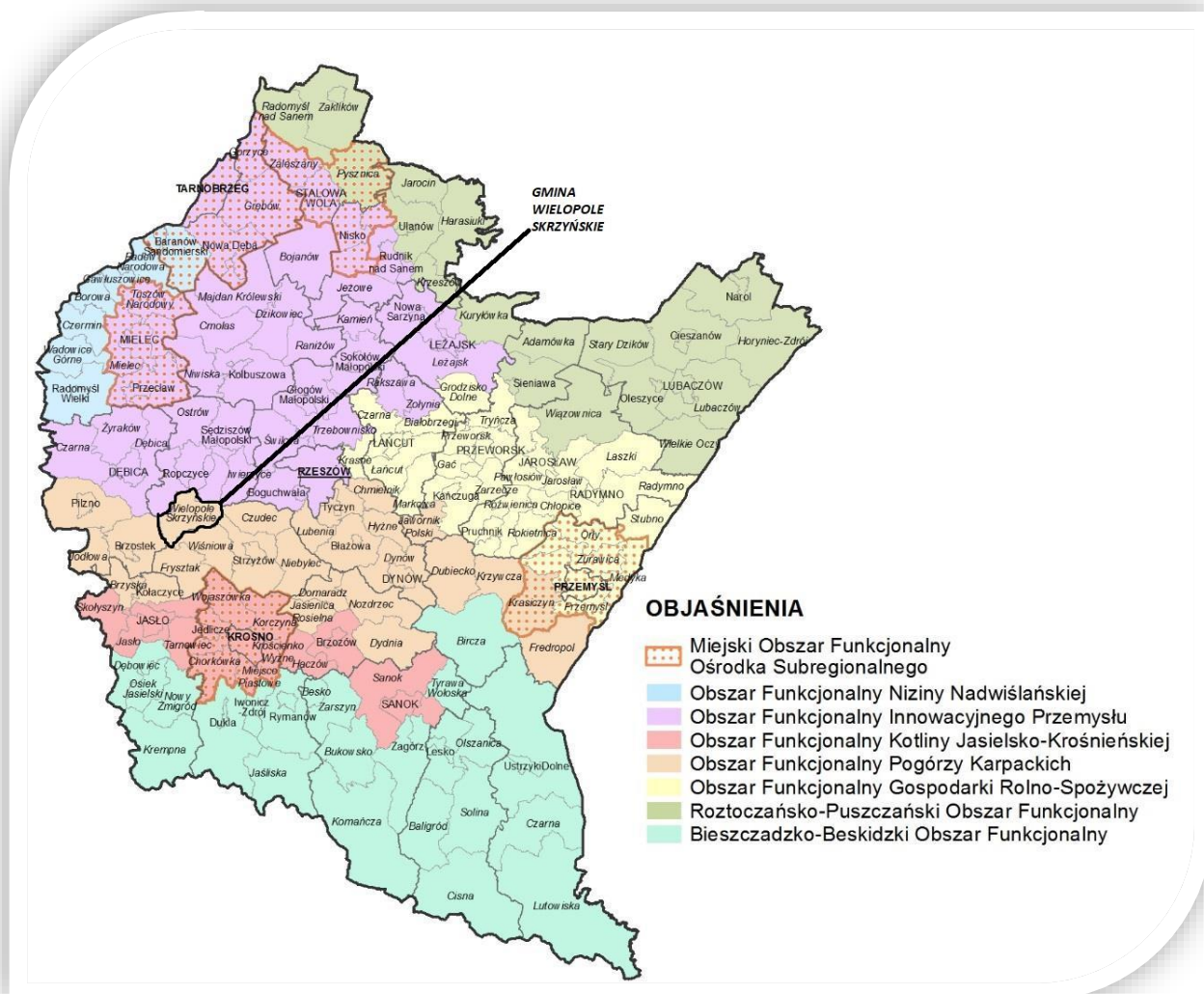
Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
- 2) poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym m.in. przekształcenia struktury agrarnej gospodarstw;
- 3) rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej;
- 4) uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami;
- 5) rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej oraz w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy;
- 6) rekultywacja w kierunku wodnym wyrobisk po odkrywkowym wydobyciu kruszyw;
- 7) rozwój infrastruktury związanej z energetyką opartą na odnawialnych źródłach energii.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Mapa 18 Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym - OBSZAR FUNKCJONALNY POGÓRZY KARPACKICH

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

3. OSI – Lokalne - Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

W ramach Strategii Rozwoju Wyodrębniono sześć obszarów priorytetowych, które są względem siebie równoważne i uzupełniają się:

- **Obszar I: Gospodarka i rynek pracy,**
- **Obszar II: Dziedzictwo turystyka i oferta wolnego czasu**
- **Obszar III: Przestrzeń i środowisko**
- **Obszar IV: Kapitał ludzki i społeczny**

Obszary te powiązane są z zidentyfikowanymi lokalnymi obszarami strategicznej interwencji, co zostało przedstawione w załączniku graficznym, stanowiącym mapę nr 15 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie w rozdziale 9.3 Model strukturalny funkcjonalno – przestrzennej Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 44 Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030

Cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	Cele Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030	Cele Strategii Rozwoju Gmina Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030
<p>1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>OBSZAR TEMATYCZNY 1. GOSPODARKA I NAUKA</p>	<p>Obszar I Gospodarka i rynek pracy</p> <p>Obszar III Przestrzeń i środowisko</p>
<p>2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 1.3. Zapewnienie dobrych warunków i systemu wsparcia podmiotów gospodarczych i rolnictwa w dostosowaniu do wymagań i potrzeb współczesnej otwartej gospodarki</p>	<p>Cel szczegółowy 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy Cel szczegółowy 1.2. Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług Cel szczegółowy 1.3. Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych</p>
<p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 1.4. Dostosowanie procesów gospodarczych do warunków wynikających ze współczesnych standardów środowiskowych</p>	<p>Cel szczegółowy 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>1.Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p> <p>2.Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>OBSZAR TEMATYCZNY 2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY</p>	<p>Obszar I Gospodarka i rynek pracy</p> <p>Obszar II Dziedzictwo turystyka i oferta wolnego czasu</p> <p>Obszar III Przestrzeń i środowisko</p> <p>Obszar IV Kapitał ludzki i społeczny</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.1. Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości</p>	<p>Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców Cel szczegółowy 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia</p>	<p>Cel szczegółowy 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku Cel szczegółowy 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.3 Rozwój form i instytucji kultury z uwzględnieniem dziedzictwa oraz wymagań nowoczesności</p>	<p>Cel szczegółowy 2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego i wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.4 Wsparcie rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy</p>	<p>Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.5 Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne</p>	<p>Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców Cele szczegółowe 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 2.6 Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie</p>	<p>Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców Cel szczegółowy 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku Cel szczegółowy 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

		Cele szczegółowe 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 2.7 Kształtowanie postaw prozdrowotnych, promocja aktywności fizycznej i wsparcie sportu kwalifikowanego	Cel operacyjny 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy Cel szczegółowy 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku
1. Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	OBSZAR 3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA	Obszar I Gospodarka i rynek pracy Obszar II Dziedzictwo turystyka i oferta wolnego czasu Obszar III Przestrzeń i środowisko Obszar IV Kapitał ludzki i społeczny

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.1 Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa</p>	<p>Cel szczegółowy 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu</p>
<p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.3 Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych</p>	<p>Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców</p>
<p>1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.4 Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług</p>	<p>Cel szczegółowy 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy</p> <p>Cele szczegółowe 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarstwu</p>
<p>2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnymi i lokalnym</p>	<p>Cel szczegółowy priorytetu 3.5 Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych</p>	<p>Cel szczegółowy 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy</p> <p>Cel szczegółowy 1.2. Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

		Cel szczegółowy 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy
1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją	Cel szczegółowy priorytetu 3.7 Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska	Cel szczegółowy 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu
1.Zwiększanie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	OBSZAR 4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG	Obszar III Przestrzeń i środowisko Obszar IV Kapitał ludzki i społeczny
1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Cel szczegółowy priorytetu 4.1 Poprawa dostępności mieszkańców do usług publicznych oraz zwiększenie ich kompleksowości i podniesienie standardu dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych	Cele szczegółowe 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarstwu
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych	Cel szczegółowy priorytetu 4.2 Poprawa zarządzania przestrzenią oraz przeciwdziałanie występowaniu	Cel szczegółowy 3.3. Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	wykluczenia osób i obszarów ze względu na ograniczenia ekonomiczne czy infrastrukturalne	
2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel szczegółowy priorytetu 4.3 Rozwijanie infrastruktury i integrowanie systemów zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	Cel szczegółowy 3.5. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

Źródło: Opracowanie własne

10. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

10.1 System wdrażania

Instytucjonalną strukturę systemu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030 tworzą:

- Wójt Gminy Wielopole Skrzyńskie,
- Rada Gminy w Wielopolu Skrzyńskim,
- Zastępca Wójta w Wielopolu Skrzyńskim pełniący funkcje koordynatora,
- Inne stanowiska, Referat Budżetu.

Za wdrażanie programu, podobnie jak i innych dokumentów o charakterze strategicznym, odpowiada Wójt Gminy Wielopole Skrzyńskie. Jego odpowiedzialność należy rozumieć poprzez strategiczną rolę organu wykonawczego samorządu gminnego w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów i kierunków działań określonych w strategii.

Ważna rola przypada również Radzie Gminy w Wielopolu Skrzyńskim, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne. Będzie ona wsparciem merytorycznym dla centrum koordynacyjnego, a do jej zadań należy w szczególności proponowanie nowych kierunków działań i rozwiązań realizacyjnych, bazujących na opiniach przedstawicieli społeczności lokalnych z poszczególnych części gminy, podejmowanie uchwał w zakresie aktualizacji dokumentu, w szczególności na bazie wniosków z monitoringu i ewaluacji.

Kluczowym elementem powyższej struktury jest rola Zastępcy Wójta Gminy Wielopole Skrzyńskie, który pełni rolę centrum koordynacyjnego, którym kieruje Zastępca Wójta Gminy. Jest to podmiot, który z jednej strony prowadzi sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji, przygotowując podsumowania i raporty dla Wójta Gminy Wielopole Skrzyńskie oraz Rady Gminy w Wielopolu Skrzyńskim, a z drugiej stanowi „węzeł koordynacyjno - informacyjno-promocyjny” dla wykonawców i partnerów realizacyjnych. Niezbędna jest współpraca innych stanowisk/komórek/referatu budżetu Urzędu Gminy w Wielopolu Skrzyńskim oraz jednostek gminnych ze wskazanym centrum koordynacyjnym. Strategia uwzględnia ponadto zadania wykraczające poza bezpośrednie kompetencje gminy, stąd potrzeba włączenia w system realizacji i współpracy partnerów, jak: administracja rządowa, inne jednostki samorządu terytorialnego, przedstawiciele biznesu, organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, mieszkańców, partnerów zagranicznych. Tym samym, efektywność realizacji celów wyodrębnionych w strategii w dużej mierze będzie zależeć od koordynowania i monitorowania tego procesu. Dlatego też do zadań Zastępcy Wójta Gminy, jako centrum koordynacyjnego, należy będzie w szczególności:

- realizacja przypisanych mu zadań i projektów,
- koordynacja współpracy oraz ciągłe pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców działań strategii,
- monitorowanie i ewaluacja procesu realizacji zadań określonych w strategii, przygotowywanie sprawozdań, koordynacja procesu jej aktualizacji,
- poszukiwanie wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji zadań i projektów,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji strategii.

10.2 System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie

W systemie realizacji Strategii ważną rolę odgrywa proces monitorowania i ewaluacji dokumentu. Proces monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć i działań. Celem monitoringu jest:

- efektywna ocena realizacji zawartych w Strategii założeń,
- dostarczenie informacji na temat rzeczowego i finansowego stopnia realizacji poszczególnych celów,
- ocena procesu realizacji poszczególnych działań,
- wskazanie występujących trudności.

Podstawą systemu monitorowania będą raporty monitoringowe z postępów w realizacji działań uwzględnionych w Strategii, uwzględniające poziom operacyjny wdrażania Strategii i przyjęte wskaźniki osiągnięcia działań. Za koordynację prac nad raportem odpowiada zastępca wójta. Raport zawierać będzie informacje: opis stanu realizacji działań, dotychczas osiągnięte wskaźniki realizacji działań, napotkanie problemy i metody ich rozwiązania, planowane działania konieczne do pojęcia na nadchodzące 2 lata, niezbędne do wdrażania Strategii zasoby. Na koniec okresu wdrażania Strategii przeprowadzony zostanie monitoring strategiczny, odnoszący się do rezultatów wdrażania Strategii i stopnia osiągnięcia celów.

Efekty Strategii będą opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Proces ewaluacji Strategii to systematyczne badanie prowadzone z użyciem zróżnicowanych metod. Celem badania jest oszacowanie, jakości i efektów wdrażania Strategii. Prowadzona ewaluacja spełniać ma następującą rolę:

- weryfikować efektywność wdrażania – zapewniać, że wdrażane działania są uzasadnione, a środki są efektywnie alokowane,
- wskazywać, w jakim stopniu wdrażanie Strategii wpłynęło na osiągnięcie celów, jak dobrze zostały wykorzystane środki i jakie było oddziaływanie działań rozwojowych przez doniesienie m.in. do założonych rezultatów,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- poprawiać wydajność, skuteczność wdrażania i zarządzania Strategią,
- poprawiać i rozwijać potencjał osób odpowiedzialnych za wdrażanie Strategii, ich relacji i kultury organizacyjnej,
- włączać interesariuszy, w tym grup dotychczas marginalizowanych we współdecydowanie o szczegółach wdrażania Strategii.

Ewaluacja opierać będzie się na powszechnie stosowanej metodzie ewaluacji hybrydowej. Metoda ta, jest kombinacją ewaluacji wewnętrznej dokonywanej przez pracowników gminy i zewnętrznej – realizowanej przez zewnętrznego eksperta. W praktyce oznaczać będzie to, że podmioty odpowiedzialne za wdrażanie Strategii samodzielnie planują i realizują badanie, ale jego elementy (np. realizacja ankiety, wywiady, zaangażowanie interesariuszy) zlecane są na zewnątrz. Wnioski i rekomendacje z tak realizowanej ewaluacji również są wynikiem współpracy pracowników i eksperta zewnętrznego. Ewaluacja prowadzona będzie z następującą częstotliwością, uwzględniającą typy ewaluacji:

1. ewaluacja mid-term – realizowana w połowie okresu realizacji, jej celem jest sprawdzenie, czy osiągnięte do tego momentu efekty gwarantują realizację celów, a jeśli nie, przedstawiać ma rekomendacje w zakresie działania naprawczych koniecznych do wdrożenia oraz zakresu wymaganej modyfikacji i aktualizacji Strategii,
2. ewaluacja ex-post – realizowana po zakończeniu wdrażania Strategii, jej celem jest ocena wszystkich efektów wdrażania oraz przedstawienie rekomendacji w zakresie aktualizacji polityki rozwoju Gminy.

W trakcie prowadzonej ewaluacji zaangażowani zostaną interesariusze Strategii, tj. mieszkańcy, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe, rolnicy, inwestorzy, jednostki pomocnicze (pracownicy biblioteki, GOPS-u, szkół, sołtysi).

Wzory kart monitoringowych, raportów monitoringowych i raportów ewaluacyjnych zostaną opracowane i przyjęte Zarządzeniem Wójta, po uchwaleniu Strategii przez Radę Gminy Wielopole Skrzyńskie.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji *ex ante* Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030 wskazują, iż na moment jej przyjęcia, jest w pełni wykonalna, gdyż:

- ✓ istnieją bezpośrednie powiązania między diagnozą, zidentyfikowanymi problemami i wyzwaniem, a celami strategicznymi, projektami i zadaniami,
- ✓ istnieje spójność wewnętrzna między celami a priorytetami i działaniami,
- ✓ samorząd posiada zasoby organizacyjne niezbędne do prawidłowej realizacji Strategii, potwierdzone ewaluacją dotychczasowej Strategii rozwoju i programów branżowych,
- ✓ samorząd posiada środki finansowe niezbędne do prowadzenia działań strategicznych,
- ✓ istnieje pełna spójność założeń Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu, tm.in. takich jak Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

-
- ✓ w ciągu całego procesu strategicznego następowały konsultacje społeczne oraz eksperckie, badające plany pod względem ich realności wykonania oraz aktualności.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 45 Wskaźniki monitoringu

Cel szczegółowy	Rezultaty	Miernik	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika (2030)
OBSZAR 1 – GOSPODARKA I RYNEK PRACY						
CEL STRATEGICZNY 1 – KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA LOKALNA, WYKORZYSTUJĄCA UWARUNKOWANIA, TRADYCJE I SPECJALIZACJE LOKALNE ORAZ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ MIESZAKŃCÓW						
Cel szczegółowy 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy.	Zwiększenie areału terenów inwestycyjnych w gminie Pozyskanie Nowych inwestorów	Powierzchnia terenów inwestycyjnych	UG Wielopole Skrzyńskie	Ha	0	0<
		Liczba przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie gminy	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	551	551<
Cel szczegółowy 1.2. Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług	Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej	Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu opłaty targowej w skali roku	UG Wielopole Skrzyńskie	zł	0	0<
Cel szczegółowy 1.3. Rozwój obszarów	Poprawa struktury obszarowej gospodarstw	Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie	UG Wielopole Skrzyńskie	ha	Ok. 5	Ok.5<

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

wieskich, rolnictwa i branż powiązanych.	rolnych na terenie gminy Zapewnione wsparcie dla lokalnych rolników chcących rozwijać swoją działalność	Liczba rolników, którzy skorzystali z oferty WODR i/lub LGD w skali roku	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	211	211<
		Liczba działających na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	0	0<
OBSZAR 2 – DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU						
CEL STRATEGICZNY 2 – ATRAKCYJNA I ROZWIJAJĄCA SIĘ OFERTA WYKORZYSTANIA WOLNEGO CZASU, BAZUJĄCA NA HISTORII I BOGATYM DZIEDZICTWIE KULTUROWYM ORAZ WALORACH PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWYCH GMINY						
Cel szczegółowy 2.1. Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.	Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców Zwiększenie oferty Biblioteki	Liczba dużych imprez organizowanych przez GOK i/lub BP w ciągu roku	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	11	11<
		Liczba czytelników w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	185	185<
Cel szczegółowy 2.2. Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy.	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży Wzrost zainteresowania ofertą gospodarstw	Liczba członków lokalnych klubów sportowych, oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji.	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	81	81<
		Liczba obiektów noclegowych	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	12	12<

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy					
OBSZAR 3 – PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO						
CEL STRATEGICZNY 3 – KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNYM I KOMUNIKACYJNYM						
Cel szczegółowy 3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, gazowych, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych.	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	BDL	km	14,2	14,2<
	Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy	BDL	km	8,6	8,6<
Cel szczegółowy 3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu.	Zwiększenie dostępności usług dostarczania paliwa gazowego Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	Długość sieci gazowej na terenie gminy	BDL	Szt.	8,8	8,8<
Cel szczegółowy 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią.	Rozwój życia Gospodarczego w Wielopolu Skrzyńskim	Liczba stałych punktów handlowych i usługowych w Wielopolu Skrzyńskim	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	0	0<
	Poprawa funkcjonalności przestrzeni	Liczba nowych działek gminnych o uregulowanym	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	0	0<

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	publicznych dla mieszkańców	statusie				
Cel szczegółowy 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjne oraz mobilność mieszkańców.	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej	Długość wybudowanej i modernizowanej infrastruktury drogowe	UG Wielopole Skrzyńskie	km		
	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług transportu publicznego	Liczba gminnych linii komunikacyjnych	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	0	0<
Cel szczegółowy 3.5 Wsparcie systemu zarządzania Bezpieczeństwem publicznym.	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Liczba wypadków i kolizji na terenie gminy	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	6	6>
	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń	Liczba dzieci, które w szkołach przeszły kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa w skali roku	UG Wielopole Skrzyńskie	Szt.	48	48<
OBSZAR 4 – KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY CEL STRATEGICZNY 4 – SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH WYSOKIEJ JAKOŚCI, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH, ODPOWIADAJĄCY WYZWANIOM WSPÓŁCZESNOŚCI, GWARANTUJĄCY ROZWÓJ WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY						

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

<p>Cel szczegółowy 4.1</p> <p>Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku.</p>	<p>Rozwój przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej</p> <p>Rozwój współpracy międzyszkolnej i międzynarodowej</p>	<p>Liczba nowych i wyremontowanych boisk sportowych przy szkołach</p>	<p>UG Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>Szt.</p>	<p>0</p>	<p>0<</p>
		<p>Liczba projektów międzynarodowej wymiany uczniów</p>	<p>UG Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>Szt.</p>	<p>0</p>	<p>0<</p>
<p>Cel szczegółowy 4.2</p> <p>Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.</p>	<p>Zapewnienie oferty całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych</p> <p>Zwiększenie dostępu do nowych mieszkań</p>	<p>Liczba osób korzystających z całodobowych i dziennych form wsparcia</p>	<p>UG Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>Szt.</p>	<p>0</p>	<p>0<</p>
		<p>Liczba nowych mieszkań oddanych do użytku</p>	<p>UG Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>Szt.</p>	<p>0</p>	<p>0<</p>
<p>Cel szczegółowy 4.2</p> <p>Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</p>	<p>Zapewnienie dostępności administracji lokalnej dla wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>Liczba obiektów użyteczności publicznej zmodernizowana architektonicznie pod kątem osób ze szczególnymi potrzebami</p>	<p>UG Wielopole Skrzyńskie</p>	<p>Szt.</p>	<p>0</p>	<p>0<</p>

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

	Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie	Odsetek spraw załatwianych cyfrowo przez Urząd Gminy	UG Wielopole Skrzyńskie	%	4	4<
--	--	--	-------------------------	---	---	----

Źródło: Opracowanie własne

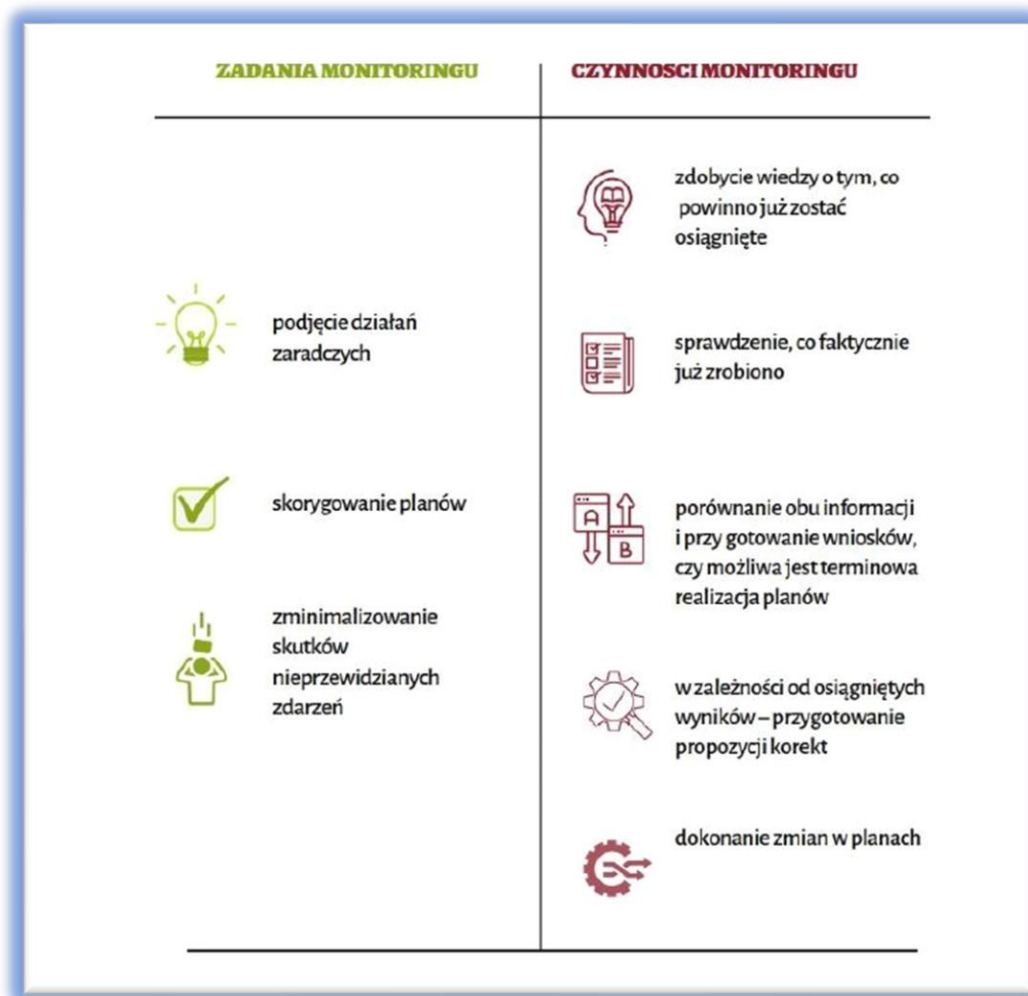

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Monitoring jest rodzajem alarmu, który informuje, gdy wdrażanie przebiega niezgodnie z planem. Dzięki niemu można:

- podjąć działania zaradcze
- skorygować plany
- zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń.

Proces monitorowania powinien objąć następujące etapy:

Planując system monitoringu należy pamiętać, że plany to tylko prognozy i nie gwarantują one pełnego wykonania. Trzeba zdawać sobie sprawę, że mogą się zdarzyć odchylenia i określić, jaka skala tych odchyleń będzie dla nas akceptowalna.

Monitoringiem w przypadku gminy Wielopole Skrzyńskie zajmować się będzie Zespół pracowników Urzędu Gminy. W przypadku identyfikacji poważnych problemów w realizacji któregoś z projektów (mogących skutkować całkowitym lub częściowym niezrealizowaniem, albo opóźnieniem),

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

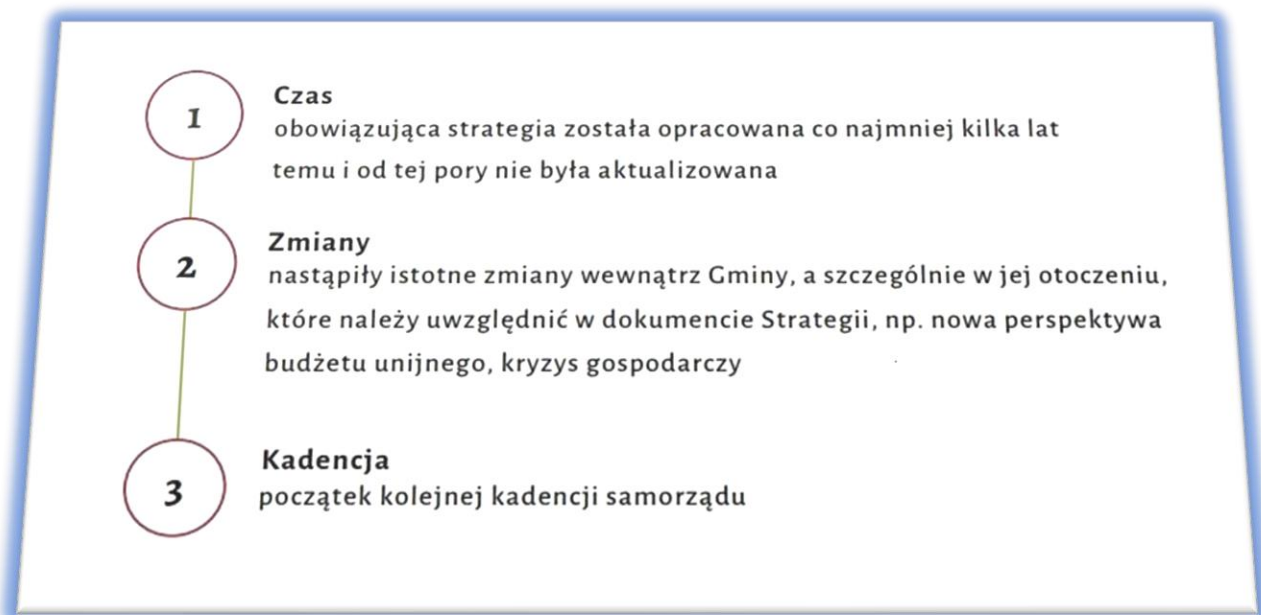
Koordynator Zespołu będzie zgłaszał ten fakt Wójtowi w celu omówienia zaistniałej sytuacji i podjęcia środków zaradczych.

Po to, aby dokument Strategii pełnił faktyczną rolę podstawowego narzędzia zarządzania Miastem, powinien on być zaopatrzony w mierniki, za pomocą których będzie można śledzić, czy realizowane zadania faktycznie przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, zapisanego w wizji gminy.

10.3 Zasady aktualizacji

Zapisane w Strategii zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – co jakiś czas powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź zgłaszanych potrzeb.

Przesłankami aktualizacji dokumentu Strategii mogą być:

Niniejszy dokument planistyczny powinien mieć charakter kroczący. Najbardziej na początku każdej kolejnej kadencji Rady Gminy powinien być dokonany jego gruntowny przegląd i aktualizacja wraz z przesunięciem okresu programowania. Ewentualne korekty bądź uzupełnienia powinny być dokonywane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź identyfikowanych potrzeb.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Rolę koordynatora procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie będą pełnić wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy Wielopole Skrzyńskie. Będą oni zbierać propozycje zmian od szefów poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, przewodniczących komisji Rady Gminy oraz szefowie jednostek miejskich, a następnie przedstawiać je Wójtowi.

10.4 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej („Strategia rozwoju gminy – poradnik praktyczny” luty 2021 r.), jako dokumenty wykonawcze względem strategii rozwoju należy rozumieć obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w gminie.

Strategia, jako dokument kierunkowy, przede wszystkim powinna być spójna z Wieloletnią prognozą finansową gminy oraz corocznymi uchwałami budżetowymi. Tylko zapewnienie przez Radę Gminy środków na realizację przedsięwzięć strategicznych da możliwość osiągnięcia najważniejszych celów, zidentyfikowanych w wielokierunkowym procesie strategicznym.

Należy także pamiętać, iż podczas tworzenia nowych bądź aktualizacji istniejących sektorowych gminnych planów i programów, powinny być one spójne ze Strategią Rozwoju Gminy – przynajmniej odnośnie kluczowych przedsięwzięć oraz kierunków działań. Do takich dokumentów należą m.in.:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy,
- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych,
- Gminny program ochrony środowiska,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej,
- Program budowy dróg gminnych,
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych,
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Plany odnowy miejscowości.

10.5 Informowanie lokalnej społeczności

Naczelnym celem przygotowania, a następnie wdrażania Strategii jest, zapisane w wizji i misji, zapewnienie mieszkańcom gminy Wielopole Skrzyńskie i jak najbardziej dogodnych warunków do życia, pracy i wypoczynku.

Realizacja Strategii ma służyć lokalnej społeczności i wobec tego powinna ona zostać powiadomiona o jej kluczowych zapisach, bowiem uchwalony przez Radę Gminy dokument jest nie tylko „przewodnikiem” dla działań samorządu, ale pełni również funkcję informacyjną

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

---

dla mieszkańców – powinni oni dowiedzieć się z niej, jakie działania będą w perspektywie kolejnych kilku lat podejmowane przez Urząd Gminy i podległe jemu jednostki.

Oprócz publikacji pełnej wersji raportu i Strategii w Biuletynie Informacji Publicznej, najważniejsze tezy Strategii zostaną zaprezentowane poprzez stronę internetową Gminy i media lokalne.

Ważne jest także cykliczne informowanie lokalnej społeczności o postępach we wdrażaniu Strategii, przede wszystkim poprzez publikację corocznych, syntetycznych sprawozdań.

11. Ramy finansowe oraz źródła finansowania

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie 2021-2030 posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmieniać dane kwoty. Po analizie zebranych danych z **rozdziału 8 Wieleletni Plan Inwestycyjny** szacunkowo określono ramy finansowe w poszczególnych obszarach:

Obszar I Gospodarka i rynek pracy 800 000,00 zł	Obszar II Dziedzictwo, turystyka i oferta wolnego czasu 12 700 000,00 zł
Obszar III Przestrzeń i środowisko 20 020 000,00 zł	Obszar IV Kapitał ludzki i społeczny 1 000 000,00 zł

Bogaty wachlarz działań realizowanych w celu urzeczywistnienia zamierzeń Strategii przez różnego rodzaju podmioty i instytucje, będzie wymagał zaangażowania środków finansowych pochodzących z różnych źródeł. Niezwykle istotne dla sfinansowania działań przewidzianych w ramach niniejszego dokumentu strategicznego ma katalog środków publicznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych (w tym szczególną rolę będą odgrywały środki budżetu UE w perspektywie finansowej 2021-2027). Sukces wdrażania zakładanych celów Strategii zależny będzie od zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania planowanych zadań/przedsięwzięć/kierunków działań. Jednoznaczne określenie tych źródeł, w kontekście zapewnienia spójności i efektywności realizowanych przedsięwzięć, jest zadaniem złożonym, ponieważ system finansowania zadań publicznych charakteryzuje się wielopoziomowością i hierarchicznością (poziom regionalny, krajowy i europejski), a za jego rozwój i właściwą organizację odpowiedzialnych jest wiele różnych podmiotów z różnych szczebli zarządzania. Występują również różne formy finansowania przedsięwzięć: dotacje, instrumenty finansowe, formuła partnerstwa publiczno-prywatnego.

Skuteczny proces pozyskiwania środków finansowych wymaga wypracowania odpowiedniego systemu organizacji i koordynacji. Przedmiotowy proces powinien przede wszystkim uwzględniać zróżnicowanie wariantów finansowania przedsięwzięć wskazanych w Strategii (źródła i formy). Niezwykle istotną kwestią jest odejście od typowego systemu grantowego oraz wypracowanie zasad korzystania z funduszy zwrotnych. Niebagatelne znaczenie ma również korzystanie z funduszy bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską. Podstawy stanowią: dywersyfikacja oraz ciągłość działań, które pozwolą na wypracowanie długoterminowego planu finansowego, a także wdrażanie inwestycji bardziej ryzykownych, często o charakterze innowacyjnym czy eksperymentalnym.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Zakres działań przewidzianych w Strategii jest szeroki i wielowątkowy oraz obejmuje ich realizację przez różnego rodzaju podmioty (z sektora publicznego i prywatnego). Wobec tego niezbędne będzie poszukiwanie różnych źródeł finansowania zaplanowanych działań, w tym m.in. środki w ramach Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i innych. Kluczową rolę przypisać należy również krajowym środkom publicznym.

Zasady finansowania przedsięwzięć Strategii:

1. Wykorzystywanie różnych form finansowania – dotacje oraz różnego rodzaju instrumenty finansowe, w tym zwrotne (pożyczki, poręczenia, gwarancje),
2. Dywersyfikacja i łączenie różnych źródeł finansowania przedsięwzięć,
3. Wykorzystywanie ze środków europejskich na różnych poziomach - program regionalny, programy krajowe, programy współpracy międzynarodowej i transgranicznej (Program Współpracy Transgranicznej PL – BA – UA),
4. Udział w międzynarodowych projektach sieciowych np. programy Interreg, Central Europe,
5. Wykorzystywanie funduszy bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską np. LIFE, Horyzont, COSME, itp.

Wśród głównych źródeł finansowania Strategii znajdują się:

- Środki własne Gminy Wielopole Skrzyńskie – budżet jednostki samorządu terytorialnego będzie stanowić jedno z podstawowych źródeł finansowania przedsięwzięć zawartych w Strategii,
- Środki z budżetu Unii Europejskiej w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027 – środki z budżetu UE w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027 przewidziane w ramach krajowych programów operacyjnych, regionalnych programów operacyjnych, środków na rozwój obszarów wiejskich dostępne w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej,
- Środki z budżetu UE dostępne w ramach instrumentów (programów) bezpośrednio zarządzanych przez Komisję Europejską (dotyczą one głównie następujących zagadnień: wsparcie MŚP, kształcenie, w tym kształcenie ustawiczne, współpraca międzyregionalna i transgraniczna, szkolenie, a także energetyka i kwestie klimatyczne),
- Środki budżetu państwa (instrumenty wspierające działania prorozwojowe na poziomie i lokalnym) oraz środki budżetu Województwa Podkarpackiego - środki budżetu państwa lub samorządu województwa dostępne w ramach istniejących oraz nowych instrumentów takich, jak porozumienie terytorialne (art. 14rb ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju),
- Środki pochodzące z krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych,
- Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027,
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027,
- Program Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030,
- Mechanizmy finansowe EOG i Norweski Mechanizm finansowy,
- Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Środki pochodzące od partnerów publicznych (inne jednostki samorządu terytorialnego) zaangażowanych we wspólną realizację przedsięwzięć (środki przeznaczone

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

na sfinansowanie zadań w całości lub stanowiące wkład własny do projektów wspartych środkami zewnętrznymi),

- Dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykryzysowych,
- Kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.
- Krajowy Plan Odbudowy
- Polski Ład.

Z punktu widzenia dostępnych środków zewnętrznych, najistotniejszym źródłem finansowania, zarówno w zakresie zadań inwestycyjnych, jak i tzw. „projektów miękkich”, czyli projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Mając na względzie okres obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie do roku 2030, należy przyjąć, iż finansowanie działań w niej określonych będzie przypadło na końcówkę perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020, ale przede wszystkim obejmie już okres Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 oraz wsparcie w ramach nowego Europejskiego Funduszu Odbudowy (Next Generation EU).

Podsumowując ogólną realizację programów, zgodnie z informacją Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, do 24 stycznia 2021 r. podpisano z beneficjentami 84 171 umów o dofinansowanie projektów. Łączna wartość tych inwestycji wynosi 515,2 mld zł. W tej kwocie udział funduszy UE to 313,3 mld zł, czyli 91,2 procent całej dostępnej alokacji środków UE

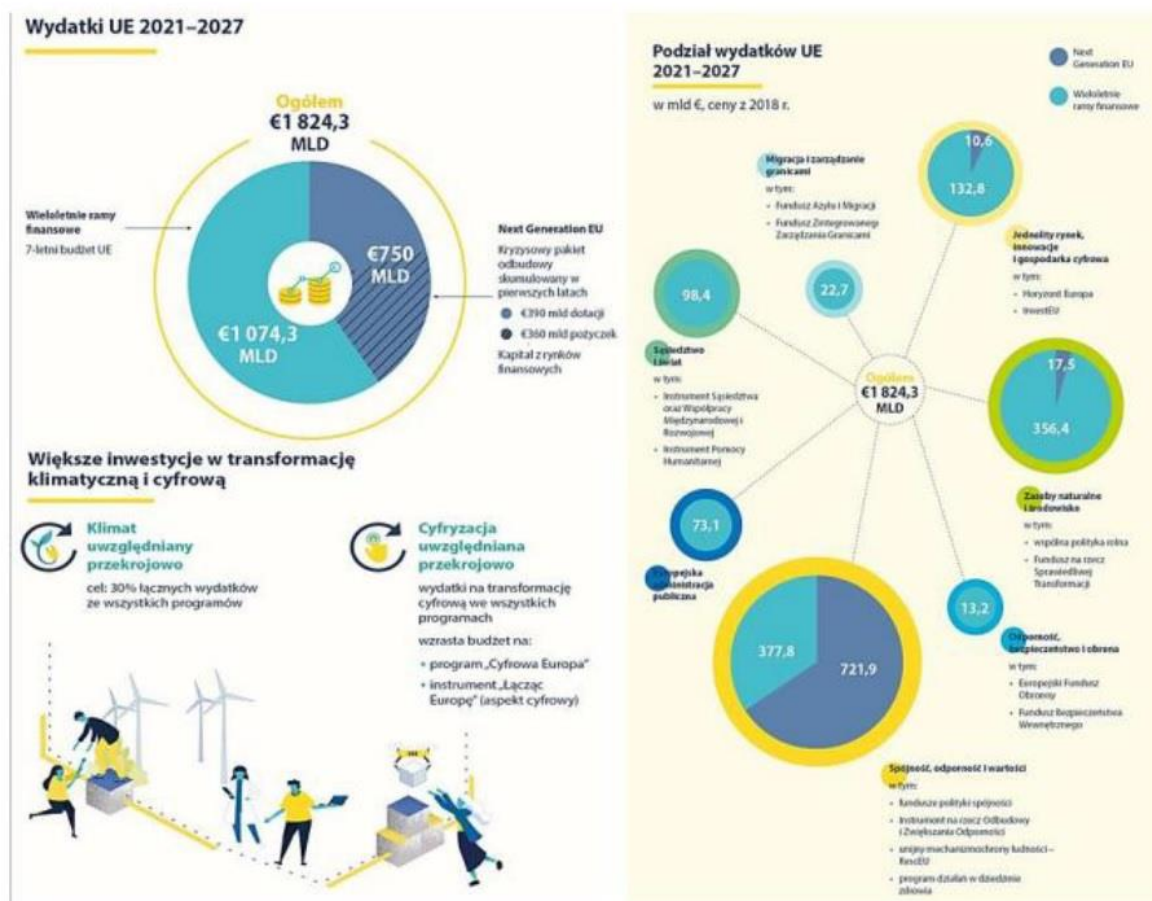
Nowy siedmioletni budżet Unii Europejskiej (wieloletnie ramy finansowe) zaplanowano na 1 074,3 mld euro, a antykryzysowy pakiet odbudowy skumulowany w pierwszych latach ma wynieść 750 mld euro, w tym 390 mld euro w formie dotacji. Łącznie oznacza to kwotę 1 824,3 mld euro. Środki te mają wspierać odbudowę państw po pandemii Covid-19 oraz inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową. Tematyczne kierunki wydatkowania środków określono następująco:

- Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa: 143,4 mld euro (z tego 10,6 mld euro w ramach Next Generation EU), w tym: Horyzont Europa i Fundusz InvestEU;
- Spójność, odporność i wartości: 1 099,7 mld euro (721,9 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: fundusze polityki spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unijny Mechanizm Ochrony Ludności – RescEU, program działań w dziedzinie zdrowia;
- Zasoby naturalne i środowisko: 373,9 mld euro (17,5 mld euro – fundusz odbudowy), w tym: wspólna polityka rolna, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- Migracja i zarządzanie granicami: 22,7 mld euro, w tym: Fundusz Azylu i Migracji oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami;
- Bezpieczeństwo i obrona: 13,2 mld euro, w tym: Europejski Fundusz Obronny i Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- Sąsiedztwo i świat: 98,4 mld euro, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Humanitarnej;
- Europejska administracja publiczna: 73,1 mld euro.

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Zgodnie z określonymi priorytetami, rosną inwestycje w transformację klimatyczną i cyfrową. Zakłada się, że kwestie klimatyczne będą uwzględniane przekrojowo, a łączne wydatki na ten cel osiągną 30% łącznych wydatków ze wszystkich programów. Podobnie cyfryzacja ma być traktowana przekrojowo – wydatki na transformację cyfrową znajdują się we wszystkich programach.

Źródło: <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/recovery-plan-mff-2021-2027/#>

Filarem unijnego planu odbudowy ma być Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zapewniający krajom europejskim wsparcie finansowe, by złagodzić społeczno-gospodarcze skutki pandemii Covid-19. Jego budżet ogółem to 672,5 mld euro (z 750 mld euro w ramach Europejskiego Funduszu Odbudowy), z czego 312,5 mld euro przewidziano w formie dotacji. Środki będą wypłacane państwom członkowskim na podstawie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, w których znajdują się projekty reform i inwestycji publicznych. Plany muszą odzwierciedlać wyzwania krajowe, a jednocześnie być zgodne z priorytetami Unii (wspierać wzrost i zatrudnienie oraz odporność społeczno-gospodarczą, przyczyniać się do ochrony klimatu i równowagi ekologicznej, sprzyjać transformacji cyfrowej). Przykłady dziedzin, których mogą dotyczyć projekty obejmują:

- Czyste technologie,
- Efektywność energetyczną,

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

- Inteligentny transport,
- Łączność elektroniczna,
- Usługi cyfrowe,
- Badania i innowacje,
- Edukację, umiejętności i pracę,
- Zdrowie

Środki na odbudowę i zwiększanie odporności mogą zostać rozdysponowane do końca 2023 r., a reformy i inwestycje muszą zostać wykonane do 2026 r.

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej to dla Polski około 170 mld euro (w cenach bieżących), w tym:

- 72,2 mld euro na politykę spójności,
- 3,8 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji,
- 24,9 mld euro dotacji z Funduszu Odbudowy,
- 34,2 mld euro pożyczek z Funduszu Odbudowy,
- 21,6 mld euro na płatności bezpośrednie dla rolników,
- 10,6 mld euro na rozwój obszarów wiejskich,
- około 2 mld euro w ramach instrumentu React EU (instrument na rzecz walki z negatywnymi skutkami COVID-19)

Trwają konsultacje Umowy Partnerstwa, które dotyczą inwestowania funduszy europejskich w ramach polityki spójności i funduszu sprawiedliwej transformacji. Około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym, a pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw. Programy będą funkcjonowały w podobnym układzie, jak w ramach perspektywy na lata 2014-2020.

Podział środków na poszczególne programy krajowe przedstawia się następująco:

- Infrastruktura i Środowisko – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska),
- Inteligentny Rozwój – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu),
- Wiedza, Edukacja, Rozwój – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne),
- Pomoc Techniczna – 0,5 mld euro (wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE),
- Program Pomoc Żywnościowa – 0,2 mld euro,
- Program Ryby – 0,5 mld euro,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro.

12. Spis tabel

Tabela 1 Ludność, średnia gęstość zaludnienia oraz powierzchnia gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego	13
Tabela 2 Liczba urodzeń i zgonów oraz przyrost naturalny w gminie Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020.....	14
Tabela 3 Liczba zameldowań i wymeldowań ogółem oraz saldo migracji w gminie Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020.	17
Tabela 4 Stan ludności w podziale na płeć w latach 2016-2020.	17
Tabela 5 Struktura wiekowa mieszkańców w 2020 roku	18
Tabela 6 Struktura ludności gminy Wielopole Skrzyńskie wg ekonomicznych grup wiekowych.....	19
Tabela 7 Pracujący na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie w latach 2016 – 2020	19
Tabela 8 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle powiatu ropczycko-sędziszowskiego według płci	20
Tabela 9 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wielopole Skrzyńskie w latach 2016 - 2020	21
Tabela 10 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wielopole Skrzyńskie według wieku w latach 2016 - 2020	21
Tabela 11 Bezrobotni w gminie Wielopole Skrzyńskie wg wykształcenia w latach 2015 - 2020	22
Tabela 12 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gmin powiatu ropczycko - sędziszowskiego	22
Tabela 13 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie	23
Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD oraz sektorów własnościowych zarejestrowane na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie	24
Tabela 15 Wskaźniki dla obszaru gminy Wielopole Skrzyńskie za lata 2016 i 2020.....	27
Tabela 16 Rodzaje gruntów i użytków rolnych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie (2020 rok).....	28
Tabela 17 Rodzaje gospodarstw na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie (2020 rok).....	29
Tabela 18 Liczba dzieci i uczniów oraz oddziałów w gminnych placówkach oświatowych	30
Tabela 19 Liczba dzieci i uczniów w gminnych szkołach podstawowych na dzień 30.09.2020	31
Tabela 20 Liczba pracowników oświaty i etatów w gminnych placówkach oświatowych na dzień 30.09.2019 i 30.09.2020 roku	32
Tabela 21 Szczegółowe dane dotyczące klubów sportowych w gminie Wielopole Skrzyńskie	33
Tabela 22 Szczegółowe dane dotyczące czytelnictwa w gminie Wielopole Skrzyńskie w roku 2016 oraz 2020.....	36
Tabela 23 Informacje dotyczące działalności biblioteki na przestrzeni lat 2018-2020	37
Tabela 24 Komputeryzacja biblioteki	37
Tabela 25 Wykaz parków krajobrazowych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie.....	41
Tabela 26 Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie.	42
Tabela 27 Liczba obiektów agroturystycznych oraz liczba noclegów w Gminie Wielopole Skrzyńskie	43
Tabela 28 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie	46

Strategia Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021-2030

Tabela 29 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie	46
Tabela 30 Liczba rodzin oraz osób korzystających z wsparcia GOPS w latach 2016-2020.....	50
Tabela 31 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie.....	52
Tabela 32 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno – sanitarne	53
Tabela 33 Budownictwo mieszkaniowe w latach 2016- 2020	53
Tabela 34 Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania w latach 2016 - 2020	54
Tabela 35 Wybrane dane dotyczące instalacji wodociągowej w gminie Wielopole Skrzyńskie	56
Tabela 36 Korzystający z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu ropczycko – sędziszowskiego	58
Tabela 37 Wybrane dane dotyczące instalacji gazowej w gminie Wielopole Skrzyńskie	58
Tabela 38 Dane dotyczące odebranych odpadów komunalnych w gminie Wielopole Skrzyńskie	61
Tabela 39 Źródła dochodów gminy Wielopole Skrzyńskie w roku 2019 oraz 2020	63
Tabela 40 Udział wydatków majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach budżetowych na przestrzeni lat 2016-2020	64
Tabela 41 Poziom zadłużenia gminy Wielopole Skrzyńskie na przestrzeni lat 2016-2020	65
Tabela 42 Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego na przestrzeni lat 2016-2020	77
Tabela 43 Kluczowe przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2021-2030.....	146
Tabela 44 Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Wielopole Skrzyńskie na lata 2021 – 2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030	178
Tabela 45 Wskaźniki monitoringu	190

13. Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Wielopole Skrzyńskie na tle województwa podkarpackiego.....	10
Mapa 2 Położenie gminy Wielopole Skrzyńskie na tle powiatu ropczycko-sędziszowskiego	11
Mapa 3 Układ osadniczy gminy Wielopole Skrzyńskie.....	12
Mapa 4 Parki krajobrazowe na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie	42
Mapa 5 Propozycja lokalizacji zapór zbiorników w wariantcie koncepcyjnym WK.....	79
Mapa 6 Propozycja lokalizacji zapór zbiorników w wariantcie projektowym WP1.	80
Mapa 7 Lokalizacja zbiorników mokrych dla potrzeb przeciwdziałania skutkom suszy.	81
Mapa 8 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie	158
Mapa 9 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie	159
Mapa 10 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie	160
Mapa 11 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie	161
Mapa 12 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Wielopole Skrzyńskie	162
Mapa 13 Wschodnia Polska	167
Mapa 14 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.....	168
Mapa 15 Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny	169
Mapa 16 Obszary wiejskie województwa podkarpackiego.....	170
Mapa 17 Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym – Wiejski Obszar Funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych, Górski Obszar Funkcjonalny, ...	174
Mapa 18 Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym - OBSZAR FUNKCJONALNY POGÓRZY KARPACKICH	176

14. Spis Wykresów

Wykres 1 Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny na terenie gmin powiatu ropczycko – sędziszowskiego	15
Wykres 2 Przyrost naturalny na terenie gmin powiatu lubaczowskiego na przestrzeni lat 2016-2020	16
Wykres 3 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie w liczbie ludności na tle gmin i powiatu ropczycko-sędziszowskiego.....	20
Wykres 4 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie wg wybranych sekcji PKD (stan na koniec 2020 roku)	26
Wykres 5 Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie wg klas wielkości	27
Wykres 6 Struktura ilości gospodarstw wg powierzchni na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie	29
Wykres 7 Źródła dochodów i ich udział w dochodach ogółem	62
Wykres 8 Udział wydatków bieżących oraz majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach ogółem na przestrzeni lat 2016-2020.....	64
Wykres 9 Środowisko geograficzne – ocena sfery funkcjonalnej.....	86
Wykres 10 Gospodarka – ocena sfery funkcjonalnej	87
Wykres 11 Infrastruktura techniczna – ocena sfery funkcjonalnej	88
Wykres 12 Infrastruktura społeczna – ocena sfery funkcjonalnej	89
Wykres 13 Wybrane problemy społeczne.....	90
Wykres 14 Ocena gminy Wielopole Skrzyńskie w wybranych kategoriach.....	90
Wykres 15 Tożsamość gminy Wielopole Skrzyńskie w 2030 roku	91
Wykres 16 Informacje dot. ankietowanych mieszkańców gminy Wielopole Skrzyńskie	92